

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
i stoip, peti-vrste
maloglasni po 150
in 2D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, parafjevo št. 7563, Zagreb
št. 39.012, Praga in Dunaj št. 24.797

Bog Te blagoslovi!

Škofovska čast in oblast v krščanskem občestvu je velika. Kot nasledniki apostolov so škofi v zvezi s papežem udeleženi pri vodstvu vesoljne cerkve. V svoji škofiji pa je škof vrhovni dušni pastir s pravo in neposredno oblastjo nad svojimi verniki. Podrejeni vrhovnemu vodstvu papeža, niso škofje neakolo izvrševalno orodje, ampak vodijo božji narod z lastno odgovornostjo po pooblastilu, ki jim je dano neposredno od Boga, kot namestniki apostolov in pravi pastirji poverjenih jim duš. Kot vrhovni učitelj škof varuje, izpričuje ter razširja v svoji škofiji božanstveno resnico in užiga ter neti v srcih krščansko življenje in ga prav usmerja. Ker le on posvečuje duhovništvo, ki posreduje vernikom božanstvene milosti, se po njem odpira krščanski občini zakladnica posvečujočih sil božjih svetotajstev. Škof je, ki nadzoruje bogoslužje, vzdržuje disciplino in duhovniških in laikih, skrbi za krščansko vzgojo in pazi, da se božji zakon izpolnjuje v družinskem in javnem življenju krščanskega občestva. Kolikor je dušni blagor višji od vseh posvetnih dobrin, toliko je tudi škofovska oblast najvažnejša in najodličnejša v krščanski človeški družbi.

Ta oblast je poglajala v srce katoliškega ljudstva tem globlje korenine, ker je prava očetovska oblast, kakor jo je že Pavel označil v svojih pismih Timoteju in Titu. Škof naj moli za kralje in vse oblastnike, da bi mirno in pokojno živeli v vsi pobožnosti in čistosti. Vernike naj opominja, da se udeležujejo bogoslužja brez srda in sovraštva napram svojem bližnjemu. Delavca in gospodarja naj uči, da sta si v Kristusu brata, pa naj delavec gospodarja spoštuje, gospodar pa naj za delavca skrbi ko za člana svoje lastne družine. »Bogatim tega sveta zapoveduj, da naj se ne prevzamejo, pa naj ne zaupajo v nestanovitno bogastvo, ampak dobro delajo, bogate v dobrih delih, radi dajo in drugim dele.« Žene naj opominja, da bodo sramežljive, dobre matere, možje pa dobri gospodarji, ki imajo pokorne otroke z vso čistostjo. Sam pa naj neprestano svari z vso ljubeznijo in krotkostjo, pa naj se tudi junaško ustavi zmotam, ki zapeljujejo krščansko ljudstvo v greh in ga od Boga odvaja. S svojim lastnim življenjem pa naj bo zgled vsej krščanski družini v dobroti, treznosti, pravičnosti, svetosti in zdržljivosti. To sliko, ki si jo je vtisnilo krščansko ljudstvo globoko v srce po apostolovih besedah že iz prvih dni krščanstva, je katoliški episkopat ohranil neoskrunjen in širil božje kraljestvo na zemlji s tem večjim uspehom, čim bolj njegova oblast po svojem očetovskem značaju združuje v sebi neugasljivo ljubezen do vsake duše in osebe z odločnostjo, potrebno, da se od nje odvrne vsako zlo, ki preči njeno izveščanje.

Zgodovina krščanstva in krščanske kulture nam sijajno izpričuje, s kakšno od božjega Duha navdihneno vemo na eni strani in modrostjo na drugi so škofje katoliške Cerkve vršili svojo veliko nalogo posvečevanja duš pa tudi pokulturnjenja narodov in njihovega moralnega dviga. Krščanska kulturna država je delo škofov, ki so ji polagali v dušah vernikov moralne fundamente, oznanjujoč one zakone, na katerih stoji krščansko človeško občestvo: zvestobo, pokorščino, poštrevovalnost v medsebojni službi, svetost zakona in družinskega življenja, nedotakljivost pravic individua obenem z obveznostjo socialne vzajemnosti, ljubezni in dobrotelčnosti, miroljubnosti in pravicoljubnosti. Koliko škofov je v borbi zoper tiranijo posvetnega pohlepa dalo svoje življenje za te ideale, koliko škofov je pomagalo pravičnim vladarjem zgraditi in okrepiti državo, koliko jih zgodovina zaznamuje kot pospeševalce lepih umetnosti in znanosti, koliko je med njimi bilo in še je državniških talentov in genijev, sijajnih organizatorjev, govornikov, svetovalcev, kulturnih in socialnih delavcev! Vsaka stran zgodovine nam govori o pomenu, delu in sadovih, ki jih je rodilo in rodi religiozno, moralno in kulturno poslanstvo katoliškega episkopata v svetu.

Pač ni treba posebi veliko povdarjati, kaj pomenijo škofje krščanske cerkve za slovenske narode, posebi še za Jugoslovane in med njimi za slovenski rod. Sveti škof Metod je dal Slovanom pismo in skupen bogoslužben jezik ter krščansko slovansko kulturo. V vseh jugoslovanskih deželah so škofje polagali temelje lepega čednostnega življenja v družini in državi, pospeševali znanost in umetnost pa tudi zdravo gospodarstvo, in tudi narodni preporek je kakor pri vseh Slovanih tudi pri

Ureditev vojnega ministrstva

Belgrad, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Vojni minister general Hadžić je podpisal uredbo o ureditvi vojnega in mornariškega ministrstva. Po tej uredbi je vojno ministrstvo najvišje poveljstvo ter upravna oblast vojski in mornarici. V delokrog ministra, ki načeljuje vojnemu ministrstvu, spada: poveljevanje in uprava nad celotno vojno silo, službeni in osebni odnosi osebja, disciplina in vojno sodstvo. Nadalje spadajo pod kompetenco vojnega ministra organizacija, formacija, dislokacija, mobilizacija in demobilizacija narodne vojne sile ter vseh njenih sredstev, kakor tudi rekrutiranje in spopolnitev vojske in mornarice v miru in vojni. Nadalje pouk v vojski in mornarici ter priprave za vojno. Splošna organizacija ter priprava vseh potrebnih sredstev za vojno. Vrhovna uprava in preskrba z vsemi ekonomskimi in tehničnimi potrebščinami. Preskrba vojske in mornarice z objekti in vežbališči ter skrb za zdravje ljudstva in živine v vojni. Nadalje spada pod kompetenco vojnega ministrstva orožništvo in uprava nad civilnim letalstvom.

Za upravljanje službe v vojnem in mornariškem ministrstvu obstojajo kot neposredni ministri organi: 1. pomočnik, 2. kabinet ministra, 3. oddelki, 4. vojni geografski institut, poveljstvo letalskega, mornariškega, inženjerije, inspekcija vojske, vojni odbor in tajništvo sveta za držav-

no brambo. Kot pomožne organe ministrove za opravljanje poslov predvideva uredba glavni generalni štab, kateremu predpisuje delokrog zakon o ustroju vojske in mornarice ter uredba o glavnem generalnem štabu in generalštabni stroki. Pomočnika ministra sta lahko največ dva ter ima v tem slučaju starejši naziv: prvi pomočnik. Pomočniki nosijo generalski čin ter jih postavlja Nj. V. kralj z ukazom na predlog vojnega ministra. V delokrog pomočnikov spada v prvi vrsti sodelovanje in pomoč ministru v vseh slučajih splošnega značaja, ki se nanašajo na organizacijo vojske in mornarice. Nadalje dajejo tudi svoje mišljenje o letnih ocenah oseb, ki jih ocenjujejo inspektorji vojske ter načelniki oddelkov. Odločitve donajajo pomočniki o sledečih vprašanjih: o prošnjah za odlaganje službe v vojski kot druga instanca oblastnih poveljstev, rešujejo pritožbe glede rešitve oblastnih poveljstev glede službe v kadru, rešujejo prošnje za razvrstitev častnikov ter vojaških uradnikov za službo zunaj čete na podlagi zdravniških poročil, nadalje odobravajo dopuste ter bolniške dopuste častnikom, podčastnikom, kaplarjem in prostakom ter vsemu ostalemu ukaznemu in neukaznemu osebju v sestavi vojnega in mornariškega ministrstva. Vsak pomočnik ima adjutanta, ki ga postavi vojni minister z naredbo.

Italijanski vohuni pred sodiščem

Belgrad, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Pred državnim sodiščem za zaščito države se bo začel 15. julija proces proti Franji Šoljan, Filipu Lamaki in Petru Miljeviču, ki so obtoženi, da so vršili vohunstvo v korist Italiji. Obtožence so pred nekoliko dnevi prepeljali iz splitskih zaporov v Belgrad. Franc Šoljan je pomorski kapitan, rodom iz Starega grada na otoku Hvaru, ter je stalno stanoval v Zadru. Filip Lamaki je mornar, rodom iz Castrareole v Messini. Od obtoženih je samo Peter Miljevič naš podanik, dočim sta njegova tovariša italijanska državljana. Šoljan in Miljevič sta obtožena, da sta vršila vohunstvo o naših voj-

nih trdnjavah, o številnem stanju naše pehote in topništva v Dalmaciji in drugih krajih naše države, nadalje o številnem stanju municije vojne mornarice ter o nabavi streliva, o krajih, kjer se municija naroča, in sploh o tem, kar se nanaša na vojaško obrambo naše države ter bi se moralo v interesu države ohraniti tajno. Lamaki pa je obtožen, da je Miljeviča nagovarjal, naj zbira podatke o omejenih stvarih, da jih da njemu. Odvetnik Vekoslav Miletič bo branil Šoljana in Lamakija, Boleslav Bole pa Miljeviča. Sodniškemu kolegiju bo predsedoval podpredsednik državnega sedišča Nikola Ogorelica.

Pred reformami v socialni zakonodaji

Belgrad, 13. julija. (Izvirno poročilo »Slovenec«.) Z ozirom na to, da prihajajo na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje od raznih institucij in od privatnih oseb predlogi, ki se tičejo naše obstoječe socialne zakonodaje, to je zakona o zaščiti delavcev, inspekciji dela in delavskega zavarovanja in sicer v tej smeri, da se ta socialna zakonodaja ali izpopolni ali pa da se izpremeni, se je odločilo ministrstvo za socialno politiko, da bo to vprašanje temeljito proučilo.

Preden pa vzame ministrstvo socialno zakonodajo v pretres, to je, da izpelje revizijo, izpopolnitev ali pa prilagoditev obstoječim gospodarskim in družabnim razmeram, hoče, da predloži interesi jasne in določne ter popolne predloge in mnenja v teh vprašanjih. Ministrstvu gre namreč predvsem za tem, da bi se ta vprašanja rešila v popolni harmoniji med delavstvom in delodajalci. Pri

tej akciji pridejo v prvi vrsti v poštev delavske in trgovske zbornice ter zveze industrijev.

Ni izključeno, da bo sklicalo ministrstvo še posebno anketo, na kateri se bodo obravnavala vsa ta vprašanja. Anketa bo prišla na vrsto šele tedaj, ko bo zbran ves potreben material.

Ministrstvo za šume in rude je že izdelalo osnutek novega rudarskega zakona. Preden ga predloži v podpis, bo sklicalo še ožjo anketo — delodajalskih in delavskih zastopnikov. Anketa se vrši v najkrajšem času.

Dve novi radiopostaji

Belgrad, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Minister za javna dela Savković je danes odredil komisijo, ki bo sprejela od Nemčije na račun reparacij dve radio oddajni postaji. Eno bodo postavili v Drnišu v Dalmaciji ter bo služila edino ladjam, drugo pa v Skoplju.

skega človeka vselej, kadar gre za duhovne reči. Še značilnejše je to veselje, ker se vrši posvetitev dr. Gregorja Rožmana v izredno važnem razdobju našega časa, ko na eni strani napreduje v izvestnih plasteh napram vsemu krščanskemu indiferentna laizacija življenja, na drugi pa se proti temu mogočno zbuja iz najglobljih globin duš religiozne in moralne sile korenite obnove življenja. Kdor zna v to radostno pričakovanje prav prisluškovati, ve, da ima svoj razlog v osebnosti novega pomožnega škofa, ki združuje največjo ljubeznivost in umevanje sodobne duše z vne- mo za dušni blagor in jasno usmerjenostjo v ta svoj življenjski smoter po solidnem znanju in po odločnosti volje ter po svojem izčiščenem, čudovito harmoničnem značaju. Božja previdnost ga je izbrala kot najboljšega pomočnika škofu, kojega življenje in delo znači epoko v zgodovini slovenskega naroda. Kakor vsak škof, je postavljen tudi novi pred nove razmere, v čisto svoj čas, pred nove naloge, ki jih bo imel reševati z vso tisto vseobsežnostjo duha in ljubeznijo srca, ki mu je lastna. Da bi mu Bog v to naklonil čim več darov svojega večnega Duha ter blagoslovil njegovo delo z bogatimi sadovi, bomo danes molili iz vsega srca.

Kraljevič bo krščen

avgusta

Belgrad, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Z Blada poročajo, da bodo mladega kraljeviča krstili šele meseca avgusta.

Predsednik vlade pri dr. Korošcu

Vrnjci, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Snoči ob pol 5 popoldne je prispel iz Mataruške banje predsednik vlade general Zivković v spremstvu generala Josipa Kostića ter ministra v pokoju M. Josavičevića ter posetil prometnega ministra dr. Korošca, s katerim se je razgovarjal pol drugo uro ter v njegovi družbi obiskal izvir mineralne vode. Ljudstvo ju je živahno pozdravljalo. Ob 6 se je predsednik vlade zopet vrnil v Mataruško banjo.

Ravnatelj Agrarne banke

Belgrad, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Nj. Vel. kralj je podpisal ukaz, s katerim se imenuje za predsednika upravnega odbora privilegirane agrarne banke dr. Bogdan Marković, bivši finančni minister.

Mašniški jubilej nadškofa dr. Bauerja

Zagreb, 13. jul. (Tel. »Slov.«) V ponedeljek se bo vršila v samostanu usmiljenk svečana proslava mašniškega jubileja zagrebskega nadškofa dr. Bauerja. Pri tej priliki se bo izvajala svečana maša, ki jo je v ta namen uglasbila neka usmiljenka. Imenovane sestre bodo škofu podarile dragoceno mašniško obleko. Po cerkvenem opravilu se bo v nadškofijski palači vršila svečana akademija v proslavo mašniškega jubileja visokega slavljenca.

Ubegli bančni ravnatelj prijet

Belgrad, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Madjarska policija je snoči predala subotičkim oblastem Geza Reina, ravnatelja Eskomptne in gospodarske banke v Adi, ki je pred nekoliko meseci nenadoma pobegnil, kar je izvalo veliko senzacijo. Takoj so pregledali bančne knjige in ugotovili zgubo banke v znesku 3 milijone Din. Uprava banke je proti ravnatelju ubrala sodno pot in je subotičko sodišče izdalo za Reinom tirnico. Medtem pa je pobegnil v Budimpešto, kjer so ga aretirali in snoči predali našim oblastem.

Premestitve in imenovanja

Belgrad, 14. jul. (Tel. »Slov.«) Kralj je podpisal ukaz na predlog ministra za javne dela, s katerim se stavlja na razpoloženje pri bivšem gradbenem ravnateljstvu v Ljubljani Zajec Rudolf, načelnik občnega oddelka in Skaberne Viktor, načelnik strokovnega oddelka.

IZ DAVČNE SLUŽBE.

Nj. Vel. kralj je podpisal ukaz, s katerim se postavljajo za višje davčne kontrolorje v I. grupi II. kategorije pri davčni upravi v Ljubljani za okolico Joža Beks, Ivan Hočevan in Karel Liski; v Mariboru Anton Dobravec; v Krškem Franc Gad.

Za davčne upravitelje v II. grupi II. kategorije pri davčni upravi v Prevaljah Franc Bole, v Gornji Radgoni Rajko Kamenšek, v Prevaljah Franc Ramor, v Ljubljani za okolico Ivan Mesek, v Črnomlju Ivan Jereb, v Kamniku Josip Stari, v Mariboru Josip Sever, v Gornjem gradu Alfonz Ribič, v Višnji gori Stefan Kramer, v Ptujju Mihael Fajt, v Kamniku Franc Marinc, v Murski Soboti Alojz Lazar, v Celju Karel Grah, v Brežicah Anton Petek, v Litiji Josip Trtnik, v Ljutomeru Mohor Zupančič, v Ljubljani za mesto Ernest Kramaršič, v Laškem Alojz Strekelj, v Litiji Lovrenc Novac, v Ljubljani za mesto Stanko Ribnikar in Jože Badjuri, v Dolnji Lendavi Anton Hrudič, v Škofji Loki Franc Adamovič, v Krškem Alojz Cotič, v Šmarju pri Jelšah Franc Pirih, v Logatcu Karel Zabkar, v Celju Josip Močan, v Kočevju Matija Mavrovič, v Ljubljani za mesto Josip Pink, v Črnomlju Josip Paršak, v Logatcu Anton Vadričan.

V I. grupo III. kategorije je postavljen v Belgradu za arhivarja Budimir Gajič, v Ljubljani pa Anton Loker.

Osebnosti. Tazves Ivan pri ravnateljstvu pošte in brzojava v Ljubljani je prestavljen k ravnateljstvu v Zagreb. Petrič Ivan iz Ljubljane v ministrstvo za javna dela. Janžekovič Franc iz Skoplja v Ljubljano. Kiridin Metod iz Zagreba v Ljubljano. Matjašič Miroslav iz Ljubljane v Skoplje. Dr. Kurbus iz Ljubljane v Sarajevo.

Znižanje sodniških doklad

Kralj je podpisal zakon o civilno-sodnem pravnem redu, ki pa bo uveljavljen šele s posebnim zakonom. Nadalje je kralj pri tej prilici podpisal zakon o ureditvi prejemkov sodnikov, s katerim se znižajo specialne sodniške doklade za 20%, nadalje doklade upravnih uradnikov za 20%, ter povišajo doklade oficirjev tako, da so sedaj izenačeni prejemki sodnikov, upravnih uradnikov in oficirjev. Z istim zakonom je ukinjeno tudi avtomatsko napredovanje sodnikov. Končno je kralj podpisal še zakon, s katerim se izenačujejo prejemki članov državnega sveta in glavne kontrole.

Nezadovoljiv odgovor Madjarski

Praga, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Današnja »Prager Presse« piše, da je odgovor madjarske vlade na češkoslovaško noto v zadevi incidenta Hidasnemeti nezadovoljiv. Češkoslovaška vlada je izrecno poudarjala, da je imela madjarska vlada kljub morebitnim upravičenim sumnjam vse možnosti, da se drži med obema državama veljavnih konvencij. Madjarska vlada ni imela pod nobenim pogojem vzroka, da bi te konvencije kršila. Graja je, da je to že drug slučaj, da Madjarska krši sklenjene pogodbe. Češkoslovaška vlada se bo odstopila od svojih zahtev in bo v kratkem poslala v Budimpešto novo noto.

Nemiri v Indiji

London, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Kakor poročajo iz Bombaja, je prišlo tu do ostrega incidenta med predilničnimi delavci in policijo. Delavci so napadli policijo s kamenjem, dokler niso ti začeli nanje streljati. 15 oseb je bilo težko ranjenih. Do incidenta je prišlo radi tega, ker je policija aretirala voditelje rdeče strokovne zveze na tajnem zborovanju.

Za razorožitev na morju

London, 13. jul. (Tel. »Slov.«) »Daily Telegraph« poroča, da se bo angleška mornariška politika znatno spremenila. Angleška vlada je baje sklenila, omejiti mornariški program prejšnje konservativne vlade. Iz dosedanjega mornariškega načrta se bo črtala gradnja: 3 križark, 3 rušilcev, 6 podmornic, 1 ladje-matice in 6 navadnih parnikov.

Belgijski kralj - okraden

Bruselj, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Včeraj je bil belgijski kralj okraden. Kopal se je s svojim ordonančnim častnikom v morju. Ko se je vrnil v svojo kabino, je pogrešil zlato uro v vrednosti 100.000 frankov ter listino s 500 franki.

Velike poplave na Poljskem

Varšava, 13. jul. (Tel. »Slov.«) V zadnjem času so divjale v vzhodni Galiciji velikeanske nevihte in nalivi, ki so povzročili ogromne poplave. Reki Prut in Czeremosz sta izstopili iz svojih bregov. Cela vrsta ladij je bilo uničenih. Mnogo vasi, med njimi tudi nekaj poljskih letovišč, so pod vodo. Železniške zveze so deloma prekinjene. Materielna škoda je velika.

1000 žrtev eksplozije

London, 13. jul. (Tel. »Slov.«) »Times«-ov honkonški korespondent poroča, da je zletelo v zrak municijsko skladišče v južnokitajskem mestu Yunnanfu. Pri tej nesreči je izgubilo življenje, oziroma je bilo ranjenih nad tisoč oseb, med katerimi pa ni nobenega belokožca. Poškodovano je bilo poslopje angleškega konzula, razdejano pa je bilo popolnoma poslopje francoskega konzulata ter francoski misijon.

Vojna odškodnina Belgije

Berlin, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Danes so se dokončala nemško-belgijska pogajanja za vrnitev škode ob času nemškega zasedanja Belgije. Nemčija bo plačevala v letnih anuitetah skozi 37 let. Letne datjave bodo do 12 leta narastle ob 6.2 milj. mark do 26 milj. mark, nakar bodo zopet padle, tako da bo znašala od 21 do 37 leta anuiteta 9.3 milj. mark. Belgija je zahtevala prvotno za odškodnino 925 milj. mark in je odstopila od te vsote za 328 milj.

Poraz sovjetske opozicije

Moskva, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Ze dolgo pričakovana popustitev stališča komunistične opozicije se je v zadnjih dnevih izvršila od strani vseh voditeljev opozicije v komunistični stranki. Raček, Preobraženski in Smilga sta objavila javno pismo na voditelje komunistične stranke, v katerem se opravičujejo za svoje opozicionalno delovanje. V pismu nasvetujejo vsem svojim privržencom, da store isto, kar se je tudi že v resnici zgodilo.

Skopje, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Palestinski pravosodni minister Norman Genwidg-Tevk je na svojem potu iz Palestine prispel včeraj v Skopje. Danes jutraj se je z brzim vlakom odpeljal proti Belgradu.

Francija za popolno likvidacijo vojne

Pariz, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Snoči ministri predsednik Poincare ni mogel dokončati pred parlamentom svojega velikega predavanja o reparacijah in medzvezniških dolgovih. S svojim dolgim govorom je tako izmučil poslance, da ga je predsednik parlamenta Buisson, ko je Poincare izjavil, da bo govoril še uro in pol, prekinil z dvignjenimi rokami s pritrditvijo celokupne zbornice ter mu izjavil: »Nespametni ste, ako se tako utrudite. Ker se ne marate sami na sebe ozirati, moramo mi paziti na vaše zdravje!« Nadaljevanje Poincarejevega govora se je prelozilo na prihodnji tork.

Pariz, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Danes se je vršila pod predsedstvom predsednika republike v Elizeju seja ministrskega sveta. Pri tem

se ministri obravnavali sedanji parlamentarni položaj ter diskutirali vprašanje dolgov in reparacij. Potrjuje se vest, da bo v torek po Poincarejevem govoru dal zunanji minister Briand izjavo o zunanji politiki. Dotaknil se bo baje tudi notranje politike. Briand se bo potrudil, pomiriti francoske levičarske stranke ter jim dokazati miroljubno politiko sedanje vlade. To priliko bo uporabil za slovesno izjavo svoje vlade za popolno likvidacijo vojne. »Temp« piše, da je od Macdonalda politično zelo nespametno, da je ob nastopu svoje vlade, zvest prejšnji svoji opozicionalni politiki, takoj otvoril vprašanje izpraznitve Porjenja.

Novi prekooceanski poleti

249 ur v zraku - Letali »Pilsudski« in »?« poduzeli prekooceanski let

Pariz, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Danes sta startali k prekooceanskemu poletu z letališča Le Bourget pri Parizu kar dve letali. Prvo je poljsko letalo »Maršal Pilsudski« s pilotoma Iockovskim in Kubelom. Drugo je bilo francosko letalo »?« s pilotoma Coste-om in Bellonte-jem. Prvo se je dvignilo ob 4.45, francosko pa ob 5.30. Na ta način se bo vršila zanimiva tekma letal preko Oceana.

Newyork, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Letalca Mandell in Reinhardt sta s svojim letalom »Angelinom« danes ob 18.13 newyorškega časa pristala v Culver City v Kaliforniji ter sta postavila s tem nov svetovni rekord v vztrajnostnem letu. Vozila sta neprekinjeno 246 ur in 43 minut. S tem sta potokla dosednji vztrajnostni rekord za 72 ur 43 minut. Letalca sta pristala, ker sta bila popolnoma izmučena.

Organiziranje poljskih manjšin

Varšava, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Veliko številno poljskih ministrov se nahaja v francoskih kopalniščinah. V prihodnjih dneh se bo vršil pod vodstvom poljskega ministrskega predsednika dr. Svitalskega sestanek ministrov v Biarritzu. Sestanka se bo udeležil zunanji minister Zaleski, notranji minister general Skalovski, berlinski poljski poslanik Knoll, parlamentarni voditelj poljskega vladnega bloka polkovnik Slavek ter pariški poljski poslanik Hlaski. V prihodnjem času se bo vršila v Varšavi privratna konferenca vseh poljskih narodnih manjšin in sploh vseh delegatov Poljakov, ki živijo izven meja sedanje poljske republike. Na to konferenco bo dospelo nad 20 poljskih delegacij iz vseh strani sveta. Iz

Nemčije se bo udeležilo 21 delegatov in sicer iz zgornje Šlezije, iz vzhodne Pruske, iz Vestfalije in poljske kolonije v Berlinu ter drugih nemških mestih. Iz Rusije ne bo dospela nobena delegacija, ker ni sovjetska vlada hotela dati dovoljenja na konferenco onim Poljakom, ki ne simpatizirajo s sovjetsko vlado, medtem ko poljska vlada ni hotela dopustiti prihod v svojo državo Poljakom-boljševikom. Konferenca se bodo udeležili poljski državni predsednik, sejmiski maršal ter več ministrov. Konferenco bo vodil maršal senata. Na tej konferenci se bo baje ustanovila stalna pisarna, ki bo vezala vsa poljska društva v inozemstvu. Ta centralna pisarna bo imela svoj sedež v Varšavi.

Rdeča vojska na strani kmetov

Današnja »Politika« objavlja iz Moskve to vest:

Objavljena je naredba o ostavki dveh komandantov vojnih okrogov in o številnih aretacijah, ki so bile izvršene v posameznih edinicah rdeče vojske v Petrogradu in okolici, v Ukrajini in v Sibiriji. V kijevskih polkih so bile izvršene preiskave, ravno tako tudi v vojašnicah v Žitomiru, Kamenec-Podolskem, v Beli cerkvi in v Harkovu. Iz zaplenjenih pism je bilo vidno, da obstoji aktivna vojaška in kmečka organizacija, ki hoče izvršiti atentate na nosilce oblasti in v vojski agitirati proti obstoječemu redu.

Aretirani rdečearmejci so obtoženi, da so dajali kmetom municijo, orožje, ročne granate in celo strojne puške. Organizacija, ki je v zvezi z vami, je storila vse potrebno, da je vas za sovjetske komisarje nedostopna. Tako imenovani kolhoze (kolektivna kmetstva, komunistična gospodarstva namesto bivših veleposestev) požigajo kmetje in ubijajo vasko komuniste, dočim uporabljajo proti zastopnikom oblasti iz mest individualen teror.

Areacije v vojnih edinicah se vrše v istem času, ko se požigajo v Ukrajini kolhozi. Po večini pa krivcev oblasti ne morejo najti, ker jih kmetje skrivajo.

V okolici Prskova, v Luzi, Velikih Luhah in ob estonski meji je prišlo v dveh strelskih divizijah do težkih nemirov in je bilo ob tej priliki ubitih več političnih komisarjev. Od delki rdeče armade so izjavili svoj protest proti izropanju vasi.

V strahu, da ne bi nemiri nastali tudi v mornarici, je odredil Vorosilov, da mora baltiško brodogradnja takoj odpluti na visoko morje. V petrogradski vojni okrug je bil poslan podpredsednik ratno-revolucionarnega sovjeta Bubnov, v Turkestan pa, kjer se tudi opaža rovanje v vojski, pa z izrednimi polnomočji vrhovni državni pravdnik Krilenko.

Nesreče

London, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Kakor poročajo iz Moskve, se je pri Irkutsku prevrnil brod, na katerem se je nahajalo 220 oseb. Dosedaj so našli 11 mrtičev. Pogreša se 40 oseb.

Pariz, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Na vojnem stališču pri Nizzi je danes pri preskušanju novega metalnega stroja eksplodirala mina predčasno in ubila častnika ter težko ranila tri vojake.

Budimpešta, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Pri mestu Balaton-Berany na Plattenskem jezeru so se udri v hribov radi velikih nalivov ogromni plazovi. Pri tem je bila pokopana večja četa mladih skavtov. Dosedaj so izveleki izpod ruševin tri mrtiče. Več otrok je težko poškodovanih.

Dunajska vremenska napoved. Spremenljivo. Od časa do časa nalivi, morda nevihte. Zelo hladno. Lahki severni vetrovi.

Ali nevednost ali zloba

Včerajšnji »Jutarnji list« (13. srpnja br. 2663) objavlja pod ogromnim naslovom »Baština Petra Zrinjskoga. Kraj, koji su Hrvati dvaput mačem osvojili«, članek, v katerem se bavi z medjimurskim vprašanjem in v katerem stoji med drugim tudi sledeči stavki: »Medjimurje je geografski pojem. Ne označuje meje hrvatskega ljudstva. Tega se ne sme nikoli pozabiti. V strnjenih skupinah naseljujejo Hrvati tudi kraje na drugi strani Mure, naseljujejo vse tako zvano Prekmurje in se dotikajo starih hrvatskih naselbin v tako zvanem Gradišču, avstrijskem Burgenlandu. Isti je to narod, kakor oni, ki prebiva v Medjimurju. Ravno tako zaveden, zdrav in delaven. Vse do preko Moravske se vrsti ena hrvatska vas za drugo.«

»Jutarnji list« je že enkrat tako pisal, pa se je blamiral. Zdaj znova začenja to stvar. Ne vemo, komu v korist naj to bol Brez gotovih namenov to gotovo ni. To, da je Prekmurje del Slovenije, odnosno prekmursko ljudstvo del slovenskega naroda, ve dobro tudi »Jutarnji list«. »Jutarnji list« bi pa tudi lahko vedel, kakšno je razporeditev tako v Medjimurju kot v Prekmurju, kar ne more biti niti nam Slovincem niti Hrvatom, še manj pa državi kot taki vseeno. Mislimo, da se razumemo!

Drobne vesti

Osijek, 13. jul. (Tel. »Slov.«) Kakor se doznava iz Virovitice, je tamkajšnji načelnik sekcije državnih železnic ing. Viljem Tauchi včeraj popoldne službeno odpotoval z drezino po progi iz Virovitice proti Suhemu polju. Ndaleč od Suhega polja je drezina pri polni hitrosti zadela ob kamen ter je ing. Tauchi padel na progo in dobil težke zunanje in notranje poškodbe. Prepeljali so ga takoj v bolnico. Na lice mesta je odšla komisija, ki je ugotovila, da je bil med obema tračnicama zabiti železni klin, dolg okrog 15 cm. Domneva se, da je nekdo to oviro napravil namenoma, da bi se ponesrečil načelnik sekcije.

Minister za trgovino in industrijo dr. Mažuranič je odpotoval v Mataruško banjo, da poroča predsedniku vlade, generalu Živkoviću. Jutri se vrne v Beograd.

Šentpeterčani se poslavljajo od škola dr. Rožmana

Snoči so se šentpeterčani poslovili na zelo lep in ginljiv način od novega pomožnega škola ljubljanskega dr. Gregorja Rožmana. Šentpetersko prosvetno društvo je ob 9 priredilo škofu dr. Rožmanu na vrtu šentpeterskega župnišča zelo dobro uspešno podoknico, katere se je udeležila velika množica šentpeterčanov, ki so zelo voljubili sedanjega pom. škola. Šentpeterski cerkveni zbor je zapel troje pesmi in sicer: »Gor žez izoroc«, Premrlovo »Pozdravljen novi naš vladika!« in pa »Mnogaja letca«. V imenu šentpeterskih župljanov in prosvetnega društva se je poslovil v iskrenem govoru od škola ravnatelj J. N. Jeglič. G. škol dr. Gregor Rožman, ki se je prišel sam med župljane posloviti na vrt, se je v svojem zahvalnem govoru spominjal podoknice, ki so mu je pred 22 leti priredili v njegovi rojstni vasi. Te podoknice je bil tedaj bolj vesel, kot pa sedaj, ko prevzame nase tekoče breme.

Šentpeterčani so napravili škofu še potem burne ovacije in se jim je škof ponovno zahvaljeval raz okno svojega stanovanja.

Poleg ljubkega zvonjenja, ki se je nocoj razlegalo iz zvonikov vseh ljubljanskih cerkva, je napravila najlepši vtis tudi svečana razsvetljava obeh zvonikov ljubljanske stolnice. Stotine lučk je blestelo v pozdrav novemu vladiki.

Glasba

Novo orglje v Domžalah, ki so bile postavljene 18. novembra 1928, so dne 13. julija kolavdirali člani škofijske glasbene komisije: g. kanonik dr. Kimovec in konz. svetnika P. Hugolin Sattner in Premrl. Orglje je postavil g. Franc Jenko, orgl. mojster v St. Vidu nad Ljubljano. Strokovno oceno prinese svojedobno Cerkev. Glasbenik; tukaj naj bo le objavljeno, da so bili vsi trije strokovnjaki očarani od lepote glasov, točne funkcije in dovršenosti ustroja. Orglje imajo 16 pojčih, 8 kombinirane registre, razvrščene na 2 manuala in pedal. Imajo električen pogon, eno prosto kombinacijo in vsa igralna sredstva, ki jih res rabi cerkveni organist. Delo hvali mojstra.

Naznanjamo pretresljivo vest, da je naš preljubi oče, stric, tast in stari oče, gospod

Fran Brežnik

vladni svetnik in gimnazijski ravnatelj v pok.

danes dne 13. julija ob 20 v 80. letu starosti po daljši in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal. Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, 15. t. m. ob 16 iz hiše žalosti v Kandiji na šmihelsko pokopališče.

Kandija pri Novem mestu, dne 13. julija 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

Iz orlovskih dni v Pragi

Slovenske Orlice v Pragi

Za slovensko Orlico je Praga začetek udeleževanja v tekmi z drugimi narodi; zakaj prvič je tekmovala izven mej naše ožje slovenske domovine, prvič se je udeležila slovenskih in prvič mednarodnih tekem.

Slovenske tekme Orlic so se vršile v četrtek, 4. julija, ob 8 zjutraj na ogromnem praškem stadionu. Bile so to tekme v višjem in nižjem oddelku. V nižjem oddelku je tekmovalo 33 vrst (samo Čehinje); za višji oddelk pa se je prijavilo 21 vrst, med temi 1 vrsta ameriških Čehinj in 3 vrste Jugoslovank (slovenskih Orlic). Tekmovalo se je v peteroboju: redovne vaje, proste vaje, suvanje krogle, skok v daljavo in preko ovir.

Z napeto pozornostjo so gledalci sledili poteku tekem, zlasti so se zanimali za izid jugoslovanskih vrst in ameriške vrste. Za najboljše vrste je bil izid razglašen že ob 12.

V višjem oddelku so dosegle vrste:

1. Amerika 92.66%,
2. Jugoslavija (vrsta Ljubljana Sv. Peter) 90.33%,
3. Češkoslovensko (Brno III., župa Sušilova) 87.50%,
4. Češkoslovensko (Brno I.) 85.33%,
5. Smichov 83.33%.

Tudi ostali dve jugoslovanski vrsti, kombinirana vrsta in krožek Domžale sta dosegli zelo lepe uspehe. Krožek Domžale se je odlikoval v redovnih in prostih vajah, v katerih so dosegle posamezne tekmovalke skoraj vse 100%.

Te tekme so bile istočasno tudi tekme posameznice ter so te zaznamovale nastopne uspehe:

Na prvo mesto se je umestila Svetlek, Amerika, 98.50%. Drugo mesto so dosegle tri tekmovalke, ki so se uveljavile z enakim številom točk, t. j. 96.50% in sicer: Pragelj Ivanka, Jugoslavija (Ljubljana, Sv. Peter), Jelinkova, Čehoslovaška, Kliment, Amerika.

V soboto se je udeležila jugoslovanska vrsta tekmovalk tekem v prostih vajah, kjer se je z doseženimi 178.50 (od 200 dosegljivih točk) umestila na tretje mesto. Prvo mesto so dosegle Belgijke s 197 točkami, drugo mesto Čehinje s 178.75 točkami.

Veličasten je bil pogled na čete slovenskih Orlic, ki so se v petek udeležile svečanega orlovskega spreveda. V celoti je korakalo v sprevedu 98 slovenskih Orlic v kroju, ki je vzbujal vsesplošno pozornost. In v resnici je bila krasna slika: izvirne »peče«, z rdečim grebenom so zadivile vsakega gledalca celotni krov pa je zaradi svoje harmonije vzbudil vsestransko občudovanje. Vsi praški dnevniki so ponovno opozarjali na to umetnino.

V sprevedu sta bila tudi dva orliška prapora: prapor Slovenske orliške zveze s tremi praporščakinjami in prapor jeseniškega krožka.

Tudi na stadionu je vladalo veliko zanimanje za slovenske Orlice. Vsak se je znova divil našemu kroju; nekateri se ga niso mogli nagledati.

Slovenske Orlice so nastopile istočasno s Čehinjami pri prostih vajah. Lepo sta se odražala skrajna dva ogla v sprednjih vrstah,

kjer je vadilo 72 slovenskih Orlic, od morja modrih pokrival čeških Orlic (okoli 3000).

Buren aplavz je vzbudil lastni nastop slovenskih Orlic v soboto popoldne. Hud naliv je žugal pregnati s telovadišča tako telovadce, kakor gledalce. Toda naše Orlice so porabile prvo priliko, ko je dež ponehal in v areno je vkorakala v osmerostopih četa 85 Orlic, kjer je po razstopu izvedla posebne lastne vaje. Brezhibna izvedba težkih vaj in to v takem vremenu, kakor tudi celotna slika, ki jo je še povečalo krasno prelivanje barv in prehajanje rdečih grebenčkov iz nizkega počepa v vzklone, je izzvalo pri gledalcih viharno ploskanje, ki je spremljalo vrste po končani izvedbi do izhoda iz stadiona. Zunaj stadiona na zbirališču pa so bile deležne prisrčnega priznanja svojih čeških sester.

Vrste slovenskih tekmovalk (30) so se udeležile v nedeljo tudi defilacije zmagovalcev in tekmovalcev, kjer so jim gledalci posvečali zopet in zopet prisrčno pozornost.

Nedvomno si je slovenska Orlica s svojim pohodom in nastopom v Pragi utrla pot tudi v inozemstvo in bo znala svoj ugled, ki si ga je pridobila, varovati in še povečati.

»Ljubljana« med Čehoslovaki

Pevski zbor slovenskega glasbenega društva »Ljubljana« je priredil tekem svetovaelavskih dni v Pragi daljšo koncertno turnejo po čehoslovaški republiki. Izlet se je pod vodstvom društvenega predsednika g. R. Sturma in veščo roko g. J. Pirca obnesel, tudi umetniški uspeh je lep. Družino osemdesetih grl je zbral in izuril društveni pevovodja g. prof. dr. A. Dolinar. Pevski zbor se je predstavil na dveh velikih koncertih (Olomuc, Praga) ter dostojno proslavil sloves slovenske pesmi. Pod mladostnim razmahom svojega pevovodje dr. Dolinarja je dosegel izreden višek, za kar ga je nagradilo občinstvo i v Olomucu i v Pragi z burnim ploskanjem, cvetjem in vzklipi priznanja. Poklonjeni so bili venci, banderce, zamenjani društveni znaki, Hlahol Vinohradsky v Pragi je na prisrčen način vrnil svoječasni bratski sprejem v Ljubljani. — Poleg tega je pela »Ljubljana« v praškem Radiu ter nastopila pri raznih slavnostnih in spominskih svečanostih, kjer je vzbujala občudovanje navzočih; slovenska pesem in naše narodne noše so zadivile vsakogar. V Olomucu je sodelovala pri žalni slovesnosti na grobišču jugoslovanskih junakov. Zapela je tri žalostinke ter položila v mavzoleju krasen venec. V Pragi se je zbor oddolžil svetlemu spominu svetega kneza Vavla na odličan način: zbor je v sprevedu ponesel pred svetnikov spomenik venec v narodnih barvah ter zapel pod vodstvom dr. Dolinarja narodne himne. Intimni slovesnosti je prisostvovala številna množica, ki je članstvo »Ljubljane« ljubeznivo pozdravljala. Istotako je počastila pevska družina »Ljubljana« grob neznane junaka v kapeli na magistratu, kjer je položila prelep venec. Slovesnosti se je udeležil primator praškega mesta dr. Baxa, katerega je pozdravil g. prof. Jarc. Slavnost-

no razsvetljena dvorana ter kapelica neznane junaka, polna cvetja, vencev in odlikovanj, sta napravili na članstvo veličasten utis. Po slovesnosti so bili razkazani članstvu Ljubljane zgodovinski prostori magistrata. Zvečer je priredil primator dr. Baxa »Ljubljani« v čast slavnostno večerjo, ki se je vršila v veliki dvorani Obecnega doma. — Poleg tega je nastopila »Ljubljana« na slavnostni akademiji katoliške mladeži, kjer je žela ogromen uspeh, narodne noše članice pa so izredno zadivile številne množice raznih narodov, ki so prisostvovali akademiji. Skratka! Pevski zbor »Ljubljana« je bil ponovno deležen izredne prijateljske pozornosti, ki ni bila morda samo izraz uradno naročene vljudnosti, ampak topel izliv bratske duše. Tako so v Olomucu že na kolodvoru pri sprejemu sodelovali predstavniki vseh oblasti, predvsem župan dr. Fischer in mestni komendant general Kroutil, ki je pokazal izredno zanimanje za večerni koncert. Tudi v Pragi so sprejeli Ljubljano razni zastopniki in prijatelji, med njimi ljubljani dramski igralec Zvonimir Rogoz. Pozneje je dala mestna občina na razpolago brezplačen razgledni tramvaj z vodnikom, da si je pevska družina ogledala krasote in znamenitosti zlate Prage... Hitro so minevali dnevi turneje, lepi so bili trenotki pod zlatimi oblaki v stostolpi Pragi, toplo je bilo slovo od Hlaholahsev, tudi solze so padale iz svetlih čeških oči, vsaj se je poslavljala bela »Ljubljana«.

Na poti domov je »Ljubljana« pela pri maši v Judenburgu, počastila mrtve borce na tamkajšnjem pokopališču z žalostinkami ter zapela pred občinskim spomenikom ob navzočnosti domačih dostojanstvenikov še eno žalostinko, kar je prijetno iznenadilo judenburške občane. Končno je pela še pri maši, katera je bila darovana na romarski poti pri Gosposvetki cerkvi. Orgle so vrele z glasnim šumom, s kora se je oglasila slovenska pesem. Nič je ni motilo, niti žandarji z golimi bajoneti, ki so se skrivali po gosposvetkem polju ter oprezovali za trudnimi slovenskimi romarji, na katere je zrlo božje oko... V daljavi pa so žarele planine, nekje za njimi pa je ležala naša zibelka — Ljubljana.

Jovič.

Zborovanje kat. slovan. učiteljstva v Pragi

V dneh svetovaelavskih orlovskih dni v Pragi se je tamkaj vršilo tudi več različnih zborovanj. V dvorani »Slovenske Obce« so zborovali katoliški učitelji. Poleg Čehov so bili zastopani še učitelji iz Jugoslavije in iz Poljske. Posebno pozornost so vzbudili slovenski učitelji, ki so se zborovanja udeležili korporativno. Navzočih je bilo okoli 100 slovenskih in hrvaških učiteljev, ki so bili nad vse prisrčno in burno pozdravljeni. »Slomško« vo zvezo« so zastopali gg. Rudolf Wagner, referent v ministrstvu prosvete v Belgradu, ter nadzornika Josip Vider in Alojzij Peterlin. V imenu slovenskega učiteljstva sta pozdravila zborovalce nadzornik Vider v slovenskem, učiteljica Minka Očakar pa v češkem jeziku. Dalje so sledili pozdravi francoskih, poljskih in belgijskih gostov. Med udeleženci zborovanja smo opazili med drugimi praškega nadškofa dr. Vodlička, min. podpredsedni-

V času
poletnega oddiha
Vam Vaše
lahke obleke
ni težko obdržati
sveže in čiste,
ako jih perete
v Lux-
milu v luskah.

LUX

ka dr. Šrameka, ministra za pošte, Noseka, zastopnike praške in brnske občine, mnoge češke državne in deželne poslance, dalje zastopnike kulturnih društev in ustanov. Na zborovanju so se določile in utrdile smernice za medsebojno kulturno delo vsega katoliškega slovenskega učiteljstva.

Zadnji dnevi Mesije

V Mladinskem domu na Kodeljevem so na domačem stadionu na prostem že trikrat s prav lepim uspehom vpriporili PASIJON, ki je za oheramerkausko največja igra te vrste. Nastopilo je okrog tri sto igravcev, med njimi rimski vojaki na konjih, na velikanskem odru, ki je bil z ogromnimi stroški postavljen nalašč za to priliko. Obisk dosedanjih predstav je bil rekorden, kar najbolj priporoča to res lepo igro. Predstava se ponovi danes, v nedeljo ob osmih zvečer.

Kino »Ljubljanski dvor«

Samo tri dni. Samo tri dni.
Sinovi ene matere
Pretrsljiva drama materinske ljubezni
Ob 3., pol 5., 6., pol 8., 9. Telefon 2730

Maurice Renard:

Pred startom

Avijatik Suger je imel zleteti z aerodroma Bourget v četrtek, 11. junija, ob osmi uri zjutraj in to z Fontelom in Variotom... da poskusi polet preko Atlantskega oceana.

Devetega junija, ki se je že nagibal k večeru, ga poišče Fontel. Njegov obraz je bil poln skrbi. Izvleče iz žepa brzojav in ga pokaže Surgeru.

»Roanne... Mati zelo slaba. Priti takoj. Julien.«

Surger samo obrne glavo s tisto karakteristično kretajo, ko dobi človek kakšno neugodno poročilo, a ne ve, kaj naj stori ali kaj naj odgovori. Nato pogleda Fontela sočutno ali vendar odločno.

In Fontel reče:

»Odločil si, da pod nobenim pogojem ne odgodiš poleta?«

»Tako je. Na vsak način bom startal na določen dan, to je pojutrišnjem ob osmih zjutraj. In ti znaš sam, da se naš polet več ne sme odgoditi.«

»No, dobro. A če bi me pojutrišnjem v določen čas ne bilo na aerodromu?«

»Vzamem s seboj Lafonta mesto tebe.«

Fontel ponovi mehanično:

»Lafonta vzameš s seboj...«

Ti ljudje niso bili navajeni mnogo govoriti, dasi so imeli tudi srce in čustvo za bol in trpljenje drugih.

»Nocoj se odpeljem v Roanne,« reče po kratkem molku Fontel. »Ves jutrišnji dan bom doma. A v četrtek ob osmih zjutraj me najdeš na določenem mestu. Mi lahko sam pripraviš vse potrebno za polet?«

Surger je trenutek premišljeval, nato pa odgovoril:

»Da. To bom že naredil.«

»Hvala. Zagotovo lahko računaš z mano. Zadnji vlak iz Roannea vozi ob triindvajseti

uri in sedem minut, a prispe v Pariz ob šesti uri in petindvajseti minuti. Za poldrugo uro pridem z avtomobilom v Le Bourget.

Suger odgovori:

»Za vsak slučaj povem Lafontu, naj bo pripravljen... Sicer pa... nadejam se, da tvoji materi ni tako hudo... Morda brat pretirava...«

Fontel samo zamahne z roko, kakor da hoče reči, da je izgubil vsako upanje. Trenutek je ostal na mestu, zamišljen z nagubančnim čelom.

»Na svidenje,« reče nato naglo. »Na svidenje v četrtek zjutraj!«

Obrne se in naglo odide.

*

Pot do Roanne se mu je zdela neskončno dolga. Že je vstajala zarja, ko je došel na svoj cilj. Na mislih mu je ležal naporni polet in je ves čas vožnje poskušal, da spi. Ali ni mogel zatisniti oči. Moral je misliti na mater, ki je bila bolna že nekaj mesecev. A še več je trpel, ko je pri misli na njeno bolezen moral sebi priznati, da je bil on odgovoren, da se je bolezen poslabševala. Od tistega časa, ko so začeli listi pisati o predstojećem poletu Pariz—Newyork, je gospa Fontel, ki je že itak bila zelo slaba, začela vedno bolj bolehati vsled neprestanega strahu za usodo svojega sina. Bila je že v naprej prepričana, da se bo ta poskus ponesrečil, kakor vsi ostali prejšnji poskusi drugih avijatikov. Ona bi vse dala in vse storila, če bi mogla svojega sina odvrniti od tega poleta. Ali usodni dan se je vedno bolj in bolj približeval, a njeno slabo zdravje pa vedno bolj in bolj propadalo.

Prej nego je krenil s kolodvora, je Fontel uravnal svojo uro po železniški uri. V njem je bila neomajana odločitev...

»Vsak človek mora izvršiti svojo dolžnost, ki mu jo je usoda predpisala...«

Tako je rekel sam pri sebi.

»Še nocoj ob triindvajseti uri in sedem minut odpotujem.«

Nekoliko minut nato je pozvonil na vratih svoje rojstne hiše. Sprejela sta ga brat Julien in sestra Therese. Nežno so se objeli.

»No, kako je,« je vprašal in ni si niti upal izreči ime matere.

Therese ga je o vsem obvestila. Gospa Fontel je ležala v agoniji. Zdravnik je rekel, da nastopi smrt lahko vsak trenutek.

Šli so v prvo nadstropje.

Neka vrata so se odprla. Pojavila se je služkinja Perina.

Mati v agoniji ni ničesar več čutila. Ni čutila, ko jo je sin poljubil na čelo. Njen obraz je bil resen in skrb se je videla na njem, baš tako, kakor pred desetimi dnevi, ko jo je avijatičar videl in ko ga je prosila, naj se ne spušča v ta polet, ponavljajoča neprestano z mrzlično razburjenostjo:

»Sinko, ne vem, kaj bi dala, če odstopiš od svojega namena! Zivljenje bi rada dala! Rada bi umrla, samo da bi ti ostal tu!«

Avijatičar je sedel poleg vzglavja svoje matere, držal njeno hujskano roko v svoji, to malo, bledelo roko, ki ga je znala tolikokrat, ko je bil še majhen otrok, nežno pobozati, pogladiti po lasih. In dolgo je ostal tako sedeč, gledaje kako se živi ta žena, ki ima umreti, a katera ga je rodila.

Ostal je pri materi celi dan. Prinesli so mu nekoliko jesti. Julien in Therese sta bila istotako v sobi.

Mladi avijatičar je utonil v težke misli. Od časa do časa ga je spopala nekaka tesnoba pri misli, da bo treba kmalu vstati in oditi... oditi na pot... Izraz v obrazu bolnice je bil tako strog in ves poln skrbi, da bi se lahko mislilo, da je samo sredstvo, ki naj zadrži sina pri sebi — zadnje sredstvo matere, ki je umirala.

Moral se je siliti, da odžene take misli.

A kolikorkrat je stara ura na steni za njegovim hrptom bila, je čutil še večji strah,

še večjo tesnobo. Vedno bolj je želel, da bi poslednji dih matere zamrl, da bi popolnoma otrpla ta roka, saj itak revnici tako ni več rešitve.

Cas je potekal. Gospa Fontel je umirala počasi in težko. V sobi so se nahajali njeni otroci in služkinja. Ko je padel mrak, je Fontel vedno pogosteje gledal na uro. Čutil je, kako je ta gesta neprilichna, kakor nekako svetoskrunstvo za vso trojico, ki je z njim stala poleg materine postelje in ki gotovo niso mogli razumeti, kako je velika moč one volje, kateri se mora pokoravati, da izvrši veliko nalogo, ki mu jo je usoda določila. Prepričal se je, da je ura na zidu kazala točen čas kakor njegova žepna ura. Bila je ura dva-
indvajset in petinštirideset minut.

Fontel poklekne poleg postelje med brata in sestro, pokrivši si čelo z rokami. Otroci so jokaje molili pred mrtvim telesom svoje matere.

Iz daljave je priletel žvižg lokomotive. Fontel skoči naglo na noge. Pogleda na uro. Kazalci so še vedno kazali uro dvaindvajset in petinštirideset minut!

»Bog moj, koliko je ura,« vzkligne razburjeno.

Na njegovi uri je bilo: 23 in 15 minut.

»Moj vlak že odhaja! Ura je stalat!«

»Ne ni stala,« se oglasi sedaj stara služkinja. »Jaz sem jo ustavila. Mladi gospod, to je tak običaj, ko nekdo v hiši umre... Da, to je običaj...«

Fontela se je polastil obup... Kakor v megli je videl, da nekdo prižiga svečo... In kakor v snu je videl tudi to, kako je Surger vzletel v Le Bourgetu, a poleg njega sta sedela Variot in Lafont...

Na to mu je pogled zopet obvisel na mrtvi materi. Zdelo se mu je, kakor da se je pokojnica blago nasmehnila. In, pomirivši se s svojo usodo, ni ničesar rekel, nego povedil glavo in nadaljeval molitev... (I. V.)

Kaj je novega

Koledar

Nedelja, 14. julija: Bonaventura.

Kraljeva zahvala našim Orlom

Ljubljana, 13. julija.

Predsedstvo Jugoslovanske Orlovske zveze je predložilo Nj. Vel. kralju poročilo o doseženih uspehih mednarodne tekmovalne vrste na mednarodnih tekmah v Pragi. Na to poročilo je blagovolil poslati predsedstvu Nj. Vel. kralj po maršalu dvora sledečo zahvalo:

»Njegovo Veličanstvo kralj je z zadovoljstvom izvedel za uspehe jugoslovanskih Orlov v Pragi in je blagovolil odrediti, da Vam sporočim njegovo srčno zahvalo za izjavo udanosti in zvestobe. — Maršal dvora generalštabni polkovnik Aleksandar Dimitrijevič.«

Državljanstvo in domovinstvo drž. nameščenecv

Mestni magistrat ljubljanski opozarja z ozirom na pravkar izdani ministrski razpis z dne 15. junija t. l., Kom. br. 345, one državne nameščenice, ki opirajo svoje državljanstvo edinole na svojo definitivno namestitve v naši državni službi, da s samo namestitvijo niso pridobili našega državljanstva in tudi ne tukajšnjega domovinstva. Ako žele, biti naši državljani, morajo najkasneje do 31. oktobra 1929 zaprositi za priznanje državljanstva v smislu § 53, toč. 6. zakona o državljanstvu. Brez tega priznanja ne morejo niti oni sami, niti njih svojci dobiti tukajšnjih domovinskih listov. — Pri tej priliki opozarjamo še posebej na določbe §§ 1 in 2 opcijske uredbe. Po teh določbah so postali polnopravni naši državljani tisti nekdanji avstrijski državljani, ki so imeli nepretrgoma od 1. januarja 1910 pa do 16. julija 1920, t. j. do dne, ko je stopila saintgermainška pogodba v veljavo, domovinsko pravico na onem avstrijskem ozemlju, ki je pripadlo naši državi. Osebe, ki so pridobile domovinsko pravico na navedenem ozemlju iz 1. januarja 1910, so postale naši državljani samo s pritrdilom naše države, ako so prosile za potrditev državljanstva.

Zenin, ki snubi z vilami

Litija, 18. julija 1929.

V prijazni vasi, ki leži pod hribom bele cerkvice Sv. Miklavža nasproti postaje Kresnice, se je v tvečer zvečer dogodila tale resnična zgodba med fantom in dekletom.

Daleč na okoli je znan največji in najboljši grunt, kjer oče v dobrih letinah pridele do 100 merikov pšenice. Ker pa se je oče postaral, sina edinca pa mu je vojna skvarila in ga napravila za invalida, ki se ne more lotiti pretežkega kmečkega dela, se je oziral okoli, da bi našel za starejšo hčer Štefo primerne ženo, sebi pa dobrega zeta. In tako sta se znašla nekega dne s starim sosedom, ki ima štiri zastavne fante in sklenila, da se ima sosedov sin France priženiti na grunt za »ta mladga«. Lepa Štefa pa ni kaj posebno marala za prisojenega ji fanta. Ko je bil sejem v Moravčah, je hotel France Štefo (da bi jo pridobil za se), z nožem zabosti, pa se ga je ubranila, no potem pa jo je France rotil in ji ponujal nož, da ga ona zabode. — Vzlic temu dogodku sta še vedno »govorila«.

Kakor strela pa je udarilo v Franceta, ko je v nedeljo pri maši slišal, da sta oklicana »njegovac« Štefa z drugim Francetom iz Spodnje Javoršce in da se ima že to nedeljo vršiti poroka. Francetu ni bilo več miru in je tuhtal noč in dan, kako naj napravi vsemu temu konec.

No in v torek v mraku se je kar naenkrat pojavil na Štefinem domu, kjer so bile doma hčerke. Štefa je zbežala pred njim, France pa zanjo ter jo vrgel na gnojščice, kjer je hodil po njej. Ko se mu je Štefa le iztrgala, pa je pograbil kar dvoje gnojnih vil ter zadal Štefi pet vbodljajev, nato pa zbežal domov. Ranjena Štefa je takoj z jutranjim vlakom prišla k okrožnemu zdravniku dr. Ukmarju v Litijo, ki je sicer ugotovil da vbodljaji niso preveč nevarni, obstoja pa nevarnost, da se rana vsled gnojnih bakterij ne inficira. Ko je prišla Štefa domov, ji je pa že pričela otekati noga in obraz, vsled česar so jo odpravili v bolnico.

Po hudega Franceta pa je prišla orožniška patrulja iz Litije ter ga vtaknila pod ključ, kjer si sedaj lahko hladi svojo prevročko kri. Za dejanje pa bo dobil primerno plačilo pred sodniki.

Pravi Zenin France pa pravi, da bo Štefo vseeno vzel, četudi so ji vile pokvarile obraz in da bo kel potem z njo v Francijo v rudokop za kruhom, ker oče niso nič kaj »kontente«, da bi tema dvema dali grunt čez. — Seveda z »ofetjco« to nedeljo ne bo nič, ker mora preje Štefo ozdraveti, hudi Francelj pa kazen odsedeti. Kako bo pa potem, bomo pa videli: Na vsak način je v tem dogodku veliko žalostnega za vse strani.

Zobni atelje V. Stuzzi

Kamnik

zaprt do 18. avgusta 1929

40letni jubilej dušnega pastirja

Skale pri Velenju, 13. julija.

Danes obhaja še mladeniško čil 40 letnico mašništva preč. g. dekan šaleške doline monsignor Ivan Rotner v prijaznih Skalah pri Velenju. Čeprav vse življenje zelo rahlega zdravlja je vendar vzorno vršil svojo službo na vseh službenih mestih. Polovico duhovniškega življenja je žrtvoval Skalam. Tu zdaj tudi gleda sadove svojega truda. Njegove ustanove dekliška Mar. družba (prva in dolgo časa edina v dekaniji) z odseki, družba sv. Ane za žene, III. red, izobraževalno društvo in Hranilnica obhajajo letos dvajsetletnico plodnosnega verskega, dobrodelnega, prosvetnega in zadržnega dela. Jubilar je župno cerkev tako temeljito prenovil in okusno okrasil, da bi bila v ponos vsakemu mestu. Z ognjevit besedo pa neumorno prenavlja tudi duhovne tempelje: srca svojih župljanov, saj je kot odlični pridigar daleč znan in iskani. Tudi kot odbornik Okrajnega zastopa nad 15 let je pospeševal gospodarski procvit lepe šaleške doline.

Da še more tako vestno izvrševati obilne posle je vzrok redno in zmerno življenje. Še danes velja v polni meri, kar je pred 20 leti dejal bister opazovalec: Naš g. tehanst so točni kakor železniška ura...

Obilnim čestitkam duh. sobratov, Skalčanov ter številnih prijateljev in znancev se pridružuje tudi »Slovenec« in mu kliče: Še na mnoga zdrava leta!

Koliko ste pa vi stari?

Pred filmsko predstavo.

Ljubljana, 13. julija.

Zunaj je malo rosilo, prav tiho in drobne kaplje so le polagoma in počasi močile prašni asfalt hodnika. Ljudje, čakajoč filmske predstave ob devetih zvečer, so se umaknili v avlo. Res, komodno je sedeti na teh velikih sedežih, udobno tapetiranih in mehkih. Človek bi se kar usedel tja in bi tam ostal, še vstal ne bi, pa naj zvonec še tako vabi k predstavi, ne, udobno bi počival in mežikaje gledal, kako dežek rosi dolge, ozke šipe na vratih.

Bolj malo ljudi je bilo, ni sedaj sezona za kino. Ljudje so od kopanja in vročine trudni, zvečer se jim še v kino ne ljubi, kvečjemu na kak gostilniški vrh. Če je pa dež, no, potem ostanejo, raje doma, kar je vsekakor najceneje in tudi sicer priporočila vredno. Vsi, kar jih je čakalo na predstavo, so našli prostor na sedežih v veži. Dolgo vrsto sedežev je zasedlo sedem, osem deklic, mladih in smejočih se. Njihov zvonki smeh je polnil vso vežo, vsi drugi v veži so se smehljali samo nemo in se tiho pogovarjali. Mlade deklice pa — bog ve, kaj so uganile, da so se tako prisrčno smejale.

Po sredi veže je korakal stražnik. Višji stražnik prosim. Če pri opisu kakega dogodka omenim stražnika in še celo višjega, moramo se vedeti, da bo imel pri stvari glavno vlogo. Ta stražnik je bil v službi. Mrko je korakal po veži, gori, doli, doli, gori. Deklice so se smejale. Stražnik jih je opazoval, njemu ni bilo do smeha.

Deklice še slutile niso, kaj ugiplje stražnik, tudi drugi ne. Čisto vest so imeli vsi, kdo bi se bal torej stražnika!

Ampak zdajle, zdajle, — zgodilo se je, kar se je moralo. Še s trdim, napetim korakom je stopil stražnik k eni teh deklic, zviška pogledal in vprašal:

»Koliko ste vi stari?«

»Kdo, jaz, ali jaz?« Nagovorjena deklica je vstala. Kratko krilce, bluza, kratke nogavice — dekletce res ni napravilo vtis, da je starejša kot trinajst let. Vitka pa, in sloka, da je segala stražniku skoro do nosa: »Jaz, koliko sem stara? I, hih, sedemnajst let!«

»Ne verjamem!« je trdo odgovoril stražnik. »Sedemnajst jih niste! Ne smete v kino ob tej uri!«

»Če sem pa res sedemnajst!« Smeh njenih tovarišic je umolknil, vsaka se je zbalala, da ne bi stražnik še njo prijel, prav ostro: »Koliko ste stari? Ne smete v kino!«

Dekletcu je šlo na jok. »Če sem jih pa res sedemnajst! Pa ne bi smela v kino?«

»Imate legitimacijo?« — »Legitimacijo?« — Dekletce se je ozrlo okrog, ni vedelo, kaj bi odgovorilo. »Legitimacijo?« Pogledala je tovarišice, nobena ji ni vedela pomagati. »Nimate!« se je vdala.

V zadnjem trenutku se je oglasila ena njenih tovarišic: »Pa vsaj spridevalo pokaži gospodu stražniku!«

»Aah saj res!« Iz torbice je izvlekla spridevalo in šolsko knjižico. Stražnik je pogledal oboje. Res je bila v spridevalu napisana rojstna letnica 1912. Stražniku je postalo nerodno: »Oprostite, gospodična, saj veste, službena dolžnost! Ampak lepo spridevalo imate. S prav dobrim uspehom ste dovršili šesto gimnazijo, zelo lepo od vas!«

»Samo, da je dobro!« se je oddahnila deklica. Stražnik je salutiral, odšel. Dekleta pa so zahihitala in se smejala svoji tovarišici, ki zgleda še kot kak otrok. Pa šesto gimnazijo ima! Hih!

Oglasil se je zvonec in dekleta so odskakljala v dvorano: »Igo Sym bo igral, aht! Kot otrok izgleda!«

»Kdo, Igo Sym?«

»Ne, naša Tonja! Hih!«

HOTEL „SLON“ - LJUBLJANA

Najvljudneje sporočava cenjenemu občinstvu

da sva s 1. julijem prevzela splošno znano restavraco v hotelu „SLON“ v Ljubljani.

Storila bova vse, da ohraniva restavraco, ki je sedaj popolnoma renovirana, njeno dobro ime. — Najine dolgoletne izkušnje, ki sva si jih pridobila v prvovrstnih hotelih, domačih in inozemskih, so porok za to, da bova cenjenim gostom v vsakem oziru ustrezala. — Prvovrstna kuhinja. — Izborna klet. — Shajališče tujcev. — Konverzacija v vseh modernih jezikih. — Posebna dvorana za dineje in poroke na razpolago. — Cenjeno občinstvo, ki nama je bilo v najini dosedanj službi. Alojziju Klásku kot višjemu natakarku v hotelu »Slon«, in Aleksandru Rothu, kot višjemu natakarku v hotelu »Unione«, že toliko let naklonjeno, prosiva, da nama to naklonjenost ohrani, midva bova pa skrbela, da se je izkaževa vredna. — Z najodličnejšim spoštovanjem

Alojzij Klásek in Aleksander Roth,
restavraterja.

Kongregacijsko zborovanje

vseh slovenskih dijaških in akademskih kongregacij se bo vršilo v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano 22., 23. in 24. julija 1929.

Zborovanje se prične s pozdravnim večerom 22. julija in se nadaljuje 23. julija: po dva referata v diskusijo se vršita dopoldne in popoldne in se zaključijo s sveto mašo 24. julija ob 7 zjutraj.

Udeleženci bodo imeli polovično vožnjo na železnici (legitimacije dobe udeleženci pri zborovanju, vozni listek naj zato vsakdo obdrži) in brezplačno stanovanje in hrano v zavodu. Potrebna pojasnila daje in pravočasna naročila sprejema (do 15. julija): Vodstvo kongregacijskega zborovanja v zavodu sv. Stanislava.

Spored: V ponedeljek, 22. julija: ob 5 popoldne: Prihod in pozdrav. Večerna meditacija.

V torek, 23. julija: Ob 7 zjutraj: Sv. maša z nagovorom: Dr. Gregor Rožman, pom. škof. O 9 dop.: I. del: Naše posvečenje. Marija in kongregacija: Janez Jenko. Marija in liturgija: Maks Vraber. — Ob 3 pop.: II. del: Naše apostolsko delo. Kongregacija in dijaštvo: Filip Zakelj. Kongregacija in katoliška akcija: Niko Kuret. — Ob 8 zv.: Naš Veseli večer.

V sredo, 24. julija: Ob 7 zjutraj: Zahvalna sveta maša z nagovorom in s skupnim svetim obhajilom: Dr. Anton B. Jeglič, knezoškof. — Romanje na Šmarno goro.

Dijaško kongregacijsko zborovanje v št. Vidu 22., 23. in 24. julija obeta veliko udeležbo. Prosimo zato vse udeležence, da se najavijo do 15. julija gotovo, da bo vse lepo pripravljeno. Generalna direkcija drž. železnice z br. 45.526 dne 17. junija 1929 dovolila polovično ceno za vse vlake razen COE, in sicer za dneve od 20. do 26. julija. Na odhodni postaji naj vsakdo kupi vozovnico in zahteva mokri list. Vozovnico naj obdrži za povratek. V št. Vidu bo prejel potrdilo, da se je udeležil zborovanja. Hrana in stan sta brezplačna, da bodo kongregantisti prosti gmotnih skrbi.

Pridite, idealni fantje, ki želite biti Marijini borci v zasebnem in javnem življenju!

Ljubljana, najdražje mesto v državi

Ljubljana, 13. julija.

Zivljenje je težko, ljudje živimo težko, večina kar od danes do jutri, iz rok v usta. V Ljubljani pa živimo najtežje, kajti naše mesto je postalo — najdražje. Predvsem hrana: skoro pri vsakem življenju je cena kilogramu v Ljubljani vedno za 50 par ali še več višja, kot drugod, še celo v Celju in v Mariboru je cenejše življenje. Zasluzki so majhni, plače nizke, življenjske potrebe pa tako drage. Cemu je ravno v Ljubljani vse tako drago, je še vprašanje, ki pa mora biti pojasnjeno. Naslednji primeri dokazujejo, da bi bilo treba proti neznosni draginji v Ljubljani nekaj ukreniti. In sicer hitro! Skrajni čas je za to:

Moka »ničla« je v Ljubljani 3.90 do 4.50 Din, v Zagrebu 3.50 do 4.50, v Belgradu 4 do 4.50, v Subotici 3 do 3.10, v Sarajevu 3.75 do 4.50, v Splitu 3.50 do 3.75, v Osijeku 3.50, v Novem Sadu 3.50, v Mariboru 4 do 4.10, v Celju 4.50 Din. Moka »št. 2«: v Ljubljani 3.70 do 4.25, v Zagrebu 3.15 do 4, v Belgradu 3.50 do 4, v Subotici 2.80 do 2.85, v Sarajevu 3.80 do 4.35, v Splitu 3.75, v Osijeku 3.10 do 3.30, v Novem Sadu 3.50, v Mariboru 3.90 do 4, v Celju 3.75 do 3.95 Din. Koruzna moka: v Ljubljani 4.50, v Zagrebu 4, v Belgradu 4 do 4.50, v Subotici 3 do 3.20, v Sarajevu 3.25 do 3.75, v Splitu 3.50, v Osijeku 2.80 do 3, v Mariboru 3 do 3.50, v Celju 3.50 do 3.80 Din.

Kruh, beli: v Ljubljani 5 Din kilogram, v Zagrebu 4.50, v Belgradu 4.50, v Subotici 3 do 3.50, v Sarajevu 4.25, v Splitu 4 do 4.50, v Novem Sadu 3 do 3.50, v Mariboru 4.50 Kruh, črni: v Ljubljani 4.50 Din, v Zagrebu 3.50, v Novem Sadu 2.50, v Belgradu 3.50 do 4, v Subotici 2.50 do 3, v Sarajevu 3.75, v Splitu 3.50 do 4, v Osijeku 3.50, v Mariboru 4 Din.

Pri mesu, jajcih, mleku in mlečnih izdelkih ni v Ljubljani takih razlik od drugih mest.

Mast stane v Ljubljani 30 do 32 Din kg, v Mariboru in Celju samo 30 Din, v vseh drugih mestih pa 26 do 30 Din. Z drugo besedo povedano: za isti denar, za katerega v Ljubljani kupiš najslabšo mast, kupiš v drugih mestih najboljšo!

Krompir, ta najbolj razširjena hrana ljudskih plasti, je v Ljubljani najdražji: kilogram velja 3 do 5 Din, v vseh drugih mestih pa 2 do 4 Din, v

Mariboru ga dobiš celo za 1.50 Din, seveda ne vedno. Fižol je v Ljubljani ravno tako drag kot v drugih mestih, namreč 8 Din kg, v Mariboru je celo dražji, 12 Din kg.

Pri specerijskem blagu ni razlike in so kava, olje, sol in drugo povsod — enako dragi. Pri sladkorju pa zopet nosi Ljubljana črno zastavo: kg velja namerč v Ljubljani: kristal 13 Din, kocke 15 Din. Enako drag je sladkor tudi v Celju, v Mariboru pa je že za 50 par oziroma za 1 Din cenejši, enako tudi v drugih mestih.

Glavne hranilne potrebe človeka, to je moka, kruh, krompir in sladkor, so v Ljubljani torej najdražje. Zalosten rekord nosimo in prav nič ne bodimo ponosni nanj! Celo tako žalostno je to dejstvo, da stane v Ljubljani kilo koruzne moke več, kot recimo v Sarajevu, ne bomo rekli v Subotici, kilo belega kruha! Iz Vojvodine pa do Sarajeva so približno enaki transportni stroški kot do Ljubljane.

To velikansko razliko v cenah pa si tudi ni mogoče razlagati s transportnimi stroški. Da je v Ljubljani moka za cel dinar dražja kot v Novem Sadu in sicer pri prodaji na malo! Saj menda ne velja transport enega vagona moke iz Novega Sada v Ljubljano 10.000 Din? Kje je torej vzrok temu velikanskemu, strašnim razlikam v ceni življenjskim potrebščinam? In 50 par do 1 Din pri kilogramu moke ali kruha je gotovo velikanska razlika. Ta razlika najbolj tišči malega človeka in posredno ubija vso živahnost, podjetnost, delavnost v našem mestu. Kje je torej vzrok neznosni draginji v našem mestu? Vzrok je treba poiskati ter ga odpraviti!

V Ljubljani ne sme vladati tako nesorazmerna draginja, to je želja in zahteva vsega prebivalstva.

Gad v štedilniku

Ljutomer, 12. julija.

Včerašji večer je občinska reva, kalera je precej slepa, hoteč si v kuhinji občinskega nameščenca skuhati kavo, prinesla v šibju gada. Ko je zakurila, je odšla za malo časa iz kuhinje, mesto nje je devala naprej na ogenj žena občinskega nameščenca. Hotela je hitro skuhati, zato je porinila šibje v štedilnik. Naenkrat začuti na roki nekaj mrzlega. Z grozo opazi, da se je potegnil gad med šibjem v štedilnik. Močno prestrašena zakriči, pa vendar v polni prisotnosti duha zapre hitro vrtica štedilnika in jih tišči, da bi gad ne ušel ven. Ker se vrtica najbrže niso dala popolnoma zapreti, je gad porinil glavo ven. Začuvški krič žensk prihiteli delavci Znidaršič, ki je gada, kateremu je zgorel v štedilniku rep, razsekali na več kosov. Po daljšem oddihu sta si prestrašeni ženski komaj upali nadalje kuhati večerjo.

Osebnosti

★ Nevarno je obolel č. g. Andrej Krajec, župnik v Bohinjski Bistrici. Sobratom se priporoča v molitev!

★ Iz železniške službe. Premeščeni so uradniki I. kategorije 9. skupine: inž. Slana Franc, tehnični uradnik, gradbeno odeljenje, direkcija Ljubljana v kurilnico Subotica direkcija Subotica; inž. Kuljiš Vincenc, tehnični uradnik, strojno odeljenje generalne direkcije Belgrad k strojne odeljenju direkcije Ljubljana. — Uradniki II. kategorije 3. skupine: Breznik Albin, komercialni uradnik ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Maribor h kontroli dohodkov G. D. Belgrad; Vajda Vladimir, komercialni uradnik, ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Ljubljana k kontroli dohodkov G. D. Ljubljana k pometnemu komercialnemu odeljenju direkcije Ljubljana; Kenda Henrik, komercialni uradnik, ekspoz. kontrole dohodkov Ljubljana, v kontroli dohodkov G. D. Belgrad. — 4. skupine: Sluga Ivan, prometni uradnik, Zagorje za šefa postaje št. Ili; Rak Zdravko, komercialni uradnik, ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Ljubljana k kontroli dohodkov G. D. Belgrad; Jeglič Janko, prometni uradnik, Bistrica Boh. jezero v Ljubljano glav. kol.; Delkin Danilo, prometni uradnik, Pragersko v Bistrico Boh. jezero; Grampovčan Janko, komercialni uradnik, ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Maribor k pometnemu komercialnemu odeljenju direkcije Ljubljana; Koman Stane, admin. uradnik, obče odeljenje direkcije Ljubljana k kontroli dohodkov G. D. Belgrad; Grampovčan Janko, komercialni uradnik, ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Maribor v kuril. I. Ljubljana gl. kol.; Rovani Alojzij, prometni uradnik, Ljubljana gor. kol. v Zalog; Zalesjak Stanislav, prometni uradnik, Maribor glav. kol. k kontroli dohodkov G. D. Belgrad; Picelj Alojzij, prometni uradnik, Rajhenburg k kontroli dohodkov G. D. Belgrad; Stupar Janez, prometni uradnik, Rajhenburg k kontroli dohodkov G. D. Belgrad. — 5. skupine: Justin Savo, prometni uradnik, št. Vid-Višmarje v Borovnico; Perkavec Albin, prometni uradnik, Zalog v Ljubljano gl. kol.; Jenčič Marcel, prometni uradnik, Hrastnik v Tezno; Kralj Edvard, tehnični uradnik, kuril. Ljubljana II. gor. kol. k strojnemu odeljenju direkcije; Bračko Franc, prometni uradnik, Brezno Ribnica v Litijo; Segula Leopold, prometni uradnik, Tezno na Pragersko; Mihajlovič Dragič, prometni uradnik, Vuzenica Muta v Hrastnik; Magajna Adolf, prometni uradnik, Vuhred Maren-

berg v Logatec. — Uradniki III. kategorije 1. skupine: Uranker Josip, vlakovni revizor, Maribor gl. kol. k prometnemu komercijelnemu odeljenju direktije. — 2. skupine: Novak Franc, šef postaje št. 11 v Maribor gl. kol.; Čop Franc, šef postaje Kamanje za šefa postaje Bubnjarci; Vrhovec Franciška, administr. uradnika, ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Maribor k prometnemu komercijelnemu odeljenju direktije Ljubljana; Durjava Avgust, vlakovni revizor, Maribor gl. kol. k prometnemu komercijelnemu odeljenju direktije. — Tretje skupine: Golob Jakob, prometni uradnik, Mirna peč za šefa kurilnice Crveni Krst; Hren Zmago-slav, komercijelni uradnik, ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Maribor k prometnemu komercijelnemu odeljenju direktije Ljubljana; Deutscher Tomislav, komercijelni uradnik, ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Maribor k prometnemu komercijelnemu odeljenju direktije Ljubljana; Rojc Franc, komercijelni uradnik, ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Ljubljana k kontroli dohodkov G. D. Belgrad; Kosmač Josip, komercijelni uradnik, ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Ljubljana k kontroli dohodkov G. D. Belgrad; Motivnik Srečko, prometni uradnik, Sv. Lovrenc na Pohorju, v Škofljico; Bandedj Viktor, komercijelni uradnik, Rajhenburg k kontroli dohodkov G. D. Belgrad; Debevec Marija, komercijalna uradnica, Maribor gl. kol. v kontroli dohodkov G. D. Belgrad; Frischkovitz Maks, šef postaje Hodoš za šefa postaje Beltinci; Rantaša Alojzij, prometni uradnik, Borovnica v Rajhenburg; Pajer Krista, komercijalna uradnica, ekspoz. kontrole dohodkov G. D. Ljubljana k prometnemu komercijelnemu odeljenju direktije Ljubljana; Selič Avgust, prometni uradnik, Kotoriba k kontroli dohodkov G. D. Belgrad; Kranjec Josip, strojevodja, kuril. ekspoz. Murska Sobota v kuril. Maribor. — Zvaničniki I. kategorije: Bravne Ivan, vozovni preglednik, kuril. Ljubljana II. gor. kol. v kuril. Ljubljana I. glav. kol.; Namar Josip, postajni paznik, Vrhnika v Derenje direktija Subotica; Molan Albin, šef postaje Mestinje na Savo. — Zvaničniki II. kategorije: Planinšek Anton, vodja postaje Šalovci za vodjo postaje Turiju, direktija Subotica. — Nameščeni so: za zvaničnike I. kategorije 4. skupine: Vozelj Anton, strojni kurjač, kuril. Ljubljana I. gl. kol.; za zvaničnike II. kategorije 3. skupine: Knezar Marko, blokovnik, Maribor gl. kol.; Hriberšek Ivan, sprevednik tovornih vlakov, Maribor gl. kol.; Hrušovar Mihael, sprevednik tovornih vlakov, Ljubljana gl. kol.; Premzl Alojzij, premikač, Maribor gl. kol.; Weber Mihael, vozovni zapisovalec, Tezno; Kladnik Rudolf, sprevednik tovornih vlakov, Ljubljana gl. kol.; Čelešnik Anton, sprevednik tovornih vlakov, Ljubljana gl. kol.; Peitler Simon, kurjač, kuril. Ljubljana II. gor. kol.; Likavec Rudolf, sprevednik tovornih vlakov, Maribor gl. kol.; Lužnik Matija, kretnik, Račna; Vogel Andrej, vozovni zapisovalec, Zalag; Zupantič Francišek, skupinovodja, progovna sekcija, Novo mesto; Debevec Viktor, sprevednik tovornih vlakov, Ljubljana gl. kol.; Lukec Franc, vozovni zapisovalec, Zalag; Jordan Karel, kurjač, kuril. Ljubljana I. gl. kol.; Male Franc, kurjač, kuril. Maribor; Tofant Martin, sprevednik tovornih vlakov, Celje; Klabus Anton, sprevednik tovornih vlakov, Maribor gl. kol.; Pinter Mihael, sprevednik tovornih vlakov, Zidani most; Huisz Janez, kretnik, Hodoš; Tratar Dragotin, sprevednik tovornih vlakov, Ljubljana gl. kol.; Savšek Anton, sprevednik tovornih vlakov, Ljubljana gl. kol.; Tramsšek Lovrenc, sprevednik tovornih vlakov, Zidani most; Kovač Tomo, vozovni zapisovalec, Maribor gl. kol.; Zorec Ivan, vozovni zapisovalec, Maribor gl. kol.; Pavlič Mihael, sklad. skupinovodja, Ljubljana gl. kol.; Kerzan Franc, sklad. skupinovodja, Ljubljana gl. kol.; Dejak Josip, vozovni zapisovalec, Zalag; za služitelja 2. skupine: Grilz Valentin, svetilničar, Dravograd-Meža. — Za uradnika v III. kategoriji 4. skupini je imenovan Cimerman Ivan, sprevednik vlakov, Zidani most. — Za dnevičarje so sprejeti: Gerbec Franc, Logatec, Šegula Jakob, Sv. Lovrenc na Pohorju, Derganc Jožef v Rimske toplice in Vehovec Alojzij v Laze.

**Že za Din 385—
oo Vaš užitek Vašega
dopusta dvojen!**

Že za ta denar dobite pri nas dober fotografski aparat, s katerim boste delali izvrstne posnetke. Vse kar morate storiti je: da pritisnete na prožilo — vse drugo naredimo mi. Zahtevajte naš najnovejši cenik, ki Vam vse pojasni.

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5

**Janez Petelinček
na zborovanju**

Znenada je bil oni dan povabljen Janez Petelinček od svojega prijatelja na občni zbor v vrtni salon. Pa je šel, gospod Petelinček, zakaj pa ne! V vrtni salon pa že, zlasti če je tamkaj občni zbor. Naj nihče ne sitnari, kakšen da je bil ta občni zbor, od koga in zakaj. To je postranska stvar in tudi Janeza Petelinčka ni prav nič brigala. Povabljen je bil in mirna Bosna. Pa je šel in je bilo tamkaj prav prijetno.

Kdorkoli je prišel v vrtni salon ko občenemu zboru, naj je bil član društva ali ne, naj je imel pasivno ali aktivno volivno pravico — vsak si je najprej naročil vrček piva ali merico cvička ali vsaj sladki malinovec. In je Janez Petelinček si-guren in lahko priše: kar tiče piva, cvička in malinovec, je občni zbor uspel! Zlasti glede piva je popolnoma, do izčrpnosti uspel, zakaj piva je še pred policijsko uro zmanjkalo. Zal in škoda! Sicer bi občni zbor rodil še lepše uspehe in bi bil gostilničar gotovo še bolj zadovoljen in bi ne-mara poklonil društvu še kakšno podporo. Ne bi škodila, taka podpora!

Zastran piva in malinovec in cvička so se te zadeve in zadevice prečudno vrtele in sukale, su-kale in vrtele. Zakaj da je zmanjkalo ravno piva? Janez Petelinček je to reč zasledoval od kraja do konca, ugotavljal je in je ugotovil: zato, ker je bila na občenem zboru tako močna opozicija! Zgo-dilo se je namreč, da je prvi prišel v vrtni salon gospod predsednik, ki jasno in seveda pripade veščini; naročil je merico cvička. Še drugi in tretji in četrti in ostali tovariši veščino so prihajali in so sedli k mizi, kjer je srkal cviček gospod

Druge vesti

★ **Kraljeva zahvala za izražene čestitke k rojstvu tretjega sina.** Jugoslovanska orlovska zveza je prejela na izražene čestitke povodom rojstva tretjega kraljevega princa, potom maršala dvora sledečo brzojavko: »Prijetno dirniti Vašom čestitkom Njihova Veličanstva šaljū svo ju blagodarnost. Maršal dvora pukovnik Dimi-trijević.«

○ **Kipar Ivan Zajec — šestdesetletnik.** Ju-tri mine 60 let, kar je bil v Ljubljani rojen ustvaritelj Prešernovega spomenika, sin ki-parja Franca Zajca, doma iz kmetiške hiše v Stari Oselici na Gorenjskem. Tih in skromen, kakor je naš jubilar, živi v zadnjem deset-letju po večletnih potovanjih po južni in zapad-ni Evropi že ves čas v Ljubljani, kjer skoro neopaženo snuje in kleše. Mlajša generacija komaj še ve, da je živ, ker nima z njo nobenih stikov, toda naše cerkve in pokopališča hranijo mnogo lepih spomenikov njegove umetniške ambicije in vztrajnosti. Pred vojno je obhodil skoro pol sveta. Prepotoval je Italijo, Francijo in Anglijo, bil v Ameriki, vojna ga je zasačila zopet v Italiji, kjer je bil več let tudi inter-niran, po vojni se je pa stalno naselil v Ljub-ljani, kjer je nedavno končal lep nagrobnik za gospo Kadivčovo, sedaj pa kleše več novih umotvorov. Želimo ustvaritelju klasičnih »Ko-zakovih sanj« iz naše Narodne galerije še mno-go, mnogo srečnih let.

★ **Slomškov dom v Sv. Vidu pri Ptuj.** Sv. Vid pri Ptuj je bil dolgo časa znan kot nem-čurska trdnjava. Gospod Ornič je imel v njem svoje najboljše pomagale; dve, tri rodbine so strahovale vso faro. Tako daleč je prišlo, da je bil domači kaplan P. Peter Zirovnik od nem-čurjev tožen in med vojno zaprt; ravno tako trgovce Tombah. Veliko sta morala gospoda pretrpeti od zdiljanih nemčurjev: udarci in pljunki so ju spremljali na cesti v zapore. Zna-no je, da sta bila v Sv. Vidu pred vojno le d v a slovenska napisa. Sv. Vid je zdaj drugačen. Za-veda se velike svoje sreče, da je rešen suženj-stva nemških mogotcev in strahovanja domačih nemčurjev. Z vso silo se Sv. Vid giblje. Lep naroden praznik bo prijazni kraj praznoval 28. julija. Prevz. g. knezoškof dr. K a r l i n bo ta dan blagoslovil lepi in potrebni prosvetni dom: Slomškov dom. Dom so v praktično pro-slavo desetletnice osvobojenja postavile požr-tvalne roke, večinoma z darovi in kulukom. Naj od blizu in daleč prihiše množice na ta praznik, h blagoslovu Doma, ki bo celi okolici vir nove srčne in narodne kulture.

★ **Iz pisarne Vincencijeve družbe v Ljub-ljani.** Ljubljanske Vincencijeve konference ob-hajajo skupno praznik družbenega zaščitnika sv. Vincencija Pavelskega v nedeljo 21. julija. Dnevni red in spored: 1. Ob 7 jutraj kratka pridiga in sv. maša v kapeli Marijanišča. 2. Ob pol štirih v marijaniški kapeli slovesne litanije. 3. Po litanijah občno karitativno zborovanje v marijaniški zborovalni dvorani: a) predavanje: »Klic sveta po ljubezni; govori preč. g. p. dr. R. Tominec; b) gledališka igra: »Kjer ljubezen, tam Bog«, ki jo vprizore gojenci »Marijanišča«. K polnočestevni udeležbi so najvljudneje vabljeni vsi Vincencijevi sobratje, kakor tudi dobrotniki in prijatelji Vincencijeve družbe.

★ **Solanje naših državljanov v inozemstvu.** Ministrstvo prosvete je izdalo te dni nove pre-pise glede študij v inozemstvu, ki izpreminjajo doslej veljavne predpise v mnogočem. Da pri-zade ne bodo prišli v škodo, jih tu izčrpnost obja-vimo: 1. Noben naš državljan se ne sme šolati v inozemstvu brez predhodnega odobrenja mini-strstva prosvete. 2. Brez tega predhodnega odo-brenja ministrstva prosvete se ne sme izdati vi-

predsednik; iz spoštovanja do njega, ki je star in je osivel v službi predsednika in iz solidarnosti so vsi naročali cvička in so ga potlej pili kar sku-paj iz litra.

Prišla pa je na zborovanje tudi opozicija, kakopak! In je prvi njen pristaš, čim je videl, da ga večina srka iz litra in to cvička, naročil piva. Iz golega nasprotstva do večine! Da ja de-jansko pokaže, kako malo se te večine boji. Po-telej so prihajali vsi po vrsti in se je celo zgodilo, da je iz opozicije nastala večina v vrtnem salonu — pa so vsi kot eden zahtevali od gostilničarja piva in le piva. Tisti, ki niso bili od večine niti od manjšine, ampak kar tako na svojo roko — tisti so pili sladki malinovec. Janez Petelinček je kmalu dognal dejanski položaj in je za vsako si-gurnost naročil merico cvička, čašo malinovec in vrček piva. Kdo ve, katerega bo zmaga? Zamera je težka reč, silno košljiva reč!

Tudi drugače je bilo na zborovanju zelo za-bavno in takšne zabavne prireditve Janez Pete-linček res še ne pomni. Najprej se je z uma svit-lim mečem razvil med večino in opozicija bridki boj, ki se je razvijal in krepil venomer z novim cvičkom in pivom. Potlej je nekdo od opozicije ugotovil, da je sramota in krivda večine, če ni na takšnih zborih zastopana vlada po kakšnem mini-stru. — morala bi namreč tudi ona videti in si-lšati, kaj se dogaja in kako da je potem takem društvu res kulturno in narodno in koristno in največje ter najpomembnejše v državi in da je tedaj podpora v stotisočih umestna in naravnost državna potreba in dolžnost. Potlej je opozicija stavila predloge, večina pa je vpila, da jih bo-dala v muzej, predloge namreč. Nazadnje so bili predloge vendarle pripravljeni sprejeti — kar brez glasovanja. Predsednik je dejal: Mi spreje-

Glejte

to je razven vode in solnce moj edini pripomoček za pranje. Nisem staro-kopitna, vendar pa toliko previdna in pametna, da perem le s pravim terpentinovim milom „Gazela“.

GAZELA MILO

zmi za povratek v inozemstvo onim učencem našim državljanom, ki so bili v naši državi na šolskih počitnicah. 3. Kdor želi posecati katero-koli šolo v inozemstvu, mora predložiti pristoj. sreskemu poglavarstvu, v Ljubljani policijski di-rekciji, prošnjo, ki mora vsebovati tele podatke: a) ime in priimek, b) dan, mesec, leto in kraj rojstva (srez, oblast), c) točen naziv kraja in šole, kjer namerava nadaljevati študij, d) vrsta šole, ki jo želi posecati, e) v katerem semestru študi-ja se nahaja in f) ali se šola sam, ali prejema stipendijo in od koga. Prošnja mora biti kolko-vana s 25 Din, priložen ji mora biti overovljen prepis ali prevod zadnjega šolskega spričevala in potrdilo občine o vedenju prošilca. Vsi, ki ho-čejo v prihodnjem šolskem letu radi šolanja v inozemstvo, store prav, če pravočasno, torej že sedaj vložijo dotične prošnje. To velja tudi za vi-sokošolce, glede katerih je bil za izdajanje do-voljenja doslej pristojen veliki župan.

★ **Učiteljsko poučno potovanje v Bolga-rijo se ne vrši!** — Za mesec avgust projektirano poučno potovanje fer. učitelstva v Bolgarijo od-pade, ker Min. prosv. z odl. O. N. br. 46.528 z dne 21. jun. t. l. ni ugodno rešilo prošnje za potovanje v Bolgarijo. Tovarišem (-icam) se vrne garancijski znesek, ko prejmem počitniške naslove! Za vodstvo ekskurzije: Mrovljé Slavko, učitelj, Slov. gradec.

★ **Veljavnost starih bankovcev.** Uprava Na-rodne banke opozarja, da bankovci privil. Na-redne banke kraljevine Srbije, izdani pred voj-no, za katere je bilo svojačasno objavljeno v Službenih novinah, da se vzeajo iz prometa in sicer: od Din 20 v zlatu, ki nosijo datum 5. jan-uar 1905 in podpise guvernerja Tih. J. Marko-viča in člana uprave Marka Stojanoviča, od Din 50 v srebru, ki nosijo datum 1. avgust 1914 in podpise guvernerja Djordja Vajferta in člana uprave Marka Stojanoviča, od Din 10 v srebru, ki nosijo datum 2. januar 1895 in podpise gu-vernerja Djordja Vajferta in člana uprave Tih. J. Markoviča, veljajo in se sprejemajo v pro-metu vse do 4. decembra 1933, kadar bodo za-stareli in izgubili vsako vrednost. II. Da dinar-sko-kronski bankovci, ki jih je po vojni izdalo ministrstvo financ kraljevine SHS in sicer: od Din 1000 — Kron 4000 in Din 100 — Kron 400 s podpisom ministra financ Dr. M. Ninčiča ve-ljajo in se sprejemajo v prometu vse do dne 25. maja 1934, kadar zastarajo in zgubijo vsako vrednost. Istočasno se naznanja, da še ni ob-javljeno izločevanje iz prometa bankovcev po

Din 5 v srebru, ki nosijo podpise guvernerja Djordja Vajferta in člana uprave Marka Stojanoviča, katere je izdala Priv. Narodna banka kraljevine Srbije za časa svetovne vojne. Ti bankovci ostanejo tedaj še dalje v prometu in veljajo kot drugi bančni bankovci.

★ **Jablana v cvetju.** Iz Ormoža nam poro-čajo: Poleg stare šole pri Sv. Miklavžu stoji jab-lana, ki je obložena s sadjem, da ga komaj drži. Dasi pa ima mnogo sadja, je začela drugič cve-teti, kar je vzbudilo mnogo zanimanja. — Vče-raj je bila pokopana M. Znidarič iz Jeruzalema, ki je bila svoj čas celih 25 let cerkvena pevka. Bila je tudi članica Mar. družbe.

★ **Smrten beg dezerterja.** Na železniški pro-g. Zagreb—Belgrad, nedaleč železniške postaje Vojke, se je pripetila smrtna nesreča, pri kateri je izgubil življenje vojaški begunec Alojz Pin-terovič. Njega so vojaške oblasti ujele in ga odvedle k vojnemu okrožju v Sremski Mitrovi-či, odkoder so ga hoteli prepeljati v Belgrad k njegovi četi. V vlak u je Pinterovič prosil spre-mljevalca, vojaka Milovana Kusanoviča, naj mu dovoli iti na stranišče. Ta mu je to, nič hudega sluteč, dovolil in ga sam spremil do vrat stra-nišča. Nesrečni vojak je v času, ko je vlak s polno brzino vozil, skočil skozi okno ven, v na-menu, da bi zopet pobegnil. Begunec pa je tako nesrečno skočil ven, da je padel med tračnice ter z glavo udaril ob vlak in si razbil lobanjo. Vlak je pahnil nesrečnega vojaka nekaj metrov daleč, tako da je bil vojak na mestu mrtev in je obležal v mlaki krvi. Vlak se je ustavil, na lice mesta pa je prišla zdravstvena komisija, ki je mogla ugotoviti samo vojakovo smrt.

★ **Železniška nesreča v Srbiji.** Na postaji Klenje pri Ripnju je trčil predsinčnim brzo-vlak s tovornim vlakom. Oba vlaka sta vozila v smeri proti Nišu. Brzovlak, ki je odšel iz Bel-grada ob 23.40, je dohitel tovorni vlak in trčil v zadnje vagon. Radi trka je bilo poškodovanih šest vagonov tovornega vlaka ter lokomotiva br-zovlaka. Brzovlak se je po trku vrnil proti Bel-gradu ter odšel proti Nišu preko Krsne in je imel radi tega zamude štiri ure. Komisija je na lice mesta uvedla preiskavo, da ugotovi krivdo radi nesreče. Škoda je radi udara zelo velika. Človeških žrtev pa ni.

★ **Dovoljen inozemski tisk.** Z odlokom mi-nistrstva za notranje posle je dovoljeno uvažati v našo državo in razširjati v njej madjarski ča-sopis »Santos Magazin«, ki izhaja v Budimpešti.

vina uničevati kakorkoli, magari s pisanjem 120 imen. In so glasovali najprej za papir — svinč-nike so k sreči imeli sami! — potem so napisali tista imena in nazadnje so glasovali še za imena s papirjem vred. Predlog je bil sprejet — zdaj so se spomnili, da so pozabili na skrutinatorje. Strašno!

Zinil je tedaj nekdo od opozicije, da bo tre-ba skrutinatorjev, sicer stvar ne bo dognana in bo neveljavna. In je hkratu tisti kar predlagal dva moža in enega ravnatelja, ki je, ki so pri-pravni za to reč. Zdaj so opravili brez sitnosti in brez glasovanja; predsednik je dejal: prav! — pa je bilo.

Spričo takšne uvidevnosti gospoda predse-dnika je opozicija namah zgubila ves puntarski duh. Široko se je zakrohotala dična opozicija, nekdo je celo živahno potrdil, da je takisto prav, kar delajo gospod predsednik, rekoč: aha! Skrut-i-natorji pa so se smatrali izvoljenim in so koj pri-čeli z delom. Ne vsi, kaj pa bi počeli kar vsi! Nego so se gospod ravnatelj osebno, brž in vestno potrudili in poromali od stola do stola ter pobirali glasovnice kar v cilindri, ki jim je od nekda-j največja veličina njih prijetne in pa spoštovane osebnosti.

Janez Petelinček je vse to gledal in motril in je dognal, da ni še vseh dni konec, hvala Bogu! Se ima domovina vrle borce, ki umejo nastopiti povsod, magari v vrtnem salonu pri vrčku piva. Janez Petelinček je bil kot rodoljub tega dejstva na vso moč vesel in je popil naročeni cviček, ma-linovec in pivo kar hkratu. Potlej pa je šel, za-kaj občni zbor je bil končan. In je rodil, kakor povedano, vsaj zastran piva odlične, do izčrpnosti popolne uspehe.

Servus! Janez Petelinček se priporoča!

odvetnik dr. Ivan Stanonik

vljudno naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno
v Celju

skupaj z odvetniško pisarno **dr. Jakoba Pod-
zarja** v Matija Gubčevi ul. 2. (Stranska ulica ob
trgovini Kónig)

★ Mrtvec na Slemenu spoznan. Prejšnjo so-
boto so našli ljudje na Slemenu truplo nezna-
nega starčka. Tedaj se ni mogla ugotoviti nje-
gova identiteta, ki so jo šele sedaj ugotovili. Na
časopisne vesti o najdbi tega trupla se je prija-
vil okrajnemu glavarstvu v Zagrebu železniški
uradnik Andrej Kosovič, ki je trdil, da je naj-
deni starček njegov tast Stefan Šlibar, 85 letni
delavec iz Cetinova pri Zlataru. Stari Šlibar
se je mudil mesec dni pri Kosoviču, nato pa se
je napotil v Jaravico pri Ročicu, da bi obiskal
svojo vnukinjo Marijo Cindričovo. Dobil je ne-
kaj denarja in odšel. Ker je bil zelo slaboten in
se je Kosovič zato zbal, da starček sploh ne bo
mogel priti do Jaravice, je zato odšel sam v Ja-
ravico ter tam zvedel, da starčka res ni bilo tja.
Povpraševal je za njim, za njegovo usodo je pa
zvedel šele iz časopisov. Starčka so še videli, ka-
ko se je vzpenjal po Slemenu, čez štiri dni pa
so ga našli mrtvega. Pred potovanjem so starčka
svarili, češ, da je star in truden in da utegne
na poti še umreti. »Pa naj umrem, saj sem že
dovolj star!« je vdano odgovoril starček in šel
res — v smrt.

★ Ljubljanska pustolovka aretirana v Za-
grebu. Po dolgem iskanju se je zagrebški poli-
ciji te dni posrečilo, da je aretirala neko A. Mül-
ler iz Ljubljane, ki je zagrešila nešteto tatvin in
goljufij. Svojo »karijero« je pričela pred tremi
leti v Mariboru, kjer je okradla svojega gospo-
derja, nato je odšla v Zagreb, kjer je izkoristila
mnogo svojih kavalirjev, okradla svoje tovari-
šice, ljubimca, ogoljufala hotelskega natakarja
za račun ter ofrnila mnogo ljudi za različne
dragocenosti in oblačila. 21 letna tička je hči do-

kaj premožnega Ljubljana in ji ne bi bilo
treba na ta način se preživljati.

★ Dr. Fr. Bradac, Slovar tujk obsega več
kot 15.000 tujk, ki se rabijo v vsakdanjem življenju
ali pa štajo zlasti v časopisju. Zato je Bradacov
slovar, ki vsako tujko točno in skrbno tolmači, vsa-
kemu našemu človeku neobhoden pripomoček tako
pri čitanju kakor v dnevnem običaju, kjer se tuj-
ka vedno sliši. Slovar tujk stane vezan 50 Din in
se kupi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

★ Poročni prstani. F. Cuden, Prešernova 1.
★ Opozorjamo na oglas Spodnještajerske
Ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega
»Slovenca«.

★ Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski te-
čaj v Mariboru. (Odobren od Ministrstva trgo-
vine in industrije v Belgradu.) Novi šolski pro-
spekti so izšli in se dobe brezplačno v trgovini
s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat & Co., Ma-
ribor, Slovenska ulica 7.

★ Vse nosi kopalne obleke znamke
IKKOLJ, ker se odlikujejo po izvrstni kuali-
teti in čudovitem sestavu barv.

★ Naznanilo! Pisarna Podpornega društva
slepih v Ljubljani se je preselila v Ključavničar-
skovo ulico št. 3, II. nadstropje. Vhod Mestni
trg 22 ali Cankarjevo nabrežje 13. Podpirajte
zlasti sedaj najbolj nevarne slepe.

★ Novi zdravnik v Zagorju, dr. Slavo Grum,
začne sprejemati v ponedeljek 15. julija.

★ Dr. Josip Tičar ordinira zopet od 2 do 4
popoldne v Ljubljani, Selenburgova ulica 3, II.

★ Prof. Zalokar, Ljubljana, Majstrova 6, od-
putuje in se vrne čez 14 dni.

★ Advokat dr. Vladimir Glaser naznanja,
da je otvoril svojo pisarno v Belgradu, Miloša
Velikog 17, III.

Originalno Niggerol (Patent št.
5922), olje ali krema za solnčenje
in masažo. Vas obvaruje solnčnice,
potemni kožo in jo naredi glad-
ko in čisto. Dobi se v vseh le-
karnah in drogerijah. Drogerija
Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

1 kamnoseškega pomočnika za fino delo, 1 kamno-
seškega brusarja za marmor, 1 izurjenega cemen-
tarja za umetni kamen, 1 kamnoseškega vajenca,
ki bi imel stan in hrano brezplačno pri mojstru.

Originalna propaganda. Pred kavarno
»Emona« se zbira gruča ljudi in mnogega premaga
radovednost ter stopi pogledat, kaj imajo vendar ti
ljudje med seboj. Cel majhen »Zoo« je razstavljen
tam. V kletki je modras in ženske se kar tresejo
ob pogledu na to kačjo zverino, dalje prav prija-
zen, za človeško dlan velik čuk, mlada lisčka z
malimi hudobnimi očesi ter godrnjav jazbec. Vsa-
ka žival ima seveda svojo kletko, le čuček je brez
nje, lisčka pa je že tako prijazna, da sme plezati
po pokrovu strehe. Zada pa udobno na stolu sedi
sam g. Kapus in govori in rožice sadi, skoro v ver-
zihi piha ljudem na dušo, naj bi se vpsali v pravo
društvo »Zoo«, ki bo sedaj gradilo veliko reč na
tivoljskem ribniku. »Samo 20 Din letna članarina
za »Zoo« in vse ugodnosti ter pravico za nošenje
legitimacije. Podpirajte naše živili in društvo
»Zoo! Hereinzapazieren meine Herrschaftent!« Tako
nekako gre in društvo »Zoo« je s to originalno
propagando res pridobilo veliko novih članov.
Društvu »Zoo« kličemo: »bravo!«

Trinajstvo »Zetec« so vzeli! Vsak puhač je
natančno vedel, da so »Zetec« po 22,5 par, to se
pravi, da jih za 3 Din ne dobijo dvajset, temveč
trinajst, trinajstvo zato, ker si kupil cigarete bolj
»na veliko«. To je bilo dosedaj, odsedaj pa ni več!
Včeraj je namreč naše kadilce »Zetec« zadeli udar-
ec, vzeli so namreč trinajsto cigareto. Za 3 Din
boč odsedaj dalje dobili samo dvajset cigaret
in ne več trinajst. Za kakšno cigareto »Zetec« pa boš
mesto dosedanjih 22,5 Din dal okroglo vsotico
25 Din ali sto kron. Vsaka »Zetec« krona, nič manj,
ni več! To je sicer žalostno, ali treba se bo na-
vaditi in menda ne bo v Ljubljani nikogar, ki bi
se ravno radi te trinajste »Zetec« spri s kajenjem
ter bi postal nekadilec. Piparje in fajfarje je zadel
še huši udarec. Zavilec tobaka za pipo se je po-
dražil na točno 4 Din. Bo treba pač nekoliko manj
kaditi, da se bo prihranilo tisto, za kar je tobak
postal dražji. Seveda kdor se bo tega držal!

Ob prihranku so ga spravili tatovi. De-
lavec Valentin Luznar v Vodmatu je dolgo hranil
in varčeval, kajti njegova srčna želja je bila: zgra-
diti si lastno hišico. Res si je prihranil 12.700 Din
— tudi to je mogoče, da si delavec prihrani to-
liko — in denar shranil v svojem podstrešnem
stanovanju. V petek zvečer pa je nekdo vlomil v
stanovanje in odnesel ubogemu delavcu vse plod
njegovih žuljev, vseh 12.700 Din. Za vlomilec
manjka še vsaka sled, dasi so detektivni pridno na
delu.

Pri policijskem zdravniku. K policijskemu
zdravniku sta se predvčerajšnjim zatekli dve žens-
ki. Prvo, trafikantino pred bivšim kinom Tivoli,
je neki možakar neusmiljeno obdelal z lesenim sto-
jalom, da je revica dobila hude poškodbe. Druga
ženska je bila prodajalka dežnikov na trgu. Ni
hotela zamenjati nekemu kupcu dežnika, nakar
se je ta tako razjezil, da jo je pretepel kar z de-
žnikom in ga zlomil na njej. Ženska je dobila lažje
poškodbe. Oba nasilneža bosta imela še sitnosti
radi svoje srbotosti.

S senenega voza je padla. Pozno ponoči
v petek, čez okrog polnoči je bilo, je peljal hlapec
Franc Glavič težak dvovprežen voz sena po Do-
lenjski cesti. Na ovinku, kjer se odcepi cesta proti
Dolenjskemu kolodvoru, se je voz prevrnil, na tla
pa je padla poleg sena tudi 50letna delavka Je-
rica Jakopin, ki je sedela na vozu. Delavka se je
hudo potolkla po udih, tako, da so morali klicati
rešilni voz, ki jo je prepeljal v bolnišnico.

Umrli so v Ljubljani v času od 9. do 13.
t. m. (v bolnišnici): Marija Baciavilla, žena žel.
delavca, 30 let; Josip Jenko, stavbi vodja, 39 let,
Gledališka ulica; Ivan Lenarčič, sin železničarja,
4 mesece, Vrhnika; Josip Agrež, dlnar, 30 let,
Mali vrh; Marija Pozaršek, vdova žel. delavca,
68 let, Vodovodna c. (barak); Doroteja Ježek,
gospodinja, 49 let, Begunje 16; Franc Zorin, dela-
vec, 79 let, Kranj; Doma so umrli: Franc Suštar,
postrešček, 84 let, Bežigrad 10-4; Marija Kos, go-
spodinja, 37 let, Vidovdanska cesta 9; Ivan Pirc,
višji geometer, 53 let, Prisojna 3.

Karamboli se dan za dnem ponavljajo.
Po večini je vzrok nepravilna in pa prehitra vo-
znja. Kolikor opažamo, je začela policija strogo
paziti na razne dirke. Zadnje dni jih je precej
ustavila in zapisala, kazen bo sledila. Čisto pravi
Kajti človeku se zdi, da je n. pr. Miklošičeva ce-
sta pravcato dirkališče motociklistov in avtomo-
bilistov, katerim so pešci navadna »plebs misera«.

Srečen padec s kolese. Včeraj se je tik
pred Jagrovo trgovino v Gosposki ulici nenadoma
prevrnil s kolesom ključavničarski vajenec Jože.
Prekopnil se je pa tako »spretno«, da je v hipu
obeležal, kolo pa na njem. Toda v istem hipu je že
vstal, malo opraskan in prašen. Pa to ga ni dirnilo.
»Da bi me le stari ne videli« se mu je izvilo, ozri

Zobozdravnik dr. Cirman

Miklošičeva cesta 18/I.

ne ordinira do 1. avgusta

se je proti Markovemu trgu in že zginit s ko-
lesom.

»Nosite dovoljenje s seboj!« Ta zlati nauk
sedanjega časa je ponovno zvedela prodajalka ča-
sopisov na vogalu Miklošičeve in Dalmatinove
ulice. Vsak jo že pozna, ker na živi meji sodnega
parka znav pravo spretno napraviti razstavo časo-
pisov in ilustracij. Pa jo je ustavil stražnik:
»Prosim za dovoljenje!« »Ga nimam!« »Potem se
pa odstranite in sicer takoj!« »Saj ga imam, am-
pak tukaj ne. Če ne verjamete, pojdite z menoj
domov, pa ga vam pokažem.« Stražnik se je raz-
jezil. Kako tudi ne. »Kaj sem zato tukaj, da bom
z vami hodil po dovoljenje domov? Kadar pri-
sete dovoljenje, pa prodajatelj!« Ženska se je upi-
rala z vso zgovornostjo, pa ji le ni kazalo drugega,
pobasala je časopise v cekar in šla po dovoljenje.

Mučen incident v parku. Včeraj popoldne
okoli treh je bil park pred justično palačo pozo-
rišče mučnega incidenta, ki je privabil v bližino
obilo radovednežev. Na eni izmed klopi v parku
je zasadel neki mož iz delavskih slojev svojo
»boljšo« polovico v pijanem stanju. Kaznoval jo
je na licu mesta s par kreplimi zaušnicami in jo
spodil domov. Kakor zadnje čase beleži dnevna
kronika, postajajo slični dogodki v teh pasjih dneh
vedno pogostejši. Prežalostno dejstvo je, da je na
ljubljskih ulicah vedno bolj vsakdanji pojav
pijana ženska. A ne samo na ulici, marveč tudi v
javnih beznicah posedajo take nesrečnice in se
vedejo skrajno nedostojno. Govore čisto umazane
kvante, ki bi jih človek ne pričakoval od najbolj
propalega moškega. Pač tudi znamenje časa!

Prenočevališča na ljubljanskem polju.
Ljubljansko polje nudi v poletnih dneh in nočeh
gostoljubno zavetje marsikateremu delamržežu
in postopaču, ki se umika čučemu očesu posta-
ve. Dnevni »počitek« si privoščijo taki elementi
kar sredi zoreče pšenice, ali še rajši v rži, ki je
višja, in »utrujenega« ne samo skriva, ampak ga
tudi prijetno zasenči. Pod kozolci pa naletiš v
renih jutranjih urah na mehka senena ali detelina
gnezda, ki so jih pravkar zapustili »ptički« in se
razkropili Bog ve kod za zajtrkom. Morda v ta-
kem gnezdu prenoči tu in tam tudi kak pošten
siromak, ki si ni mogel preskrbeti boljše leži-
šča. Vendar tudi tem ne morejo biti hvaležni
posestniki, ko opazijo razdejavanje v kozolcu in po
tlih razvlečeno seno, oziroma deteljo. Bilo bi po-
trebno, da policijska oblast posveča zlasti v tem
času nekoliko več pozornosti skrajni periferiji me-
sta, da prepreči škodo na polju in pod kozolci ter
da zavaruje bližnjo okolico tudi pred pohujšji-
vimi prizori, ogrožanju osebne varnosti in tuje
lastnine.

Kemično snaženje oblek. — Šimenc, Ko-
lodvorska 8.

Zobozdravnik dr. Josio Tavčar

Gledališka ulica 4

Telefon 3301

v ponedeljek in torek ne ordinira

Maribor

SKRB MARIBORSKE OBČINE ZA SIROMAKE.

Mestni ubožni svet je imel dne 12. julija
plenarno sejo. Predsedoval je občinski svetnik
Lambert Aljančič. Gosp. Brandner je podal urad-
no poročilo. Namesto odstopivšega okrajnega pre-
stojnika Matko Seršena je že prevzel to mesto
ugledni steklar Ivan Dežman na Koroški cesti.
Svoje mesto kot okrajni načelnik je odložil tudi
gosp. Černovšek za V. okraj. Na njegovo mesto se
predlaga hišni posestnik in obrtnik Josip Beranič
na Kralja Petra trgu, ki je ljubljil, da sprejme
to mesto. Gg. Seršenu in Černovšku se izreče za-
hvala za njuno delovanje. Rdeči križ v Mariboru
je prijavil svojo ustanovitve ter dobi enega odbor-
nika v ubožnem svetu.

Podpora se je na novo podelila 32 novim
mestnim revežem. Efekt teh novih podpor znaša
letno 36.520 Din.

Govorilo se je tudi o novi mestni oskrbnišnici.
Za sprejem v oskrbnišnico čaka sedaj 40 revežev.
Sprejel se je sklep, da se oblastnemu odboru od-
pove, čim poteče doba najemnine, uporaba hiše v
Strossmayerjevi ulici št. 26, kjer je sedaj oblastni
dežji dom. Tako se bo razširil prostor v oskrbniš-
nici za 60 ubožcev, ki so pristojni v Mariboru.
Skupno bo potekalo prostora v obeh mestnih
oskrbnišnicah za 150 revežev, kar bo precej ubla-
žilo sedanje težko stanje mestnih ubožcev, ki ne
dobijo mesta v oskrbnišnici. Ker pridejo mestni
siromaki otroci v novi Mladinski dom v Ljudskem
vrtu, ki bo gotov septembra, bo tudi oblastni Dežji
dom dokaj razbremenjen.

Posvetovalo se je tudi o novem proračunu
ubožnega sveta. Po splošnem pregledu se vidi, da
bo moral ta proračun v nekaterih postavkah znatno
zvišati.

Nova mehanična delavnica. Brata Komel,
goriška rojaka, sta otvorila v Krčevini ob laferš-
berški državni cesti v hiši trgovca Marks (nasproti
gostilne Dreisger) mehanično delavnico za poprav-
ljanje avtomobilov, motorjev in koles.

Društvo katoliških mojstrov v Mariboru
priredi danes, v nedeljo 14. julija, izlet k Sv. Urbanu.
Društvo vabi tudi druge obrtnike, da se pri-
družijo katoliškim mojstrom. Odhod iz Maribora
ob 9. Sestanek pri Sv. Urbanu pri cerkvi. V cerkvi
opravimo svojo pobožnost, a popoldne poleti dru-
štvo k g. Viherju na »Wolfzettel«.

Opekarne v mariborski okolici imajo se-
daj toliko dela, da teče obrat noč in dan. A kljub
temu dovažajo stavbeniki opako še od drugod.
Stavbeno gibanje je letos v Mariboru in okolici
izvanredno živahno.

Ženska — slikarski pomočnik. Hčerka
dobroznanega slikarskega mojstra g. Škofa v Ma-
riboru, gdč. Milica Škof je te dni z dobrim uspe-
hom naredila izpit iz slikarske in plesarske obrti.
Komisiji je predsedoval načelnik zadruge slikarjev
in pleskarjev g. Franc Horvat. Mlada slikarica, ki
je drugi ženski pomočnik te stroke v Mariboru, je
vstopila v slikarsko delavnico svojega očeta.

Deložirana družina. Na dvorišču hiše Ale-
ksandrova cesta, ki mej na Krčevino stoji na dvo-
rišču borno pohištvo družine, ki je bila pred več
kot mesec dni deložirana in še dosodaj ni mogla
dobiti stanovanja, četudi silno trpi, ker je izpo-
stavljeno vremenu, početudi za silo pod streho.

Odvetniška pisarna

Dr. Vladimir Kreč v Ljubljani

se preseli z 20. julijem iz dosedanjih
prostorov v prilični hiši Tavčarjeva ul. 1
v I. nadstropje desno iste hiše

Mesar Josip Kliček na Aleksandrovi cesti
je napravil iz dosedanje gostilniške sobe na voglu
Aleksandrove ceste in Kopitarjeve ulice mesnico,
a gostilniške prostore je že poprej razširil tako
da je odstranil iz hiše pekarijo.

Vlomilec Kremet pride pred jesensko po-
roto. O vlomilcu Kremetu je »Slovenec« obširno
poročal. Moč ima toliko vlomov in tatvin na svoji
vesti, da pride jeseni pred poroto. Policija je pre-
iskavo vodila zelo naglo in je Kremeta že izročila
sodišču.

Agenti z zagrebškim literarnim šundom so
zopet prepravili Maribor in okolico z ničvrednimi
brošurami. Agenti posebno lovijo obrtniške va-
jence in pomočnike. Eno ali dve številki šund-ro-
mana prinesejo zastoj, a potem zvabijo mladež,
da sama naroča. Mojstri pa se pritožujejo, da mla-
deniči nimajo veselja do dela. Opozarjamo policijo
na sumljive agente.

Nujna zadeva. Zalosten slučaj — uboj
norca v bolnici — je razkril velik nedostatek, ki
ga ima mariborska oblast v zadevi umobolnice. V
Sloveniji imamo le eno umobolnico in ta je skupna
za obe oblasti. Že tedaj, ko sta obe oblasti skup-
ščini delovali, so se vršila pogajanja za rešitev tega
porečnega vprašanja. Po prekinjenju delovanja
oblastnih skupščin se zaradi skrajšanja oblastnih
proračunov zadeva ni mogla premakniti dalje. Po
žalostnem dogodku v naši bolnici pa je vidno, da
je tako stanje dalje nevarno. Nujno je, da se
vprašanje umobolnice reši, da bo mogoče te ne-
srečnejše spraviti v njim primerne prostore in da
bolniki v navadni bolnišnici ne bodo imeli strahu,
da se nahajajo v hiši tudi umobolniki. Kakor žu-
jemo, na merodajnih mestih predlagajo zidanje
posebnega paviljona za umobolne. Pozidal bi se
v bližini sedanje bolnice in bi stal okroglo
500.000 Din.

Neznani umobolnik-ubijalec Zagožena, že
dva dni nič ne je.

Naše žene in dekleta,
poslužujte se dečvinega narodnega blaga.
Nageljna, roženkravta, rožmarina,

Celje

Občni zbor Jugoslovanske gasilske
zveze. Danes se priključijo zboru v Celju pre-
stavniki vsega našega gasilstva k skupnemu po-
svetovanju o potrebah in nalogah karitativnega
dela po geslu »Na pomoč! Iskreno pozdravljamo
ljubežne do bližnjega in želimo njih zbo-
rovanju trajnih uspehov. Obžalovati pa moramo,
da danes ne bodo predstavnikov te velike organi-
zacije v Celju pozdravili njih stanovski tovariši iz
Celja, ki še doslej niso smatrali za potrebno po-
mesti s predskodki, ki zdravemu gasilnemu duhu
niso sorodni ter niso našli poti v Jugoslovansko
gasilsko zvezo. — Posvetovanja so se pričela že
včeraj s tem, da se je ob pol 3 popoldne vršila v
Celjskem domu predsedstvena seja, ob pol 4 pa
istotam seja starešinstva. Danes ob pol 8 zjutraj
se vrše najprej seje tehniškega odseka, odseka
»Samopomoči«, literarnega odseka ter odseka za
Zgradbo Zdraviliškega doma. Ob 8 zjutraj pa se
otvori v Celjskem domu skupščina Jugoslovanske
gasilske zveze. Na skupščini imajo glasovalno in
posvetovalno pravico starešinstvo, župni načelniki
ter župni delegati.

Anton Rijavec. V četrtek 11. julija
zvečer ob 11 je v celjski bolnišnici nenadoma pre-
minul na posledičah prekasno operiranega slepi-
ča splošno priljubljeni jetniški paznik g. Anton
Rijavec, star 45 let. Pokojnik je bil doma iz Tr-
nova pri Gorici in zapušča ženo ter dva otroka.
Pogreb se vrši danes ob 16 izpred mrtvašnice jav-
ne bolnišnice na mestno pokopališče. Posebej so
povabljeni člani »Sočec«, da se pogreba polnošte-
vino udeležijo, saj je bil rajni zvest član tega pri-
morskega društva.

Nabori v Celju. V dneh 15. do 27. ju-
lija t. l. se vršijo v Celju v prostorih meščanske
šole v Vodnikovi ulici nabori za Celje in celjski
okraj. Okrajni načelnik je izdal strogo naredbo,
da se v teh dneh ne sme v Celju in v okolici ni-
kjer prodajati ali dajati nabornikom ter njih-
ovim spremljevalcem alkoholnih pijač. Če kaj, je
taka prepoved na mestu. Nabornike bi pa še po-
sebej opozorili, da se nahaja sedaj v Celju mnogo
letočarjev iz raznih držav inozemstva ter da
je lepo in zares fantovsko dostojno obnašanje v
tem slučaju še posebno važno. Naj bi tudi gg.
župniki in župani fante na ta moment še posebej
opozorili.

Stavbno gibanje v Celju. Že lani smo z
veseljem ugotovili, da se je začelo v Celju po le-
tih mrtvici kaj pridno graditi in kako je hvale-
vredno dala za to inicijativo naša mestna občina,
posebej se njen podžupan g. dr. Ogrižek z akcijo
za cenena delavska stanovanja. Še živahnejša pa
je gradbena delavnost v Celju to leto. Ne gradi
se sicer toliko novega, a zato pa lahko ugotovimo
tem več adaptacij in prenovljenj. Stavbe, ki so se
lani pričele graditi, dobivajo letos vedno bolj svo-
je definitivno lice. Med njimi kajpak vzbuja naj-
večjo pozornost veličastna palača Ljudske po-
sojilnice, na kateri se korak za korakom vidi stvar-
jajoča roka umetnika Plečnika. Stavba bo v krat-
kem dobila zunanji omet. Na oglu postavlja tvrda
iz Ljubljane mogočev balkone iz umetnega
kamna. Stavba gledališkega odra je dograjena in
dosega višino glavnega poslopja. Te dni so tudi
že pričeli z ometavanjem stropa v gledališki dvo-
rani. V notranjosti stavbe se bližajo dovršitvi ro-
kodelska ter instalacijska dela. — Blizu dovršitvi
je velika hiša mestne elektrarne »pri kroni«, ki
je te dni dobila od zunaj definitivno lice. Stavba
bo najbrže do konca avgusta že gotova — Trgov-
sko poslopje veletrgovca Stermečičja je dobilo II.
nadstropje, kamor so se že vselile trdne pisar-
ne. Sedaj se adaptira I. nadstropje ter instalira
centralna kurjava. Novo adaptirana hiša bo po
svojevrstni vnanjosti v okras mestu. Dobi tudi
naslov »Trgovski dom«, ki bo zvečer razsvet-
ljen. — Na dvorišču hotela »Beli volc« dokončava
trdka Gologranc novo dvoriščno stavbo, ki bo
vsebovala skladišča, dve stanovanjski sobi ter
strešno verando. — Hišice mestne in delavske
stanovanjske akcije lepo napredujejo in so delo-
ma v splošnem že gotove. — O nadaljnjih stavbnih
pojavih še poročamo.

Redna seja celjskega občinskega sveta
se je vršila v petek zvečer. Reševalo so se v pri-
vrsti gospodarske zadeve.

Turistika

Podružnica SPD v Gorjah priredi na Mrz-
lem Studencu pod Triglavom veliko planinsko
veselico v nedeljo 14. julija popoldne, pri ka-
teri sodeluje godba na pihala in gorjanski pev-
ski zbor. Čisti dobček je namenjen za popravo
potov in markacij. Vsi prijatelji planin se va-
bijo k obilni udeležbi.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo imata drevi: Sušnik na Mari-
finem trgu in Kuralt na Gosposveški cesti.

Ob Ljubljanici vem za vrtiček...

Težko in leno teče Ljubljana skozi naše
mesto. Plitva je in tuji se nam smejejo: »Ne, če
Ljubljančani mislijo, da leži njihovo mesto ob
veliki reki, se motijo!« Pride v Ljubljano Ameri-
kane, pred 20 leti je odšel iz domovine, sedaj pa
ogleduje in priznavalno kima: »Lepša je Ljublja-
na, kot prej, človek je ne bi spoznal. Hiše so
večje, ulice širje, ljudje lepše oblečeni. Ampak
to je le čudno: Ljubljana je še manjša, kot je
kdaj bila!« Sedaj pa pojasnjuje, da bi skozi naše
mesto lahko tekla dokaj velika reka, ko pa skoro
vsa Ljubljanska voda teče za gradom, mesto da
bi polnila grdo in prazno strugo v mestu. Ljub-
ljančani pa zaspano dremujejo, čakajo vladne po-
moči za regulacijo Ljubljanice in sanjarijo, kako
bo lepo, ko se bodo mogli ob lepih poletnih večer-
ih voziti po Ljubljani v sredi mesia, pri beton-
skih stopnicah bodo postajali in pristajali čolni,
vse kamenito obrežje pa bo tja od Spice pa do
Kodeljevega okrašen na obeh straneh s cvetjem,
drevjem, oleandri in palmami. Oh to bo lep!
Skoro tako kot v Parizu!

Kje smo šel Zadovoljno negujejo na Cankar-
jevem nabrežju starinarice ličilek v betonskih
gredicah Ljubljaničnega brega, drugod zopet se
rogajo soncu in higijeni smeli na obrežju, na Vra-
zovjem trgu je mesto lepega parka ob Ljubljanici
nastala celo puščava kamenja, peska, odpadkov
opeke in malle; tako izgleda sedaj Ljubljanski pa-
radiž ob Ljubljanici.

Vem pa tudi za prav prijetno spremembo.
Zakaj pa je znal lastnik »Prešernove« kavarne
tako lepo spremeniti nabrežje Ljubljanice pred
svojo kavarno v majhen, toda ljubeč vrtiček? Kaj
se ne bi dalo vse nabrežje Ljubljanice urediti
tako čedno. Posebno lepo je pogledati na ta vrti-
ček zvečer z nasprotnega brega, ko zažarijo elek-
trične luči.

Pa še nekaj bi bilo ob tej priliki omeniti.
Koliko je raznih gostilniških lokalov »za vodo«,
kot pravimo v Ljubljani, pa kaj mislite, da se je
še kdo, razen g. Polajnara spomnil, da bi v po-
letnih dneh napravil na bregu tak lep vrtiček,
kot on. Kaj še, saj gostje so menda itak bolj na-
vajeni na zakajene sobice z nizkimi stropi, vsaj
tako misli marsikateri »podjetni« gostilničar.

Tako hodimo mimo »Prešernovega« vrtička,
vsega v lučkah in zelenju, včasih še zavijemo tja,
kadar dopušča mošnjček — no, saj ni tak strošek
nazadnje — pa ugrabimo in tuhtamo, kdaj bo vse
Ljubljanično nabrežje urejeno tako, kot je pred
kavarno »Prešeren«. Saj, končno: ali ni g. Polaj-
nar pokazal Ljubljani le majhen vzorec, kako bi
izgledalo nekoč mesto ob Ljubljanici in kako ne-
koč tudi bo izgledalo, seveda, če bodo vsi, najbolj
pa policijanci, imeli toliko ljubezni in misli za le-
poto, kot jo je pokazal ravno g. Polajnar.

Dopisi

Bled

Kam pa danes teden? Na Triglav? Ne, bo pozneje ugodnejše. Na Golico? Si lahko do kože mokre, če bo deževalo in sneg vmes naletal z ostro burjo, da se še prehladiš. Doma ostati? Tudi ne, če te pa sreča iska. Ali še ne veš, da bo danes teden ob 4 popoldne na Bledu v zdraviliškem parku velika tombola v korist novemu prosvetnemu domu. Krasni številni dobinki z visoko vrednostjo so na ogled v podružnici Zadrugne gospodarske banke na Bledu. Nekaj edinstvenega v tem pogledu! Zato si zapiši v dnevnik: v nedeljo 21. julija na Bled k tomboli; pravočasno si pa še oskrbi srečke, katere lahko dobiš pri Kat. prosv. društvu na Bledu. Za vse drugo bo poskrbljeno!

Škoda za Bled. Eden najlepših delov Bleda je obrežje od hotela »Toplice« proti kraljevemu dvorcu »Suvobor«, kjer vodi ves čas pot ob jezeru in od koder uživa tujec najlepši razgled na jezero, na grad, na Triglav in mogočne Karavanke. Žal pa bo tujec kmalu imel ves razgled zaplankan z raznimi kopalnimi utami ljudi, katerim je lastnik blejskega jezera, veleposestnik g. Kenda, dovolil postaviti ta »kopaljšča« na najlepših razglednih točkah Bleda. Tako imate posejane od hotela »Toplice« dalje same take ute, sedaj že štiri. Edino lepo razgledno točko ob jezeru, med vilo »Zmago« in vilo »Sokole« pa je te dni g. Kenda zopet prodal dr. Černyu iz Prage, da si tam postavi svoje kopaljšče za sebe in za svoje goste. Tako bo v kratkem zaplankana še zadnja najlepša razgledna točka na poti proti dvorcu »Suvobor«, tujci se bodo lahko divili ponosnim kopalnim barakam in gledali ter poslušali višje in krič kopalcev. Apeliramo na merodajne faktorje, da se nameravana postavitev kopaljšča prepreči, posebno še, ker se je doznalo, da županstvo nima ničesar proti, zadveni kupec pa namerava s stavbo začeti, ne da bi se zaslili prizadeti faktorji in sosedje mejaši, ker se je na Bledu uvedla taka praksa, da se kar začne z delom. Kadar je stavba gotova, pa zaprosi za komisijonelni ogled. Kopaljšče za goste je na Bledu dovolj in za teh 50 dni bi menda gostje le lahko podprli s tistimi par dinarji lastnike blejskih kopaljšč. Naprosamo turističnega referenta g. velikega župana in zastopnika odd. za turizem pri Min. za trg in ind., da si na licu mesta ogleda zadevo in da se nadaljnje kvarjenje Bleda že vendar enkrat prepreči. Bled sam danes ni več letovišče, temveč po zaslugi nekaterih gospodov večno plesišče, kabaretno zabavišče. Lepota narave same se na vse mogoče načine kvari, nobena estetičnega ozira pri vseh novih zgradbah, dela se tja v en dan. Kakor je zalegal svoječasno apel na javnost v zadevi gostilne v tesnih Vintgarja, tako upamo, da tudi ta apel ne bo zaman, in da se bodo kompetentni faktorji vendar enkrat zganili in nadaljnje širjenje barak ob glavni promenadni cesti na Bledu kategorično preprečili. Končno moramo omeniti še tole: Na glavni promenadni cesti, ki je že itak zelo ozka, puščajo lastniki teh kopalnih ut svojih velike avtomobile kar na cesti, tako da je pol ceste zastavljene, ko se gospodje lepo kopajo eno, dve uri itd. To je proti predpisom, ki veljajo za kmete in za gospoda. Tudi temu prosimo od pomoči. — Blejski letoviščar.

Ježica pri Ljubljani

Cigav je čoln? Sava je ob zadnjem deževju priplavila srednje velik dobro ohranjen čoln. Kdor ga pogreša, naj se oglasi pri g. Lovru Jenku, posestniku v Tomačevem 37.

»Ofrehte«, kakoršnega ni deležna zlepa nobena gospa; ga ima leto za letošim našo domovino znana Alešova mama. Na večer pred sv. Marije se zbere vsa množestvelna posavska mladež, oborožena z »renami«, zvonci, kosami in tako naprej, da da duška svojemu navdušenju za dobro Alešovo mamo. In ko se postavi v vrsto pred Alešovo hišo in udari na svoje »instrumente«, ej to vam je veselje! Bog daj dobri Alešovi mami še mnogo takih veselih trenutkov!

Neverjetno, koliko kobilic je letošnje leto. Hvala Bogu, da vedno sproti primaka, ker bi sicer škoda na otavi bila občutna. Pa tudi ptice jih pridno pospravljajo.

Koliko je škodoval mraz sadnemu drevju, se kaže šele sedaj, ko ni sadovnjaka, kjer se ne bi sušilo po več drevih. Zlasti orči so zelo prizadeti. Gozdno drevje pa je veliko bolj odporno proti mrazu.

Vič

Dne 28. julija priredi odsek Gospodinja za Vič izlet na Skaručino z avtom. Vožnja tja in nazaj stane 20 Din. Odhod z avtom na Skaručino od viške župne cerkve, kjer se zberite do pol 10 popoldne. Odhod s Skaručine ob 5 popoldne ali po medsebojnem dogovoru. Kdor se misli izleta udeležiti, naj se zgleda od 7 do 9 zvečer v Društvenem domu na Glincah pri Gospodinj, ki ima kuhinjski tečaj istotam in sicer do prihodnje nedelje 21. julija in plača vožnjo 20 Din. Sv. maše se udeležite doma. — Odbor Gospodinj.

Kopanje. Malo je letos res vročih za kopanje primeranih dni, ali kar jih je, se mi Vičani v skrbeh praskamo za ušesi, kam naj gremo v vodo. Resnici na ljubo moramo namreč potrditi žalostno dejstvo, da nam vode sicer ne manjka, le da nimamo prostora, kjer naj bi se brezskrbno zgrabili v prosti naravi, ne da bi nas prepolil in osorno ozmerjal lastnik ali najemnik dotične parcele, češ, da se dela škoda na otavi. Tudi tablice o prepovedanih potih in zagroženih kazni se ne manjka. Priznamo, da naši pobalini res delajo škodo tako po travnikih in njivah s tem, da rujejo še nedozorel krompir in celo kurjajo, ali mirnega kopalca, ki v mežka za pehar trave, ki se ponoči že vzdigne, vendar že iz človekoljubnosti ne gre preganjati! In kje so higijenski oziri? Ali naj te voda še kaj privlačuje, če vidiš, da ti je »lastnik vode« tik pred nosom okopal svojega konja in psa? Ježičani so lahko ponosni, imajo dovoljene izborne kopeli ne le zase, ampak tudi za Ljubljance kolikor jih ne gre v Ilirijo in na Medno, mi siromaki pa niti sebi ne moremo ustreči. Svoječas, pred leti, smo imeli nekako kopaljšče v tako zvani »Dolenčevi kotli«, kjer je g. Robežnik postavil malo kabino in z deskami primerno opremil bregove potoka, tako da se je za silo okopalo vsaj 30–100 oseb. A danes niti tega ni več! Vse prvi največ na jez, kjer je sicer dosti peska za solnčenje, a razmeroma malo vode, ljudi pa se ob delavnikih nabere do 200, ob nedeljah pa še več. Oblike seveda leže vse raztresene in po večini brez varstva; čudno ni, če kaj zmanjka. Da bi stala tu vsaj skromna kabina in en čuvaj! Mnenja smo, da je to jako aktualno vprašanje in da bi se za prihodnje leto od strani naše občine v tem oziru vsekakor lahko kaj ukrenilo, če ne na jez, ki spada menda pod občino Kozarje, pa kje drugje, prostorov ne manjka. Saj smo zaenkrat jako zadovoljni tudi prav skromno

napravo, le da bo prvi korak storjen. In Vič leto za letošim narašča, danes šteje gotovo preko pet tisoč prebivalcev, se modernizira, imamo elektriko, vodovod, moderna prometna sredstva, celo tramvaj se nam obeta (no, no, le počakajte še malo!) in počasi se bomo združili z Ljubljano. Ali naj bomo edino mi med okoljskimi občinami v tem oziru najrevnejši, ali pa naj se hodimo kopat v dve uri oddaljeno Savo ali prenapolnjeno Ilirijo?

Kočevje

Nov odvetnik. V Kočevju je otvoril te dni svojo pisarno odvetnik dr. Janko Lavrič. Nastanil se je v novi Flakovi hiši koncem Grajske ulice.

Zborovanje županov kočevskega okraja. Na dan sv. Jakoba 25. julija se bo vršilo zborovanje vseh podeželskih županov kočevskega političnega okraja. Zborovanje se bo začelo ob 10 popoldne v prostorih gostilne »Harde« (Gustav Verderber). Na zborovanju se bo razpravljalo o okrajni blagajni kočevskega okraja.

Smrtna kosa. V Mahovniku je umrla gospa Jožefa Eppich. — V Gorenjih Ložinah je umrl posestnik Franc Černe. — V Gotenici je umrl učenec Hedvig Mihlić. — Pri usmiljenih bratih v Gradcu je umrl sin edinec gostilničarja Jožefa Hönigmanna iz Spodnjega dola (Tiefental) v starosti 20 let.

Zlata poroka. V nedeljo 21. julija se bo vršila v Stari cerkvi redka slovesnost. Ta dan bosta obhajala 50 letnico svoje zakonske zveze g. Andrej in Jožefa Petsche. Cerkvena slovesnost se bo vršila ob 10 popoldne v žurni cerkvi. Poročal bo domači župnik in bivši oblastni poslanec g. Jožef Eppich.

Tatvina. Posestniku Matiji Verderberju iz Muhe vasi je zmanjkalo ponoči iz hleva tri leta staro tele. Lastnik sumi, da so mu ga najbrž ukradli neki neznanci, ki so se klatili okrog po okolici že nekaj tednov prej. Govorili so hrvatski. Ni izključeno, da niso tatovi odpeljali tele čez Kolpo na Hrvaško in tam enkrat prav dobro večerjali. Stvar je prijavljena orožništvu, ki marljivo poizveduje za tatovi.

ZIDANI MOST

Na naslov oblasti za ljudsko zdravje. V neposredni bližini barak, kjer spijo delavci, ki so zaposleni pri gradbi novega mostu se nahaja stranišče, ki zlasti sedaj v vročih dneh razširja neznosen smrad daleč na okoli. Prosimo oblast, da odredi, da se dotični kup slame odstrani in da naj delavci uporabljajo samo stranišče, ki naj se vsak dan temeljito razkuži. Umilovanja vredni niso samo ljudje, ki morajo »od mimo hoditi, ampak še bolj« delavci, ki morajo spati v taki atmosferi. Treba bo nekoliko dobre volje in strožjega postopanja, da se izognemo posledicam, ki lahko postanejo katastrofalne ne samo za ožjo okolico, ampak daleč na okoli, saj pridejo delavci na delo skoraj iz cele Slovenije zlasti iz Prekmurja. Ob pomanjkanju čistoče je dan prvi pogoj za kako kužno bolezen.

Trbovlje

Nočni potniški vlaki. Za vpustitev v februarju ukinjenih nočnih vlakov, so se Trbovljam priključile tudi vse druge posavske občine. Ze ob ukinjenju je bilo rečeno, da se nočni vlaki vstavijo samo časno, radi pomanjkanja premoga, ker pa ta izgovor sedaj ne pride v poštev upamo, da bo železniško ravnateljstvo ustreglo želji vsega ljudstva, da se bodo vlaki zopet vpostavili. Da imamo radi tega, ker je posledek enega do drugega vlaka celih 12 ur, veliko gospodarsko škodo, pač ni treba povdarjati.

Cene govejega mesa. Po ugotovitvah, ki jih je naredilo okrajno glavarstvo, se sme goveje meso prodajati samo po sledečih cenah: Prvovrstno meso (voli in telice) 18 Din, drugovrstno (krave) zadnji del 14 Din in prednji del pa 12 Din, tretjevrstno 10 Din (klobasariče).

Varnostni organi so dobili nalog, da morajo ovaditi sodišče vsakogar, ki bi naviljal cene ali na drug način izigral zakon o pobljanju draginje. Za mesarje, ki bi se pregrešili proti temu zakonu, je predviden zapor do 6 mesecev in globa 10.000 Din.

Brežice ob Savi

Stavbno gibanje. Napram lanskemu letu se je letos vendar nekoliko razmahnila gradbena podjetnost. V jeseni započeta stanovanjska hiša javne bolnice je skoro dogotovljena. Izvršiti je le še nekaj notranjih del, ki bodo tekom meseca končana. Lično enodružinsko hišo s štiri sobami si je zgradil sodni kancelist g. Vaš in se bo prihodnji mesec že vselil. Enonadstropno hišo z dve štirisobni stanovanji si gradi gospa Marija Predanič-Lugano; tudi ta hiša bo v jeseni strankam že na razpolago. Svojo priložno hišo si je povečala gospa Zajc za dva prostora. Če bi se vsako leto po vojni toliko zidalo, bi bilo danes dovolj stanovanj. Tako pa bo tudi po dovršitvi že navedenih stavb ravno taka stiska za stanovanja, ker se vedno še priseljujejo ljudje, ki so primorani živeti tudi dalj časa brez družinskega stanovanja.

Dobava gramoza. Za nasipanje cest v brežiškem sodnem okraju je razpisal okrajni zastop drazbo gramoza, ki se bo vršila dne 20. julija ob 9 popoldne v Narodnem domu. Pojasnila daje interesentom okrajni zastop v Brežicah.

Potrebna akcija. Prihodnje dni se bodo pobirali prostovoljni prispevki za nabavo kokosovih preprog, ki se bodo v zimskem času polagale po tleh po farni cerkvi. Če bo zbirka uspešna, se namerava jo pri vratih farne cerkve napraviti vetnik, da bo s tem v cerkvi vsak preprih izključen.

Šivalni tečaj. Začenši s 15. julijem priredi tukajšnja prodajalna singerjevih šivalnih strojev dva brezplačna šivalna tečaja za popoldanske in večerne udeležence.

Laško

Okrajna blagajna je začela s pripravami za prihodni prvi proračun.

Cestni odbor se bo konstruiral v nedeljo 14. julija 1929.

Novi živalski sejem v Laškem bo v petek 19. julija 1929. Živinorejci obveščeni, kupci pa vljudno vabljeni.

Ptuj

Obisk angleških arheologov v Ptuj. V sredo 10. julija so prispeli iz Zagreba z avtomobili angleški arheologi v naše mesto v spremstvu zagrebških tovarišev. Pri mitreju v Zg. Bregu jih je pozdravil v imenu Muzejskega društva konservator g. Skrabar, v imenu politične oblasti pa g. glavar Mahnič. Za pristržno dobrodošlico se je v imenu gostov toplo zahvalil vodja ekspedice prof. O. F. Flower, predsednik arheološkega instituta v Londonu. Prevod obojestranskih pozdravov je opravila v lepih besedah gdca Lelija Fermevečeva. Po ogledu mitrejev so se sedli gostje z izbornemu predžupniku v senci svetilnice. Vse potrebno so preskrbeli ga. dr. Fermevečeva, Skrabarjeva, gdca Seille, družina brežkega župana g. Hellerja in g. Brus. Nato so si gostje ogledali mestni muzej in se niso mogli dovolj načuditi bogatim zbirkam. Ob dveh popoldne je bil obed v restavraciji Narodnega doma, ki ga je odlično pripravil restavrat g. Berlić. G. dr. Fermeveč je pozdravil goste v imenu mestne občine. Po kosilu so odšli gostje na grad, kjer jih je pozdravil ravnatelj g. Schauta prav pristržno. Po ogledu gradu in znamenitih zbirk grofa Herbersteina so se gostje poslovili ob čaši vina na trati pod gradom, kjer se toči pod vejo, in se odpeljali ob šestih preko Rogaske Slatine v Zagreb. Izmed odličnih udeležencev je omeniti dr. Arturja Bullied, raziskovavca starin v Mezopotamiji, ki je vodil tudi izkopavanje svetopisemskega mesta Ur, prof. Ormerod, člana univerze v Liverpoolu, prof. Newall, Hartland, Wright, kustos britskega muzeja Tonnochy in gospoda Sidney Stott in Binnie, oba industrijalca iz Avstralije.

Privatna gimnazija pri Minoritih v Ptuj. Sprejema za šolsko leto 1929-30 nove gojence za prvi gimnazijski razred. Sprejemajo se dekli dobrih krščanskih roditeljev, dobrega obnašanja, ki imajo veselje za redovniški stan, so duševno in telesno zdravi in so z odličnim ali vsaj jako dobrim uspehom dovršili 4. razred osnovne šole. Prošnji za sprejem naj se priloži: krstni list, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo, obvezno izjavo roditeljev, da plačajo stroške za šolanje. Prošnje naj se pošiljajo na Provincijalat Franjeva Konventualaca v Zagrebu, Sv. Duh 29. Mesečni prispevek za hrano, obleko, pranje, šolske potrebščine znaša 200 Din.

Smrt. Tukajšnjega znanega sodarskega mojstra Ivana Studejta so pogrešali že od srede junija. Zadnje dni pa je prispela na tukajšnje glavarstvo fotografija nekega neznane moškega, ki se je okrog 20. junija ustrelil pri Polskavi in ni imel nobenih dokumentov. Spoznali so, da je bil neznane Studejt, ki je najbrž v duševni zmedenosti segel po morilnem orožju. Pri prebivalstvu je žalosten slučaj napravil globok vtis.

Rogaška Slatina

Sporod pevske slavnosti v Rogaske Slatini, ki se vrši v nedeljo, dne 14. t. m. Ob 9 sprejem pevskih društev in gostov z godbo na kolodvoru, nakar krene povorka pred zdraviliški dom, kjer se vrši slavnostni sprejem s pozdravi. Ob pol 11 velik pevski koncert v glavni zdraviliški dvorani. Nastopijo razna pevska društva in končno združeni moški

Socialna vprašanja

NAMEŠENCI V FRONTI DELOJEMALCEV

Nameščenci predstavljajo v armadi delojemalcev povsodi manjšino, vendar jim iz dveh razlogov pripada posebna važnost. Prvič doseže število delojemalcev po vseh državah šele z nameščenci večjo ali manjšo večino vsega prebivalstva (izvzemši vseskozi industrijsko Belgijo); tako predstavlja industrijsko in ostalo delavstvo v Angliji in Nemčiji približno 45 odstotkov prebivalstva, z nameščenci pa blizu 70 odstotkov. Drugič pa so ravno nameščenci s svojo večjo izobrazbo in zato širšim pogledom v gospodarstvu in prvi vrsti poklicani, da prevzamejo kot zastopniki delojemalcev nadzorstvo nad karteli in koncerni. Iz tega je razvidno, da je za celokupni delojemalski razred največji pomena, ako se v njegovi fronti nahaja tudi nameščentstvo. To pa tembolj, ker število nameščentstva narašča tem hitreje, čimbolj se koncentrija in racionalizira kapitalistično gospodarstvo, čimbolj narašča trgovina in promet. V zadnjih letih se je zvišalo število nameščencev n. pr. v Nemčiji za nad 100 odstotkov, dočim so se delavske vrste pomnožile samo za približno 25 odstotkov. Podobno so se razvile razmere v vseh kapitalističnih državah, kakor ugotavlja statistika Mednarodnega delovnega urada. Nameščenske organizacije pa se večinoma odtegujejo sodelovanju z delavskimi vrstami, ker se nameščenci prištevajo srednjemu stanu in se boje svojo stvar zvežati s proletariatom. Nasprotno se propagira misel, da tvorijo nameščenci »nov srednji stan«, ki mu ne pripadajo ne podjetniki ne proletarci in je poklican, da stoji med obema razredoma kot posrednik in sodeluje pri spravi med kapitalom in delom. Pri vsem tem se pa vendarle povsodi razvija težnja po razrednem sodelovanju nameščenskih in delavskih zvez, ker se interesi delavcev in nameščencev domalega krijejo in bi v boju zanje, če bi nastopali sporazumno drug drugega ojačali. Seveda pa ni potrebno, da bi se nameščenske zveze popolnoma vključile v delavske strokovne zveze, marveč zadostujejo tudi rahlejšje vezi — n. pr. v obliki kartela. Na ta način — tako zaključuje Fr. Grosse svoj tostvarni članek v »Soz. Monatshefte«, junjski zvezek, bi se dala ustvariti skupna fronta vseh delojemalcev v boju za preureditev družbe.

ZAKON O PORAVNAVU DELAVSKIH SPOROV V FRANCJI

Francoska zbornica je sklenila zakon o poravnalnem postopanju v sporih med delodajalci in delojemalci. Pogajanja so za obe strani obvezna; ako v medsebojnih pogajanjih ni mogoče doseči sporazuma in se štrajk nadaljuje, morata obe nasprotujoči si stranki iti pred poravnalno sodišče.

KRVNI DAVEK PRISILNEGA DELA

Na zadnjem zborovanju Mednarodnega urada za delo v Ženevi je poročal kot strokovnjak v socialnih vprašanjih na zapadni afriški obali p. Aupiais iz lyonskega seminarja, o prisilnem delu v afriških kolonijah. Izjavil je, da zahteva prisilno delo med črni kolonijah 40 odstotkov smrtnih žrtev. Ljudje umirajo, ker nimajo ne hrane ne prenočišča in jim je tudi podnebje pogubno. »Staro suženstvo« — je rekel p. Aupiais — »ni tako potratno razpisavalo človeški material kakor prisilno delo; kajti najbrutalnejši trgovci s sužnji se je slednjič varoval pred izgubo življenj, v katere je vtaknil nekaj svojega denarja. Načelo prisilnega dela se sicer trenutno ne da zavreči. Vendar je treba delati za odpravo te ustanove.« Potem je misijonar zavrnil očitke, češ da je črnci po naravi len in da ga je treba zato k delu prisiliti. Črnci po naravi nikakor niso leni, marveč samo zaradi svojega socialnega režima. V tistem delu Afrike, na katerega se je konkretno nanašala razprava, ne poznajo zasebne lastnine, marveč samo kolektivno lastnino. Ako se črncem navede resen razlog, zakaj morajo delati, potem delajo. V kolonijah se ne bi smelo gledati samo na neposredno korist, marveč na bodočnost in zaradi nje spoštovati človeško dostojanstvo pri domačinih. Cilj mora biti, je zaključil misijonar, civilizacija in ne samo produkcija.

Vsaj dinar za Slovensko Stražo

zbor s pesmijo F. S. Vilharja: Slovenec, Srb, Hrvat. Po koncertu ogled zdravilišča in njega naprav. Nato skupni obed. Popoldne ob 3 velika vrtna veselica. Za vse člane društev na železnici 50% znižana vožnja.

Ljutomer

Tukaj vlada kar naprej skrajno neugodno vreme; po večdnevem deževju je bilo dva dni zelo mrzlo, tako, da smo se bali, da pade slana, hipoma par ur sije zelo vroče sonce, nato postane meglovno ter vejejo močni hladni vetrovi in zopet pade par kapljic dežja, barometer zopet pada. To vreme ne samo, da nagaja kmetovalcem pri žetvi, ampak občutno škoduje vinogradom.

Ljutomer in vsa okolica, kakor obrtniki tako kmetovalci, se močno pripravljajo za obrtno in kmetijsko razstavo, ki se vrši v Ljutomeru od 11. do 18. avgusta t. l. Ker vlada za to razstavo izredno veliko zanimanje, je pričakovati, da bo dobro uspeša.

Slovenska Krajina

Nove svete maše v Slovenski Krajini. Srečna je naša Krajina in naš narod, ko bo pa imel letos štiri nove maše, kar se že dolgo ni zgodilo. In sicer bodo primirčili letos sledeči gg. novomašniki, vsi gojenci salezijancev: 21. julija Pavel Alfonz na Cankovi in Vogrin Stefan v Bogojini, 28. julija pa Geder Jožef pri sv. Juriju in Stefan Templin v Beltincih. Gospodu A. Pavlu bo govoril bivši narodni poslanec Jožef Klekl. Oče imenovanega g. Alfonza je bil protestant, a je svoje otroke vseeno vzgojil tako globokoverno. Pozneje je tudi oče konvertiral. Tri sestre novomašnika so sestre v samostanilih. Srečni družini iskreno čestitamo!

Sviloreja. G. profesorju Ščuki se je letos posrečilo, da je svilorejo v naši Krajini precej razširil. Gosenci so se pod dobro oskrbo že zabubili in svilorejci čakajo sedaj le dobrih kupcev. Toda ravno teh ni in svilorejci so naravnost razočarani, ko se jim je naznanilo, da so cene svilo-bube letos I. razreda 28 Din kg, II. razreda 22 Din in III. razreda 4 Din. Če ne bo mogoče bub dražje prodati, se sviloreja skoraj res ne izplača, posebno pri nas ne, ko nimamo preveč malin. Kdor zna za boljše kupce, naj nam sporoči.

Zavod in dijaki. Kar se tiče ponavljalnih izpitov je naša gimnazija na prvem mestu med našimi gimnazijami. Od 295 učencev in učenek jih je padlo 24, to je 8 odstotkov. Izmed dijaštva v katoliškem konviktu »Martinišče« pa ni padel niti eden in ponavljalni izpit jih ima le pet. Na vsak način dober plus zavoda.

Orel

Posvetitev presv. g. dr. Gregorja Rožmana se bo vršila danes v ljubljanski stolnici. Začetek ob pol desetih. Popoldne ob štirih bo akademija v veliki dvorani hotela Union. Poleg tekmovalnih točk bodo deklamacije in govor, pevske in godbene točke. Članstvo se akademije lahko udeleži v kroju in z zastavo. Zbirališče za zastave k cerkveni slovesnosti bo na dvorišču škofijske palače ob devetih; posebnega spreveda za kroje ne bo. Na akademijo naj zastavonoše prinese zastave ob pol štirih. — Predsedstvo SOZ.

Hruška Orlovsko srenja priredi 21. julija svojo letno prireditev ob pol 5 popoldne na vrtu društvenega doma v Hrušici. Iz Ljubljane, Marijinega trga, do Hrušice bo vozil avtobus g. Magistra. Kdor se hoče par uric pošteno zabavati, naj pride ta dan v Hrušico. Pri prosti zabavi se vrši koncert pevskega društva iz Hrušice, zato vljudno vabljeni Bog živi!

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za gđ. učiteljice in uradnice v Lichtenhurnovem zavodu bodo letos 16. julija do 20. julija. Pričetek 16. julija ob pol 7 zvečer Iskreno vabljeni.

Duhovne vaje za abiturijente bodo v Domu duhovnih vaj od 18. julija zvečer do 22. julija zjutraj (prvi tečaj) in od 24. julija zvečer do 28. julija zjutraj (drugi tečaj). Vsi, ki so se prijavili, so sprejeti in naj pridejo 18. oziroma 24. julija do 6 zvečer v Dom. Kdor se še misli prijaviti, naj to čimprej stori.

Prireditve in društvene vesti

Pevsko društvo »Sava« v Ljubljani priredi v nedeljo 21. julija ob 4 popoldne na vrtu gostilne Anič (pri Obžibneku), Poljanska cesta, veselico. Spored pester. Vabljeni vsi pevski tovariši in prijatelji društva.

V uršulinskem samostanu v Ljubljani bodo duhovne vaje za učiteljice od 18. avgusta zvečer do 22. avgusta zjutraj.

Poizvedovanja

Dotični gospod, ki je v petek 5. julija vzel aktovko z različno vsebino dvema kopalcema na Savi v Ratečah, se naproša, da pošlje legitimacijo in ostale dokumente, ker zanj nimajo nobene vrednosti na naslov: Janko Osolnik, abs. med., Kodeljevo 236/I. Ljubljana.

Darovi

Uprava Fonda za Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo.

IX. izkaz prispevkov.

Uprava Fonda je prejela do 12. julija t. l. te-le prispevke darovalcev: 100 Din: Občina Sv. Krištof; dr. Dragotin Trec, odvetnik Ljubljana; Josip Javornik, Zalna. 900 Din: Občina Rovte. 500 Din: Knjigovoznica kat. tisk. društva, Ljubljana; Akcijska družba za kemično industrijo, tu; Okrajni zastop Rogatec. 200 Din: Zupanstvo Gornji Logatec. 100 Din: Dr. Eržen, zdravnik v Kranju; N. Pirc, župan v Kranju; Karel Pleiweiss, notar v Ljubljani; Gorčar Alojz in drug. Mozirje; J. Hutter in drug. Maribor; Stevo Sink, notar v Škofiji Luki; Kmet, hranilnica in posojilnica Stari trg pri Ložu; France Rant, notar Velike Lašče; dr. Ivo Benkovič, Ljubljana, dr. Sagadin Stefan, Belgrad; Občina Kresnice; Zupanstvo občine Raka in dr. med. Josip Volbenk, okrožni zdravnik v Kranjski gori. 60 Din: Učiteljski zbor v Makolah. 50 Din: Tovarna usnja Fr. Woschnagg, Soštanj; Zupanstvo mestne občine Soštanj; Ljudska hranilnica in posojilnica Rečica; Upraviteljstvo osnovne šole Zg. Tuhinj v Smartnem. 30 Din: Predan Drago, Sol. uprav. Sv. Andraž. 25 Din: Zupanstvo občine Vrbljenec. 20 Din: Rus Franjo, lesni industrijalec Ljubljana; Kosi Tomo, trgovec Glinje pri Pod. četrtku; Avgust Kolšek, notar v Marenbergu; Martin Košuta, Borovnica; Posojilnica na Vurbergu p. Ptuj; dr. E. Suher, zdravnik v Ljubljani VI. 15 Din: Župnik Spindler Fr., Sv. Lovrene na Dravskem polju; Učiteljsko osnovno šole Gomilsko. 10 Din: Alojz Vavpotič, Smarča pri Kamniku. Anton Prelesnik, Gornja Lendava; Čeršaska tovarna v Mariboru; Občinski urad Lukadolci.

Narodna galerija, ki upravlja Fond Akademije in Galerije, izreka vsem darovalcem iskreno zahvalo in prosi, da ji še v naprej ohranijo svojo naklonjenost.

Prenosni aparati

(Ponatis iz Radio-vestnika.)

Marsikak radio-amater si želi radia tudi izven doma, na potovanju, na izletu, na počitnicah. Vendar pa so navadni radijski aparati neprikladni za prenašanje iz kraja v kraj. Taki aparati, ki so pri krojeni uporabi na stalnem mestu, so čisto opremljeni s tolikimi in takimi baterijami, vezami itd., da je njih prenos nemogoč. Vkljub vsemu, pa bi — posebno amater iz mesta — rad užival radio tudi v naravi, v miru, izven vseh mogočih motenj, katere nudi svojemu prebivalstvu mesto. Pa tudi amaterja za dežele bo zanimalo, v koliko se razlikuje sprejem na visoki gori, od sprejema v dolini, v gozdu ali kje drugje. Tudi opazovanje različnih motenj (posebno atmosferskih) nudi ljubitelju radia dosti prilike, da izpopolni svoje znanje z obilnimi izkušnjami.

Da more in hoče amater izkoristiti vse te prednosti sprejema v prosti naravi, rabi radijski aparat, kateri bi bil tako konstruiran, da bi ga bilo brez znatnih nepravilnosti možno nositi v malem ročnem kovčku. Tudi za izlete z avtomobilom je prenosni aparat zelo prikladen; to pa zato, ker teža ne pride toliko v poštev kot male dimenzije. Taki aparati so vedno opremljeni z vdelanim zvočnikom.

Problem prenosnih radijskih aparatov postaja vedno bolj in bolj aktualen. Radijske tovarne v inozemstvu so izdale za letošnje poletniško sezono že prav lepo število prenosnih aparatov. Vendar pa ti aparati za naše razmere niso prikladni. Dve veliki napaki imajo: težki so in dragi, tedaj za izlete z avtom in za bogatejše sloje. So to štiri do šest elektronski aparati z vdelanim zvočnikom. Težki so 10 do 15 kilogramov in imajo približne dimenzije 70 x 50 x 30 cm ali celo več. Razumljivo je, da te mere in teža ne odgovarjajo pojmom »prenosni«, temveč le »prevozniki« aparatov.

Kaj pa zahtevamo od prenosnega aparata? Da moremo odgovoriti, moramo najprej vedeti, katere zahteve imamo. V splošnem se zadovoljimo s sprejemom na slušalko. V tem slučaju moremo konstruirati aparat, katerega lahko z baterijami vred vtnemo v žep. Ako pa hočemo sprejemati z zvočnikom, moramo brezpogojno seči po ročnem kovčku, v katerega spravimo aparat, baterije in zložljivi zvočnik. Prvi aparat bo imel približno sledeče mere: 16 x 12 x 7 cm, drugi (z zvočnikom) pa: 40 x 30 x 8 cm. Mere veljajo za aparat, baterije, zvočnik in antenski material.

Nadaljnje zahteve za prenosne aparate so še mala cena, od antene in zemlje neodvisen sprejem, solidna konstrukcija. Seveda so ti zahtevki zelo nasprotni; z jakostjo aparata raste cena, velikost in teža. Najti je tedaj treba zlato sredino, zadovoljiti se s srednje dobrim aparatom, montiranjem na kolikor mogoče majhnem prostoru, z lahkim, majhnim, a močnim in solidnim materialom. Gotovo je, da ne bo nihče zahteval šest elektronskega aparata montiranega v cigaretni dozi.

Vprašanje je, kateri stik bomo uporabili za prenosni aparat? Za nas pride v poštev audion z eno ali dvema nizkofrekvenčnima ojačevalkama. Za aparate, pri katerih ne zahtevamo sprejema z zvočnikom, bomo vedno uporabljali elektrone z dvema mrežicama, za katere zadostuje kot anodna baterija navadna 10-voltna mrežica. Če pa zahtevamo sprejem z zvočnikom, moramo rabiti vsaj 90-voltno anodno baterijo, katere je gotovo večja in težja kot aparat sam. S tem je naš aparat po obsegu narasel več kot za polovico, teža pa se mu je potrojila.

Da se izognemo teži in velikosti akumulatorja, izberemo za prenosne aparate vedno elektrone z malo uporabo žarilnega (kurilnega) toka, torej take z 60 miliamperji (0,06 amperja) potroška. Izjemo smemo pripustiti le zadnji elektrone, ako rabimo zvočnik. Mesto akumulatorja moremo tedaj do tri elektronske aparate kuriti s suhim baterijami oziroma akumulatorji za žepne svetilke. Ko volimo baterije, bomo morali upoštevati dejstvo, da morajo tedaj vse baterije vzdržati s sigurnostjo vsaj deset- do petnajsturni obrat.

Pri prenosnih radijskih aparatih navajamo tu-

Janez Petelinček predlaga...

Nič ni očitati radiu — razen dejstva, da je predrag in ga Janez Petelinček prav zato ne mara k hiši. Pa ne samo da je radio drag, še druge nedogledne posledice se kotilajo iz tega bridkega dejstva. Te posledice po svojem bistvu spet zahtevajo denar in še denar in še denar — in teh posledic sploh ni kraja ne konca. Zdej je treba nam novo polniti akumulatorje, zdaj se razbije žarnica in je treba nove, zdaj vihar raztrga žico in je spet treba nove in nazadnje pride še mesec naokrog in je pri pošti treba plačati naročnino — skratka: nedoglednih posledic zastran tega, da je radio predrag, sploh ni konca. Kaj naj tedaj počne Janez Petelinček z radijem? Ko mu plača niti za nujne potrebe ne zadošča, kamoli, da bi jo še kaj ostalo za nedogledne posledice.

Zaradi tega in ker ve, da je to v interesu radia in človeštva sploh, Janez Petelinček vdano predlaga, naj se pri radiu nedogledne posledice odpravijo. Radio je povsem nova, moderna stvar, ki ima bodočnost; denar pa je nasprotno stara, že obrabljena reč, ki so jo poznali že stari narodi v raznih oblikah — kaj je tedaj treba, da se moderni radio peča s stari denarjem. Ampak naj radio to reč smatra za peniževalno in naj vsak stik in odnos in poslovne zveze z denarjem kratko in malo prekine. Saj denar niti bodočnosti nima! Resnica je tedaj takšna, da bo radio lepega dne ob ves kredit, če se bo še dalje pečal z denarjem in le z denarjem in se brez denarja ne bo moglo priti do njega. Do radia namreč. Kakor je žal in škoda že sedaj žalostni slučaj.

Naj bi radio razmišljal to reč in bi nemara celo kazalo, da o tem sproži javno debato ali razpiše anketo. Janez Petelinček je v dno duše in srca tja do bridkih obisti in črev prepričan, da bo zmaga njegova ideja. Z denarjem preči! Kako vse drugače bi se uveljavil in v nedogledno bodočnost razširil prepotrebni in koristen radio, ko bi se aparat nekega dne mogel nabaviti kar brez denarja. Zato in malo zastoj! Nič več ne bi bil radio privilegij za močane in za one, ki so bolj telegentni — vsak deželan bi ga nabavil, še berači. Janez Petelinček je uverjen, da bi si radio nabavili tudi berači in bi ga nosili kar s seboj v torbi. Po potrebi bi legli v senco, nad glavo bi na dva kola razpeli anteno, torbo bi vrgli pod glavo in slušalke na ušesa, — pa bi bili namah zvezani tudi berači s kulturnim svetom. In bi se potlej berači nemara še snopas odvajali in bi le tisto student-

ljave vedno v obliki okvirne antene, tako, da moremo sprejemati v slučaju potrebe tudi brez antene in brez zemlje. Zelo priporočljivo je tudi okvirno anteno vstati med dve plasti blaga. Tako anteno moremo zviti skupaj, tako da zavzema zelo malo prostora in naredimo si tedaj lahko anteno z veliko površino ovojev, kar sprejem zelo zboljša.

Kdor si prenosni aparat sestavi sam, uporabi elektrone od domačega aparata in si vzame dovolj časa, si bo s kakimi 400 do 500 dinarji prav lahko sestavil prenosni aparat, ki bo brez antene in zemlje sprejemal v okolišju 50 km domžalsko postajo z zvočnikom, močnejše pa podnevi v slušalkah in zvečer tudi v zvočniku.

Naprednejši radiomaterji si bodo pa s kompliciranejšimi shemami (megadyn, superreakcijski) vse navedene mere lahko reducirali na polovico.

Za, naše radio-trgovine za letošnje sezono, kolikor mi je znano, ne prodajajo prenosnih aparatov. Gotovo pa bo vsaka radio-trgovina dala tozadevne nasvete in na ta način pripomogla k popularizaciji radio-športa v naravi. Na planinah, na izletu, pri kopanju, na letovišču, povsod bodi radio v razvedrilo!

KDO POSLUŠA

Po statistiki, ki jo je sestavil dr. H. Mueller, je bilo v Nemčiji letos 2.700.000 prijavljenih aparatov. Ako računamo povprečno samo po štiri poslušalce pri vsakem sprejemnem aparatu, znaša njih število nad deset milijonov, ali, okroglo eno šestino celokupnega prebivalstva nemške države. Po omenjeni statistiki je med radio-amaterji Nemčije 670 tisoč samostojnih obrtnikov in posestnikov, oziroma zasebnikov. Mogoče je število prijateljev radia med delavci, namreč celih 590.000. 480.000 je raznih nameščencev, 400.000 uradnikov, 19.000 dijakov in učencev, a 190.000 jih ni navedlo svojega poklica. Tudi to bo zanimalo, da je v Nemčiji med poljedelci le 5,1% radio-amaterjev, dasiravno 23% prebivalstva pripada kmetičnemu stanu. Vzrok nizkemu številu pa ni morda nezanimanje, pač pa je krivo, ker je treba prebivalstvu daleč proč od postaje dražjih sprejemnih aparatov, kot pa meščanu, oziroma onemu, ki lahko z detektorjem doseže oddajno postajo.

Vse radijske aparate in potrebščine Vam nudi

RADIO LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 5

Zastopstvo kvalitetnih aparatov »RADIONE«

Radio-postaja na modernem brzoparniku.

V sredo, dne 16. t. m., bo odplul na svoje prvo potovanje v Ameriko novi Lloydov brzoparnik »Bremen«, ki je bil nedavno dograjen. To »plavalno mesto« s 46.000 tonami je opremljeno na najmodernejši način ter je pravcati triumf nemške tehnike in podjetnosti. Poleg razkošno urejenih ladijskih prostorov, ki nudijo potnikom višek udobnosti na morskem vožnji, ima »Bremen« tudi lastno radio-oddajno in sprejemno postajo. Potniki bodo ves čas vožnje v neprestanem stiku z domovino, a tudi s ciljem svojega potovanja. Sprejemna postaja na krovu parnika bo prenašala radio-programe vseh postaj na kopnem, a oddajna bo poročala svetu o poteku življenja na krovu, o ladijskih prireditvah, vremenu na morju, brzini vožnje itd. Ob enem bo na »Bremenu« za časa vožnje izhajal poseben časopis, ki bo objavljal razna radijska poročila. Ni si težko zamisliti, kako odlično vlogo bo igral radio poslej tudi na morskih vožnjah ne samo za tiste, ki imajo odgovorno dolžnost, da skrbijo za varno vožnjo in pomoč v slučaju nesreče, marveč tudi za potnike, ki so bili doslej za čas vožnje docela prepuščeni morskemu samoti in niso imeli nobenih bodrilnih stikov s kopnim.

nico pili — zakaj nič več bi jih v gostilno ne tiral dolgočas, kakor jih tira sedaj, marveč bi jih radio tiral naravnost v senco, he! Janez Petelinček misli, da splošni stvari in slovenstvu ne bi bilo v kvar, ko bi vsi naši berači v torbah nosili radio aparate. In bi se berače celo lahko poverila dolžnost, da v kakšni senci sleherni dan poslušajo radijske napovedi o vremenu ter jih takoj sporočajo kmetom, ki bi jim takšna napoved prav prišla, nimajo pa sami časa, da bi sleherni dan sedeli ob radiu in lovili karsibodi, magari vremenske napovedi. Tako bi bilo zadoščeno kmetom in beračem — radio pa bi takisto sleherni dan pridobil na ugledu in veljavi. S tem bi bila namah ubita tudi brezposelnost, zakaj z berači vred bi morali z radijem opremiti seveda tudi vse potepuhe, lenuhe in postopake sploh. In bi vsi poslušali ob aparatih od zore do mraka dan za dnem in bi sporočali potrebne novice tistim, ki so drugatje zaposleni čez dan. Tako bi bile te delavne sile, ki jih ni malo v narodu, plodono in koristno uporabljene v narodni blagor. Od tega si Janez Petelinček obeta takšne in takšne koristi — nič ni nikomur mar, kakšne da so tiste in bo že prišel čas, ko jih bo Janez Petelinček za primeren honorar rad povedal in zapisal javnosti v uporabo.

Janez Petelinček meni, da je dovolj jasno obrazložil svojo idejo; da je neoporno dokazal njeno potrebo in korist za celokupen narod in za radio takisto. Naj bo tedaj radio pameten in uviden: kaj jutri naj zavrne vsak denar od katerekoli strani. Namah bodo pridre množice in se bodo kar trgale za aparate — ko jih bo in ali ona prodajalna dajala zastoj. Vsaka reklama bo od jutri dalje kar odveč — tisti denar je prihranjen — he!

Dodatno predlaga Janez Petelinček še nekaj. Kdor bi se radia tudi potlej branil in bi ga niti zastoj ne maral — z zakonom čezenj. Pa v keho ž njim! Najprej bi se dotičnim lahko ponudila in v resnici dala kakšna denarna nagrada; nemara bi potlej vendarle vzeli vsaj kakšen detektor. Čim bi se kdo bolj branil, večja bi imela biti nagrada, jasno! Kdor pa bi se branil še in bi mu še toliko nagrada ne zalegla — ž njim pa brezpogojno v zapor. Tam pa se ga lahko prisililo, da bo lepo poslušal radio — pošasi se bo že navadil tudi najbolj zakrknjen grešnik in nasprotnik radia.

Janez Petelinček vnaprej pove, da se bo radia aparata naprej branil na vse kriplje. Toda v ječo ne gre rad. Naj mu radio zaupno sporoči, do katerega zneska se lahko utepe in brani aparata. Če se mu bo tista denarna nagrada zdelo zadosti visoka, je bo nemara koj vzel in bo potrpel, da mu nategnejo potlej radio nad glavo.

Od solca zagorelo zdravo kožo hočete imeti? Zato nardgnite svoje telo z

NIVEA-CREME

In nato ven v naravo, zrak in solnce.

Nivea-Crema pospešuje zagorelost potom solčnih žarkov in zmanjšuje nevarnost bolečnih solčnih opeklin. Ali suho mora biti Vaše telo. Ne smete je nikdar mokrega izpostaviti solčnim žarkom. In zmeraj preje nadgrniti.

Samo Nivea-Crema vsebuje za nego kože potrebni eucerin in v tem tiči njen učinek.

Doze po Din 9'—, 5'—, 10'— in 22'—, Tube iz čistega kositra po Din 9'— in 14'—.

Radio — pomočnik v sili.

Ob reki Jukon v Alaski so se nedavno v nekaterih vaseh nenadoma pojavili slučajni obolenja na črnih kozah. Neki ondodni misijonar je preprečil širjenje te nalezljive bolezni na ta način, da je potom kratkih radijskih valov sporočil v svet vesti, da grozi naselbinam ob reki Jukon nevarna epidemija, a da ni pri roki potrebnih zdravilnih sredstev, s katerimi bi se dalo nevarnost preprečiti. Misijonarjevo poročilo je ujel neki radio-amater v mestu Seattle in ga oddal dalje. Nato je poročilo prestregel neki lastnik aeroplana v Fairbanksu v Alaski. Vrli mož je nemudoma poskrbel večjo količino seruma za cepljenje proti črnim kozam, sedel v letalo in odletel ogorčenim prebivalcem ob Jukonu na pomoč. Z misijonarjem sta cepila nato vse prebivalce, nakar je bolezen kmalu pojenjala.

Japonsko prosvetno ministrstvo zgradi oddajno postajo z 10 kw. Postavljena bo izključno za razširjanje poučnih predavanj in visokošolskih tečajev. Oddajanje se bo vršilo med 19. in 22. uro in stroške bodo krili vsi oni, kateri bodo tečajem sledili.

Južna Amerika je v zadnjih dveh letih zelo napredovala v zanimanju za radio. Samo Brazilija ima nad 20 oddajnih postaj, od teh v San Paulu pet. Naročnikov ima okoli 150.000. Argentina ima v Rio šest oddajnih postaj, katere pa se nahajajo v zasebni lasti. Tudi braziljanske so v privatnih rokah. V Chile je šest oddajnih postaj, štiri v Santiagu in po ena v Taini in Valparaiso. Peru ima svojo postajo v Lima, Venezuela pa v Caracasu. Argentina ima 150.000 radio-abonentov, ki pa imajo po večini le detektorske aparate.

Minnesota ima izmed vseh zveznih držav Severne Amerike največ abonentov in seveda največje mesto, t. j. Minneapolis, je s številom na čelu. Zato pa je v Minnesoti največ razumevanja za težnje radio-amaterjev od strani oblasti. Izdane so stroge odredbe glede motenj, med drugimi tudi, da ne sme ob 6—12 zvečer nihče uporabljati visokofrekvenčnih aparatov, razun v najnujnejših slučajih.

Visokošolec Branko si je nabavil močan zvočnik. Vendar pa tudi ta ni mogel prevpiti glasu gospodinje, ko je prišla s terjatvijo za najemnino.

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 14. junija. 9.30 Prenos cerk. glasbe — 10. Cebelarstvo, g. profesor Verbič — 10.30 Poljedelska ura, g. ing. Cerne — 11. Koncert Radio-orkestra: Fučik: Regiment, Fetras: Suita v treh stavkih, Ruski zvoki, Waldteufel: vedno ali nikdar, dr. Cerin: Lepa Mara, Kalman: Grofica Marica — 15. Igra apostolov, izvajajo člani narodn. gledališča — 16. Pevski koncert zbora »Savski vale: 1. J. Flajšman: Triglav, meš. zb.; 2. J. Ocvirk: Moja pomlad, meš. zb.; 3. K. Adamič: Hrepenenje po domovini, meš. zb.; 4. H. Sattner: Pogled v nedolžno oko, meš. zb.; 5. Koroška nar.: »Moja Kosar, meš. zb.; 6. V. Vodopivec: Noč na Adriji, meš. zb.; 7. B. Arnič: Sodna ura, meš. zb.; 8. J. Klemenčič: Oj pogledite ptičke, meš. zb.; 9. St. Premrl: Zakaj?, 10. B. Arnič: Škorec — 20. Prenos koncerta z vrta restavracije »Union« — 22. Casovna napoved, poročila.

Ponedeljek, 15. julija. 12.30 Reproducira glasba — 13. Casovna napoved, borzna poročila, repod. glasba — 13.30 Novice iz dnevnika — 18. Koncert Radio-orkestra: Fučik: Triglav, Waldteufel: Car siren, Rossini: Italijanka v Algru, Vallas: Maritano, Moret: Makov cvet — 20. O treznosti vzgoji, pred. g. Pero Horn, šol. uprav. — 20.30 Koncert Radio-kvarteta (gg. Jeraj, Bravničar, Feršnik, Erženč) Joch Strauss: Perzijska koračnica. P. J. Čajkovsky: Karakteristični plesi iz suite »Casse Noi Sette. A. Danse de la Fee Dragee, B. danse arabe, Danse russe. Trepak, Drigo: Sere-nada (cello solo, Feršnik). Lehar: Valček iz opere »Grof Luksenburški. Cawles: Forgotten, angleška nar. pesem. Drdla: Uspavanka (violinjski solo, prof. Jeraj, Kuklan: Valček (violinjski solo, prof. Jeraj). Rupach: Glasbene brzovjavke (Pot-puri) — 22. Casopisna napoved, dnevna poročila, vremenska napoved.

Torek, 16. julija. 12.30 Reproducira glasba — 13. Casovna napoved, borzna poročila, repod. glasba — 13.30 Novice iz dnevnika — 18. Koncert Radio-orkestra: Srameli: Umetnost in priroda. Sidney Jones: Mimosa valček, Beethoven: Egmont. Moor: Česka suita: 1. Susetka, 2. Polka, 3. Furiant — 20. Slovenska literarna zgodovina, predava g. prof. Grafenauer — 20.30 Reproducira glasba — 21. Ruska glasba, igra Radio-orkestra, vmesne speve poje g. Kum Lipkovsky. Radio-orkester igra: Polnariow: Ruski zvoki. Čaikovsky: (Fetra) Onegin, valček, Aria Lenskega, iz opere Evgen Onegin, Andante Cantabile, Elegie. Rubinstein: Solza. Rachmaninov: Serenade. Gospa Aleksandra Kum Lipkovsky poje vmesne speve: a) Čaikovsky: Opera »Iolanta«, b) Gliere: V solzah, c) Glika: Opera »Življenje za Carac, d) Grešninov: Uspavanka, d) Koševarov: Tišina, e) Rimski-Korsakov: Zvončice Zavoronka penje — 22. Casovna napoved, poročila, vremenska napoved.

Sreda, 17. julija. 12.30 Reproducira glasba — 13. Casovna napoved, borzna poročila. Reproducira glasba — 13.30 Novice iz dnevnika — 18. Kotiček za naše malčke, pis. Milčinski — 18.30 Koncert radio-orkestra: Rosey, Motor, koračnica, Spoliansky, Morfi, Boildieu: Bagdaski kalif, Volkman, Andante iz D-mol simfonije, Kal-

man, Čardaška kneginja, Benatzki: V moj objem, gospa prelepa — 20. Antologija slovenske lirike, govori gosp. Valo Bratina — 20.30 Koncert ženskega zbora UJU: 1. Grgošević: Zetvena pjesma (zbor, solo in orkester); 2. E. Adamič: Kata; 3. Lajovic: Zabe; 4. St. Premrl: Jezus je majhen; Rože za Marijo; 5. Stolzer-Slavenski: Romarska; Piček velli, da se ženil bude; Vmesne speve poje g. Lud. Bajde, član lipške opere: 1. Foerster: Vprašanje; Potuje golobica; 2. Nedved: Strunarjeva pesem, Crno oko; 3. Gerbič: Kakor diš; Trubadurka; 4. Lajovic: Pesmi starca; 5. Prohaska: Tak si lepa. — 22. Koncert Radio-orkestra: Rosey: Ljubljene armade, Benatzki: Zvonovi ljubavi, Fetras: Od odra do odra, Ketelbey: Na perzijskem trgu, Rosey: Sultanov sen. — 22.30 Casovna napoved, Dnevna poročila, Vremenska napoved.

Četrtek, 18. julija. 12.30 Reproducira glasba — 13. Casovna napoved, Borzna poročila, Reproducira glasba — 13.30 Novice iz dnevnika — 18. Reproducira glasba — 19.30 Zgodovina Slovenec, predava prof. Kranjec — 20. Prenos koncerta z vrta restavracije »Union« — 22. Casovna napoved, Dnevna poročila, Vremenska napoved.

Petek, 19. julija. 12.30 Reproducira glasba — 13. Casovna napoved, Borzna poročila, Reproducira glasba — 13.30 Novice iz dnevnika — 18. Koncert Radio-orkestra: Liede: Matador — Veber: Strast — Binder: Savoyardi — Fetras: Spomin na Schuberta — 20. Gospodinjstvo, gđc. Cilka Krek — 20.30 Pevski večer zbora »Ljubljana: 1. Slovenija v pesmi, venček narodnih ozir. v narodnem tonu zloženih pesmi — 2. Hoch-reiter: Nočni psalm — 3. Dr. Krimovec: Venček gorenjskih — 4. Dve koroški narodni: Pojdem v rute, Spev ptice pojo — 21.30 Koncert Radio-orkestra: Waldteufel: Estudantina — Bellini: Nonna — Wodfort Finden: Suita indijskih ljubavnih pesmi: 1. Tempeljski zvonovi — 2. Obup — 3. Kašmirska ljubavna pesem — 4. Do vstajenja — 5. Džak prosjak — 22. Casovna napoved, Dnevna poročila, Vremenska napoved.

Sobota, 20. julija. 12.30 Reproducira glasba — 13. Casovna napoved, Reproducira glasba — 13.30 Novice iz dnevnika — 18. Koncert Radio-orkestra: Jessel: Deklica iz črnega gozda — Schubert: Ljubavne misli — Jose Armandola: Lisonja — Rubinstein: Romanca — 20. O pokoj-niskem zavarovanju, g. dr. Vrančič — 20.30 V. Pintar: O prirodnih lepotah Slovenije, propagandno predavanje in esperantskem jeziku — 20.30 Prenos Zagrebškega programa — 22.30 Casovna napoved, Dnevna poročila, Vremenska napoved.

Drugi programi:

Nedelja, 14. julija.

Belgrad. 12.10 Plošče — 13.15 Poročila — 17.30 Prenos koncerta kraljeve garde — 20. Prof. dr. V. Vitezića predava: 25. obsmrtnica A. Čehova — 20.30 Radio-orkester (člani nar. gledališča — 21.50 Poročila — 22. Ljudske pesmi. Poje Hr. Drag. Izrailjović, tenor — 22.40 Radio-pihalni septet (člani nar. gledališča). — Zagreb: 11.30 Promenadni koncert voj. godbe — 17. Popoldanski koncert — 20.30 Lahna večerna glasba — 22. Nadaljevanje lahke glasbe. — Budapest: 10. Protestantska služba božja — 11. Grško-kat. maša; nato operni orkester — 16. Skladba za čelo — 17.20 Ogrske pesmi — 18.30 Orkester — 20. Večer francoske glasbe; nato koncert ciganske kapele. — Dunaj: 11. Koncert dun. simf. orkestra — 16. Koncert — 18.15 Dvospevi — 19. Beethovneve sonate — 19.45 »Die Thurnbacherin«. Igra s Tirolskega v 3. dej. od R. Greinza. Nato večerni koncert. — Milan: 10.40 Vokalna in instrumentalna cerkvena glasba — 12.05 Kvartet — 18. Jazz — 20.25 Catalani: Dejanice, opera. — Berlin: 6.30 Koncert — 9. Jutranja slovesnost — 12. Prenos mandolsinskega koncerta iz Leipziga — 13. Koncert — 15. Sonate. Nato pravilice — 16. Komorna glasba — 17. Koncert — 20. Ljudski koncert. Natc plesi. — Katowice: 10.15 Prenos cerkvene slavnosti iz Vilne — 16. Prenos iz Varšave — 18. Pevski koncert — 20.30 Koncert. Nato plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Koncert vojaške godbe — 13.25 Orgelski koncert — 20.30 Koncert 20.45 Dumajski orkester — 21. Radio-orkester. Nato plesna godba. — Stuttgart: 11.15 Muzikalna jutranja slovesnost — 12. Promenadni koncert — 14. »Undine«. Opera od Lortzinga, za mladino — 15.30 Pesmi — 19.15 Vesela Senl-Georgi prireditve — 20.45 Nočna glasba. Nato plesna godba. — Praga: 7. Karlovárški koncert — 9. Nabožna glasba — 11. Koncert — 16.30 Koncert — 19. Glasbeni večer — 20.30 Ljudske petje — 21.30 Josa Suchánek: »Zajec na cestici. Komedija v 1. dej. — 22.20 Vojaki koncert.

Ponedeljek, 15. julija:

Belgrad: 12.45 Radio-kvartet — 12.30 Poročila — 17.30 Radio-jazzband — 20. V. M. Dordević predava: O možnosti domačih filmskih posnetkov in dosedanjih poskusi — 20.25 Radio-kvartet: Staroitalijanska glasba — 21.45 Poročila — 21.50 Čitanje iz del A. Čehova — 22.15 Operetna glasba. E. Galajeff, solist Belgr. opere. — Zagreb: 13.15 Plošče — 20.35 Prenos iz mednarodnega sveta. — Budapest: 9.15 Plošče — 12. Koncert — 18. Koncert vojaškega orkestra — 18. Koncert (solopetje, klavir in vijolina), nato koncert ciganske kapele. — Dunaj: 11. Glasba, 16. Koncert — 18. Moderna galerija na Dunaju II. — 19. Prenos iz Dun. drž. opere: »Noč v Benetkah«, komična opera v 3. dej. od J. Straussa. — Milan: 11.15 Plošče — 13.35 Kvartet — 16.30 Otroško petje — 17. Jazz — 20.30 Prenos opere. — Rim: 13.15 Trio — 17.30 Koncert — 21. Koncert lahke glasbe. — Berlin: 17. Koncert — 20. Anton Čehov: 25 letnica smrti — 21. Komorna glasba; nato plesi. — Katowice: 16.30 Plošče — 19.20 Ljudski koncert — 20.30 Prenos koncerta iz Varšave. Nato plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Koncert — 20.30 Koncert — 20.45 Spevi — 21. Simfonični koncert. Nato plesna godba. — Stuttgart: 10.30 Plošče — 16.15 Koncert — 18. Propagandni radio-koncert — 20.10 Simfonični koncert Stuttgarlske filharmonije. Prva Beethovnova simfonija — 20.45 »Čehove. Ob 25 letnici smrti — 12.45 Koncert. — Praga: 11.30 Plošče — 16.30 Koncert — 18.25 Dr. Kopecký predava: Današnja Jugoslavija — 19. Slovaške pesmi. Poje J. Nováková-Tomášková — 19.25 Nemško oddajanje: P. Cornelius: Bagdaski brivec.

Več Tuči!

Crucis pondus et praemium

Križa teža in plačilo! To geslo je izbral danes posvečeni škof za programatično vsebino svojega škofskega življenja in dela.

V geslu se zrcali duh tako rekoč v svoji bitnosti, v svoji najgloblji notranjosti, saj geslo je le kratek in klen izraz osrednje misli in temeljne težnje duše. Geslo je merilo duha.

Škofovsko zvanje je zvanje krščansko. Škofovsko delo je delo za Kristusovo stvar. Geslo novoposvečenega škofa je globoko krščansko, zajeto iz globin krščanstva in polno vsebine krščanske. Križ je krščanstvu bistveno znamenje, nekdanje znamenje sramote, po krščanstvu povišano do slave in časti in ljubezni po vesoljni zemlji. Križ je ločilo duhov. Križ ob vsej teži trpljenja les življenja — močnega, dejavnega, udano-radostnega je prevelika skrivnost, a živa resničnost krščanske blagovesti in krščanskega življenja.

Skrivnost križa! Najgloblja vsebina božje-človeškega življenja in dela Kristusovega je. Trpljenje križa je odrešenje sveta. Trpljenje križa je Kristusu zmaga križa v večnem povišanju in povišanju njegove človeške narave. Ponižanje in strahote velikega petka so v vzročni zvezi z veličjem velike nedelje. In jaz bom, ko bom povzdignjen z zemlje, vse pritegnil k sebi. Tako je Kristusova napoved trpljenja polne smrti in njenih sadov.

Skrivnost križa! To je življenje Kristusove neveste — Cerkve. Christians ad leones! Kristjane pred leve! Tako so zahtevale mase v praksiškem času in mučeniška kri je po-tila kakor seme novih vernikov zemljo vsepo-vod po svetovni rimski državi. Križana, trpe-ča, krvaveča Cerkve je zmagovala in zmaga-la. Nedolžna kri je uklonila preganjalca, zasnil je Cerkvi dan svobode. Konstantinov: V tem zna-menju boš zmagal! je najistiniteljsa vsebina življenja, trpljenja in zmagovanja Cerkve v prvih stoletjih. V znamenju križa je za Cerkve zmaga, to je veliki zakon cerkvene zgodovine prav do današnjih dni, ko iz krvi mehiških mučencev vzhaja Cerkvi zarja pomlajenega življenja.

Skrivnost križa, trpljenja in zmage njego-ve je pa tudi značilo slehernega krščanskega življenja. Že v naravnem redu izhajajo velika, svet preobrazujoča dela le iz velikega truda in trpljenja. Še bolj je to resnica v oblikovanju osebnosti po vzoru Kristusovem. Če hoče kdo priti za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj. V tej Kristusovi besedi je zahteva križev pot, ki vodi v višave krščanske osebnosti, tisti križev pot, ki je tako izrazilo vrtan v svetniških življenjih.

Križ, njegova teža in plačilo, je še prav posebno delež in moč duhovniškega življenja in dela. Učenec ni nad učiteljem, tudi služab-nik ne nad svojim gospodarjem. Zadosti je za učenca, da postane kakor njegov učitelj, in za služabnika, kakor njegov gospodar. Tako za-gotavlja Ustanovitelj krščanskega duhovništva. S prejasno besedo je Kristus govoril aposto-lom in učencem o zaničevanju, trpljenju in pre-ganjanju, ki bo njim in naslednikom delež, in jih bodril, naj se sovraštva sveta ne strajajo, saj je On svet premagal. Čim višje je kdo po-stavljen v duhovništvu Kristusovem, tem večji delež Kristusovega križa ga čaka.

Teža križa in njegovo plačilo! Geslo no-voposvečenega škofa odkriva vsebino njegovega prihoda ter vsebuje pregledno krščansko pojmovanje katoliškega škofstva: nositi bre-me škofovske službe in težo škofovske odgo-vornosti, v trpljenju in križu zoreti ob Kristu-sovem vzoru kot živa, nesebična žrtev v du-hovno bogatenje ljudstva ter v lastnem bogoposvečenem trpljenju zmagovati za Kristusa in Cerkve. Blagoslovljen, ki tako prihaja v imenu Gospodovem!

Katoliški škof

Posvetitev novega škofa je za verne ka-toličane vesel in pomemben dogodek. Obenem je tudi prilika, da zavestno obnovijo svoje poj-movanje, mišljenje in prepričanje o bistvu na-loge in oblasti škofa. Tako utrdijo in poživijo živo razmerje do svojega škofa iz osnov, ki so temeljne in trajne, ki niso odvisne od menja-jočih se dnevnih dogodkov ali slučajnih dejanj, ki sicer lahko temu razmerju dajejo večjo ali manjšo čustveno prisrčnost, pa ga vendar ne postavljajo šele in ga ne morejo razdreti po-polnoma nikoli.

Po katoliškem nauku, ki je znan iz kate-kizma, so škofje nasledniki apostolov. Škofov-ska oblast je od Boga hotena, spada bistveno k ustavi cerkve. Posameznim duhovnikom po-sreduje to oblast, jih posvečuje v škofo cer-kev. Tako je razvidna božjepravna ustanova episkopata, pa tudi nujnost edinstva škofov s Cerkvijo in najvišjim vladarjem vidne Cerkve, papežem.

Oblast škofa je po božjem pravu višja ka-kor pa pri navadnem duhovniku. Škofje tvo-rijo višji red v cerkvi, kakor pa duhovniki. Posvečenje jim daje pravico in nalogo izvr-ševati funkcije, ki jih ne smejo drugi duhovi-ki. Le škofje smejo deliti zakrament svete birme in mašniškega posvečenja. Tako prihaja po njih v vse člane Kristusove cerkve posve-čenje in poziv globokega in neustrašenega verskega katoliškega življenja iz notranjega posvečenja in milosti v vse zunanje udejstvo-vanje. Tako se množi po škofih v zvezi s Cer-kvijo in njenim poglavarjem tudi svečenstvo, ki po poklicu deli zakramente milosti in pri-naša darivne molitve in žrtev Bogu. Tako je škof v svoji škofiji avtoritativni posre-do-valec počel in sredstev verskega življenja in udejstvovanja vseh vernih katoličanov naj-sibodo kot posamezniki ali pa v katoliških društvih združeni v vsem, v čemer nujno sti-kajo s katoliškim pojmovanjem, mišljenjem in

življenjem. On je usmerjevalec verskega živ-ljenja in teženja pri posameznikih in pri or-ganizacijah, da ostanejo pri vsej osebitosti svojega verskega udejstvovanja in posameznih ciljev vedno v vesoljstveni osnovi edinstvene-ga nauka in zapovedi in sredstev in ljubezni predvsem ter da je tudi v vsej različnosti nji-hovih teženj vendar le najbolj globoka težnja k edinstveni vesoljstveni ljubezni ene Cerkve.

Seveda ne sledi iz tega, da bi vsi drugi verniki le pasivno sprejemali vire milosti, ki jih škof avtoritativno odpira, v posvečenje življenja, ali pa da bi kvečjemu bili hlapi, ki vodijo te vire naprej v vse plasti katoliškega občestva ali pa da bi samo individualno, vsak sam pri sebi in zase asimilirali ta sredstva naukov, zapovedi in milosti in jih samo osebno oživitvarjali brez vsake iniciativne delavnosti, ki bi skušala vplivati na katoliško občestvo. Vsak verni katoličan je poklican, da tudi ini-ciativno misli, deluje in vpliva tudi za druge, za občestvo, za človeštvo in ga tako po svoji moči in po velikosti milosti, ki mu je dana, posvečuje, združuje z Bogom. A kakor mu pri-haja življenje svetosti iz Cerkve po avtoritativ-nih delicah, tako tudi njegova aktivnost in de-lavnost ne more prezirati potrebe edinstva s temi avtoritativnimi delicah božjih darov. Versko življenje katoličana izhaja iz enega edinstvenega vira, njegova delavnost se mora usmerjati zopet k temu smotru.

Škof ima resnično pravico, da daje posta-ve in zapovedi, vodi in določa tudi kazni. Tudi to oblast mu izroča Cerkve, ohranja jo v edino-sti s Cerkvijo in njenim najvišjim poglavar-jem. On ni samo neki tolmač, zastopnik obče-stvene oblasti, ampak ima resnično osebno ob-last. Verni katoličan zato tudi ve in čuti, da pokorščina nasproti škofu ni nasprotna njego-vi težnji za popolno neodvisnostjo in samo-voljnostjo. In radi tega osnovnega razmerja bo ohranil spoštovanje do svojega škofa tudi tedaj, kadar bi jasno spoznal, da kakšna na-redba škofa ni dobra. Ne bo se sicer to tako lahko dogodilo, a možno seveda bi bilo, ker je škof zmotljiv. Če se katoličan zaveda na-loge, pravice in oblasti škofa, ne bo kršil svo-jega razmerja do škofa in ne bo porušil edi-nosti z njim.

Škofovska oblast je očetovska oblast. Ka-kor oče daje življenje in ima pravico otrokom v družini ukazovati v njihovo dobro in dobro družine, tako tudi škof po svoji službi izliva življenje svetosti v družino škofije in ima pra-vico tudi ukazovati. Oboje gre v dobro otro-kom. In v tem je bistvo očetovske ljubezni. In v tem mora biti tudi tem močnejši vzrok spoštovanja in ljubezni otrok.

Preprosto verno ljudstvo škofa sprejema tudi kot očeta. Ne radi tega samo, ker je mo-rebiti ta škof tudi v vsem svojem osebnem na-stopanju kaže skrbne in ljubeznive lastnosti očeta, ampak iz globoke verske zavesti o služ-bi in nalogi škofa. Izobraženec, ki mu je z večjo izobrazbo zrastle lahko tudi samozavest, neodvisnost ali tudi — nadutost, pa se včasih nič kaj ne more živeti v to pristransko razmerje.

Ko je papež izdal odločne ukrepe proti Action Française, so se nekateri pristaši tega gibanja ravnali po geslu: »Sem za papeža, če in kadar tako misli in hoče, kakor jaz. Kdor se zaveda osnov, na katerih obstoja papeževa in škofova oblast, ne more imeti takega na-čela.

Verni katoličani vedo vedno, da je škof, ki jim je od Cerkve poslan, ki v edinosti Cer-kve živi, voditelj in oče za vse njihovo versko zasebno in javno življenje. Ob prihodu mu za-gotovijo spoštovanje, ljubezen in pokorščino, ki ne zavise od njih osebnih in posebnih želja in pričakovanj.

Od socialistov do frančiškana

Izmed vodilnih osebnosti med laškimi ka-toličani je frančiškan p. Agostino Gemelli — rektor katoliške univerze v Milanu. Učenjak svetovnega slovesa je in vodilna osebnost no-vosholastičnega gibanja v Italiji.

Rodil in doraščal je v Cerkvi in veri so-vražnih časih. Zato ni čudno, da je postal po-polen brezverec. 18. januarja 1878 — torej v prvem desetletju velikega spora združene Ita-lije z Vatikanom — je bil rojen kot sin stare in ugledne lombardske rodbine v Milanu. Oče njegov je bil Garibaldijev pristaša. Vzgoja je sionela na prepričanju, da je človek tudi brez vere lahko dober in pošten. Ko je Edvardo Ge-melli študiral gimnazijo, je njegova družina gospodarsko čisto propadla, tako da se je mla-di gimnazijec moral sam preživljati s tem, da je delal tovarišem naloge. Že na gimnaziji so ga vlekli predvsem eksaktne vede in uprav lu-bezen do naravoslovnih ved ga je gnala v zdravniški študij.

Jesen 1896 je šel Gemelli študirati na me-dicinsko fakulteto v Pavijo. Tam je vladal čisto brezverski duh. Pozitivizem je bil zlasti medicini evangelij. Darwinovi, Comtejevi in Spencerjevi nazori so bili močno merodajni. Katolicizem ni imel na Gemellija vpliva, saj je v tej dobi Carducci »preklinjal vatikansko starko«. Pač pa je močno vplival na Gemellija Haeckel in ga utrdil materialistično-pozitivistično.

1902. leta je Gemelli postal doktor medi-cine in kirurgije. Delal je sedaj v Golgijevem laboratoriju. Živel je naravoslovju z vso dušo in je na raznih poljih naravoslovnih ved do-gnal pomembna odkritja. Bil je silno samo-stojno delaven duh. Kot materialist se je okle-nil z navdušenjem socializma, za katerega se je ob vsem znanstvenem delu boril v teoriji in praksi. V listih in časopisih, na shodih in zborovanjih in če treba, tudi s pestjo. Imel je Gemelli izredno voditeljske darove.

Leto po promociji je jeseni l. 1903 za-vršalo po Milanu, da je dr. Gemelli vstopil v

Vaši lasje imajo svili podoben lesk,

ako jih negujete z Elida-Shampoo-nom. Zdravi lasje imajo nek poseben lesk — ako so čisti. Nič ne očisti lase temeljiteje kot Elida Shampoo. On da lasem lesk ki je podoben svili. Umetnega leska svetne občuduje, pač pa naravnega. Shampoo-ni, ki vsebujejo sodo naredijo lase puste in trde. Elida Shampoo je garantirano prost sode.

Voljni kot svila — mehki kot svila — lesketajoči kot svila — je efekt Elida Shampoo-na.

ELIDA SHAMPOO

Za duha in srce

Cerkve in kino

(Iz govora p. Fr. Muckermana S. J. na filmskem kongresu v Monakovem.)

Ideal katoliškega filma ni oni, ki obravnava katoliško snov, to bi se včasih v manj katoli-škem duhu godilo, pač pa tisti, ki dasi zvest svoji ideji, odgovarja po svoji obliki zahtevam filma. Snov in oblika se kot v vsaki umetnosti tudi pri filmu ne dasta medsebojno ločiti in kot je obojati kritiko, ki ni v skladu z večno veljav-nimi načeli morale, prav tako ni pravična kri-tika, ki nasprotuje tudi večnoveljnemu zaka-nom umetnosti. Katoliški duh se mora enako držati od fanatizma in puritanstva, kot od vse-ga idejno slabega in neznačajnega. Mi pozdrav-ljamo filme od Sven Hedina, ki naše oko očar-jujejo po prelestnih slikah, ki naše znanje obo-gatujejo s poznavanjem tujih kultur, veseli smo filmov, ki naš značaj utrjujejo po herojskih zgledih. Še bolj nas veseli, če se umetniško ob-deluje katoliška snov. Toda pustimo pri tem pravico tudi zabavnemu filmu. Kakšen interes imamo, da temu težko obdavčenemu ljudstvu, da sploh temu nervoznemu in živčnobolnemu svetu izmoraliziramo prijeten, pošten oddih v kinogledišču.

Končno se katoliški duh vedno veseli vsa-kega umetniškega napredka, ker ga smatra kot dar dobrega nebeskega Očeta. Tudi tega bol-nega otroka, kot smemo imenovati moderni film, tega mnogokrat vselega in razposajenega de-čka moramo z ljubeznijo sprejeti in vedno na to misliti, kaj še lahko z njega nastane.

Zavedati pa se moramo, da dela, ki smo si ga na tem kongresu naložili, ne moremo izpe-ljati brez živega kontakta s svetom. Stvari so

že glede na gospodarsko plat nerazdružljive. Tudi iz umetniškega stališča gledamo pred se-boj skupno delavno polje. Na sledu za visoko-estetskim filmom bomo z veseljem pozdravili tudi one delavce, ki niso naše veroizpovedi, pa imajo v umetniških vprašanjih fini čut in zdrav razum. Brezdvomno najdemo med njimi mnogo umetniških narav, ki se bodo vzradovale ob misli, da jih v boju z nadvlado kupčijskega du-ha v filmski industriji hoče podpirati taka idej-na moč, kot je katolicizem.

Pojdimo torej z veseljem na novo delavno polje, ki nosi mnogo trnja, pa obeta mnogo upa-nja. Bratsko, mednarodno katoliško sodelovanje naj zaključi dobo, ko je film narode razdvajal, ampak naj tudi on ponese med nje evangelij ljubezni in miru.

Film »Sinovi ene matere«, ki ga danes pri-čne proizvajati kino »Ljubljanski dvor« je delo Foxovih ateljejev v Hollywoodu. Režiser John Ford, Irec, slika z ljubeznijo gorko, nesebično ljubav preproste bavarske matere, ki je v sve-tovni vojni žrtvovala na bojnem polju po vrsti sina za sinom. Film je veličastna drama mate-rinske ljubezni in topel pozdrav strtega, izmu-čenega materinega srca grobovom neznanega junaka.

Hrvatska „moderna“ in „Hrvatska revija“

Odkril vam bom skrivnost: zadnja skupščina Matice Hrvatske je potekla v največjem redu. Opazovalec bi lahko mislil, da je v njej vse prav in dobro. Medtem prihajajo sedaj po skupščini go-tove stvari na dan, ki najmanj neka prepričuje-jo, da ni vse v redu. Gre namreč za Matičini list »Hrvatska revija«, ki jo izdaja Matica z ogromnimi stroški, zelo luksuzno, tako da je prav gotovo naj-razkošnejše urejevanje list pri južnih Slovanih. Po-sebno se pazi na umetniško stran lista, ki jo z velikim poznavanjem in okusom urejuje znani hrvatski grafik g. Vladimir Kirin. Medtem mnogi zabavljajo čez literarni del lista. Posebno se po-dčrtava, da uredništvo ne pazi dovolj na članke, ki jih prinaša, in včasih uvrsti take prispevke, ki niso niti najmanj združljivi z Matičino vlogo v hrvat-skem narodu. Včasih prinaša vesti, ki nimajo ni-kakršne literarne vrednosti, ali vsaj ne posebno velike, in nasprotujejo onim moralnim načelom, ki jih zastopa večina Matičinih članov in hrvatskega naroda. Zlobni jeziki govore, da nek član uredni-štva dela to nalašč radi tega, da bi na ta način »podvalil« Matičinemu odboru. Če je to resnica, je težko reči. Toda prišlo je tako daleč, da so celo listi, ki pravijo, da bi bilo treba staviti »Hrvatsko revijo« v rubriko: »Tuje revije in dostavljajo, da, ker ni pri nas običajno referirati o tujemskih revijah, je nesmiselno poročati o Matičini »Hrvat-ski reviji«. Kaj hočete, to je posledica naše »mo-derne«, ki, kakor se zdi, hoče edino še nekaj po-meniti v ediciji Matice Hrvatske. Saj veste, kaj pomeni hrvatska »moderna«! V večini sluč-jev je nekaj bledikastega, slabotnega, neodreje-nega in brez kompasa. Gotovo bo radi teh pojavov prišlo do malih pretresov v Matici. Kako se bo končalo, ni znano, verjetno pa je, da bo tudi v Matici za vedno odzvonilo, tako zvani »moderna«, ki je zdaj vsaj trideset let stara. Disky.

Sveta življenje in vrvenje

Kaznilnica kot republika

V pruskem pravosodnem ministrstvu so izdelali načrt za popolno preobnovo kaznilništva v republikanskem duhu. Načrt, ki ga bodo neposredno oživitvorili, daleč prekaša vse, kar se je doslej storilo po raznih deželah za novi dobi primerno organizacijo kaznilništva. O tem piše dr. Karl Finkelnburg, predsednik kazensko-izvršilnega urada v Berlinu:

Skozi pruske kaznilnice gre letno približno četrta milijona ljudi vseh starosti, poklicev, spolov in značajev. Stari in mladi. Odlični in

Anton Čehov, znani ruski pisatelj. V ponedeljek, dne 15. julija bo 25 let, kar je umrl.

neznatni. Pametni in neumni. Dobrodušni in zlobni. Cinični in nesrečni. Zdravi in abnormalni. Ljudje, ki so zablodili zaradi priložnosti in poklicni zločinci. Gomazeč kaleidoskop. Doslej so vsi ljudje, ki so jih ujeli in zaprli, kljub vsem prizadevanjem, da bi se postopalo z njimi individualno, po zaporih utonili v masi. Zaradi tiskovnih pregreškov obsojeni časnikiar je sedel pod isto streho z rufjanom — alkoholni razgrajac s trgovcem z dekleti — zaradi malomarnosti kaznovani grešnik s hotel-skim tatam — povsodi novinci poleg tipov iz navade. Po novem načrtu bodo ostro ločili »dobre« in »slabe« in jih namestili po čisto ločenih zgradbah istega zavoda.

Kaznjenci s kratkimi kaznimi ne bodo več pomešani med težke zločince, marveč bodo stanovali v posebnem zavodu. Obsojenci z dolgi kaznimi se bodo zopet ločili na take, ki so prvič kaznovani in take, ki se ponovno vračajo v kaznilnice; za vsako skupino je določen poseben zavod. Čisto zase bodo zaprti mladi ljudje do 25. leta. Ravno tako je ločen od drugih zavod za duševno nenormalne — za psihopate; tu bo ravnatelj zdravnik. Za najbolj zakrknjene značaje, za protisocialne elemente, glede katerih se zdi bodočnost posebno temna in brezupna, so zopet določeni posebni zavodi.

V mladinskih zaporih in ječah so zopet po trije čisto samostojni in ločeni oddelki: oddelek za novodošle, oddelek za napredujoče in oddelek za odhajajoče. Za napredovanje iz enega oddelka na drugega so določeni strogi predpisi. Samo dokazana dobra volja za socialno sožitje pomaga navzgor. Kdor se pregreši, mora za kaznen nazaj na prejšnji oddelek. Tudi drugače so predvidene vse potrebne določbe, da se izključi vsaka zloraba reforme. Vendar pa ostane glavna misel ta: Nad nikomur se ne obupa. Človek naj ostane vedno človek. Celotno v zavodih za ponovno kaznovane težke zločince se daje kaznjencem možnost, da si z lepim zadržanjem izboljšajo položaj.

Enako je poskrbljeno za dosmrtno kaznjence, katerih število znaša samo na Pruskem nad 500. V prvi stopnji se neizprosno izvaja

kazen, v drugi so pa dovoljene že znatne olajšave: prejemanje časnikov, pogostejše pisanje pisem in sprejemanje obiskov, tobak. Ti kaznjenci morejo dobiti letno teden dni dopusta, bodisi naenkrat bodisi po 24 ur. V III. stopnji se olajšave še večje; kaznjenci smejo neomejeno pisati pisma, dvorišče je prijaznejše, dovoljeni so izprehodi zunaj kaznilnice; slednjič 14 dnevni letni dopust. Izredna novost je določba, ki dovoljuje posameznemu kaznjencu, da hodi na delo k zasebnemu podjetniku, po delu pa se vrne v zavod.

V III. stopnji je osnovan ustroj na samoupravi. Temeljna misel je samovzgoja jetnikov in na osebni odgovornosti sloneča skupnost. Volijo se načelniki; kaznjenci so zastopani na hišni konferenci, kadar so na dnevnem redu kaznjska vprašanja in vprašanja hišnega reda. Tudi pri izrekanju hišnih kazni se smejo zaslišati kaznjenci.

Ta novi kazensko-izvršilni red je vzbudil v Prusiji mnogo odpora; vendar je justično ministrstvo odločeno, da ga brez odlašanja in v celoti izvede.

Skrivnostni umor pojasnjen

Dne 17. julija 1928 ob priliki pevskega slavlja na Dunaju, sta delala gozdni delavec Leopold Teli in vrtnar Winkler v zoološkem vrtu v Lainzu na Dunaju, ko sta nenadoma zaslišala nekaj strelav. Meneč, da gre za strelske vaje, se nista brigala za to, dokler ni Winkler okrog petih popoldne opazil, da na istem

Nov orjaški avtobus za dolge proge. V Kaliforniji je začel voziti ogromen avtobus, ki je tako udobno urejen, da se morejo potniki voziti v njem več dni. Ponoči se izpremenijo sedeži v ležišča. Ta avtobus vozi med Portlandom in San Diegom.

mestu gori. Winkler, že star mož, je hitel k požaru in našel tam okrvavljeno žensko truplo. Med tem se je vlila silna ploha, ki je pogasila ogenj. Orožniki, ki so bili takoj poklicani, so našli truplo 30 letne, elegantno oblečene gospe, ki je bila brez dvoma umorjena. Glava je bila prestreljena s štirimi strelci. Poleg trupla je bila prazna steklenica, v kateri je bil prej bencin; tudi obleka umorjene je bila polita z bencinom. Jasno je bilo, da je morilec nameraval sežgati truplo in tako zbrisati vse sledi.

Celo leto se je trudila dunajska policija, da bi razjasnila ta umor, a zaman. Ugotoviti niso mogli, kdo je umorjenka, še manj pa, kdo jo je umoril. Končno je prišel na pomoč najboljši detektiv »slučaj«. Šef dunajskega urada za ugotovitev identitete neznancev dvorni svetnik Wildner je bil že več let pacient zobozdravnika dr. Franca Reissbergerja. Oba sta

Predsednik mednarodne reparacijske banke bo postal najbrže Pierre Quesnay, ravnatelj Banque de France. Sedež reparacijske banke bo v Amsterdamu.

večkrat govorila o tem zagonetnem umoru. Ob neki priliki je zdravnik omenil, da je do pred letom dni k njemu zahajala pacientka, ki je imela posebne vrste spodnje čeljust. Dvorni svetnik Wildner, ki je natančno poznal glavo umorjene, je prosil zdravnika, naj bi na podlagi bolniške kartoteke primerjal preparirano glavo umorjene. Zdravnik je prišel v urad in že na prvi pogled ugotovil, da je umorjena njegova bivša pacientka Katarina Schäftner. Tudi natančna primerjava je dovela do istega uspeha. To se je zgodilo pred 14 dnevi. Policija je poiskala osebne podatke umorjene in ugotovila, da je bila Katarina Schäftner rojena 7. februarja 1886 na Dunaju. Leta 1925 se je

to še ne pomeni, da bi ta vlak veljal za dva dni. Poleg tega je pa ta vlak prišel 10 minut prezgodaj, torej ni bil redni vlak dotičnega dne. Če so ostali potniki s tem zadovoljni, jaz nisem. Zahtevam izostali vlak, vlak, s katerim hočem potovati. In gospod James Powell je tožil železniško družbo, da mora preskrbeti ta vlak. Ker pa v Tobeki ni nikogar drugega, ki bi se kapriciral na vporabo izostalega vlaka, bo morala železniška družba seveda, če bo tožbo izgubila, pripraviti gospodu Powellu poseben vlak.

Amerika je mlada - zato nori

Sloveči ameriški filmski igralec Jožef Schildkraut je nekemu časnikarju povedal svoje mnenje o spolni pijanosti sedanjega ameriškega rodu. Rekel je med drugim: »Ne kadim, ne pijem, ne igram in ne plešem; ljubim svoj dom; ne ljubim nesramnosti, pač pa spodobnost. Toda v Ameriki se ne sme biti prekritičen — Amerika je mlada in Evropa je zelo stara. Amerika se nahaja v dobi spolnega dozorevanja, v kolikor se tiče razmerja med obema spoloma. Amerika preživlja sedaj svojo romantiko v avtomobilih, kasneje se bo to izpremenilo. V primeri z Evropo je Amerika podobna zelo nadarjeni mladi ženski, ki se pravkar uči svetstvih metod.

Ameriška ženska je bolj podvržena mesenosti nego ameriški moški. Žejna je romantike, ker tukaj moški ne razume umetnosti dvorjenja. Neumno se smeji, če vidi, da kak moški ženski poljubi roko. Galantne kretnje ne razume in obsoja moškega, ki to stori. Kljub temu bom ženskam še vedno poljubljal roke.

Ameriški moški ne marajo tujcev, ker so le ti v romantiki izkušeni. Ameriškim moškim manjka domišljije. Prerazboriti so, ljudje dejstev brez fantazije. Ne znajo se smehljati. Američan se more glasno smejati in pretakati grenke solze, toda delikaten ni. Smehljaj je stvar, ki pride s starostjo. Američan prestane notranje 16 smrti, preden reče: »Ljubim vas!« — Boji se spretnosti, notranje plemenitosti in prirojene kulture tujca, kateremu vse to zameri. Treba nam je nekoliko več staromodne romantike. Manj saksofonov, več gosli.

Ženske v tej deželi se dajo razdeliti v tipe. Rekel bi, da jih je troje vrst. »Flapper«, ki ga poosebljuje Clara Bow; čisto duševni tip kakor Alice Joyce in strogo gospodinjki tip, ki v Ameriki od dne do dne bolj izginja, dočim stopa ameriški gospodinjki mož vedno bolj v ospredje. Idealna ženska, ki je pa doslej še nisem srečal, združuje v sebi vse tri tipe. Sploh je popolna ženska v Ameriki redka stvar.

Med umetniki. V večji umetniški družbi so opravljali nenavzoče umetnike. Ko je nekdo spomnil ime nekega skladatelja, se je oglašil neki kapelnik: »Gospodje imate v mislih I.? O, tega dobro poznam. Kadar se umakne na delo v svojo sobo, tedaj pravi njegova žena oirokom: »Otroci, bodite pridni in molite — oče gre krast!«

Pri fotografu. »Slika mi ne ugaja, ker mi ni pravična.«

»Kaj, pravična? Človek božji, vi potrebujete milosti, milosti, milosti, ne pa pravičnosti.«

»Kaj pa hočete od mene?«

»Jaz sem namreč tisti mož, ki ste ga zadnjič na lovu obstrelili!«

»Saj ste vendar že prejeli denar za bolečine!«

»Seveda sem ga — toda prihodnji teden je zopet velika gonja pa sem prišel prosit za majhen predujem...«

»Ali ta človek res toliko razume o umetnosti?«

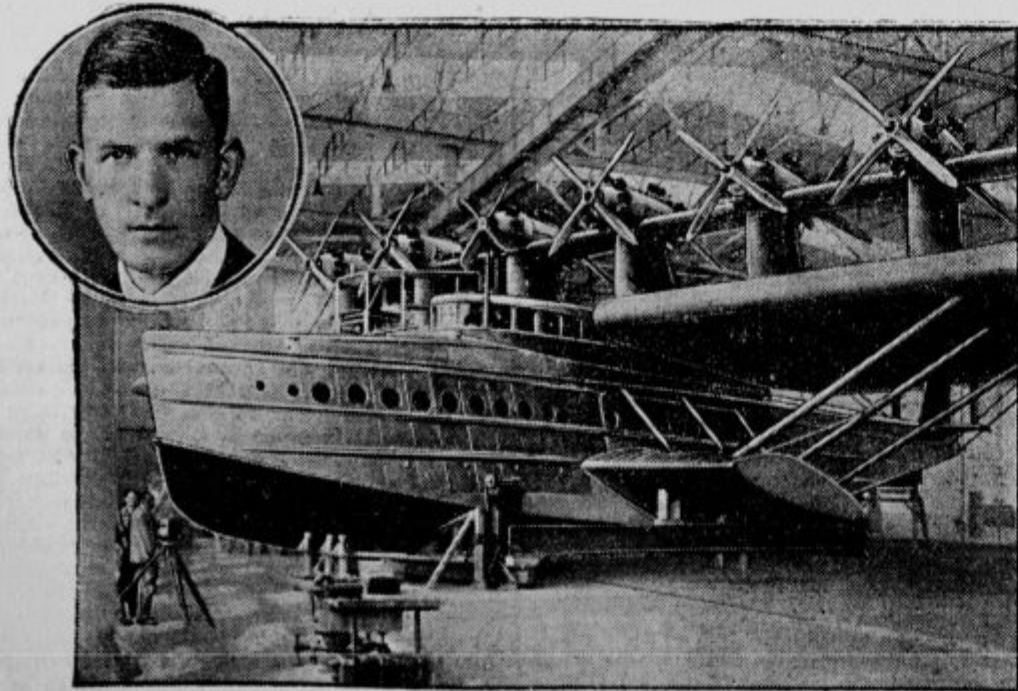
»Kaj ne bi! Če le vidi kako sliko, pa takoj ve, komu jo bo prodal.«

Vztrajen tožnik

Gospod James Powell iz Tobeke v Kansasu se že več mesecev tožari z železniškim ravnateljstvom. Gospod Powell je hotel nekega dne odpotovati. Izbral si je vlak ob 9 dopoldne in prišel deset minut pred odhodom vlaka na postajo. Ko je stopil na peron, je njegov vlak pravkar odpeljal. Gospod Powell se je spravil nad prometnega uradnika in mu očital, da je vlak odpeljal deset minut prezgodaj. Na svoje veliko začudenje pa je gospod Powell zvedel, da ta vlak ni bil njegov vlak, pač pa redni vlak od prejšnjega dne, ki je imel celih 23 ur 50 minut zamude. Še bolj se je pe gospod Powell začudil, ko so mu povedali, da se mora njegov vlak po odredbi železniškega ravnateljstva držati predpisanega 24 urnega medčasa in da bo privozil šele drugi dan ob devetih. Praktično vzeto je to pomenilo, da bo redni dnevni vlak izpadel. Gospod Powell pa je trdovratno vztrajal na svoji pravici in ni šel na to. Dejal si je: Na leto mora na tej progi voziti 365 vlakov, v prestopnem letu pa 366. Če se kak vlak zamudi za 24 ur,

Možje se bojujejo za svoje pravice. Zadnji teden v septembru bo na Dunaju prvič zborovala »Svetovna zveza za pravice mož«. Zvezo, ki šteje že več tisoč članov, je ustanovil Sigurd Hörberth (slika v krogu) in se bori proti naraščajoči brezpravnosti mož. Dunaj z napetostjo pričakuje mož, ki morajo s kongresi varovati svoje pravice.

Največje letalo na svetu. V par tednih se bo prvič dvignilo v zrak »Do X«, novo ogromno letalo iz tovarne Dornier. O letalu smo pred par dnevi že pisali. Na sliki v levem kotu: Wagner, prvi pilot trdke Dornier v Friedrichshafenu, ki bo vodil letalo.

Mirko Kunčič:

Kaj vse Majdica zna

Prvi je Bog — ustvaril me je;
drugi je Sin — odrešil me je;
tretji je Duh — posvetil me je;
četrti Marija — najlepša gospa;
peti je angel — me k zvezdam pelja.

Potlej pa pride koj mamica zlata,
očka in soluce in pisana trata.

Mamica ujčka me, predno zaspim,
sladko kramlja z menoj, ko se zbudim.
Očka me — buc buc buc — s prstom žgečka,
ko gre od doma, poljubček mi da.

Solnce vsak dan skozi okno pokuka,
z žarkom me toplim za noske pocuka:
»Majdica, vstani! Do osem že znaš
šteti — nauči se še očenaš!«

Hojej, ti solnček! Me slabo poznaš:
Majdica zna tudi že očenaš...

Gustav Strniša:

Materina dušica

Milica je bila majhna, nežna deklica. Bila je tako ljubka, da so še cvetke med seboj šepetale, da je deklica drobna vila, ne pa navadno človeško bitje.

Miliciine oči so blestele kakor potočnice, njena polt je bila skoro prozorno bela, a njena lička so bila rubinsko rdeča.

Dekletce je bilo vedno veselo in srečno. Brezskrbno je letalo po travniku, se radovalo s pisanimi metulji in skakljalo med ljubljanimi cvetkami ter se z njimi pogovarjalo.

Milica je pač imela dobro mamico, ki je skrbela zanjo in pazila na svojo ljubljeno.

Pa je legla skrbna mamica na bolniško posteljo. Prišla je iz sosednje vasi Miliciina teta in deklica je morala z njo. Teta ji je obljubila, da se bo kmalu vrnila, kajti mamica ne bo dolgo ležala in bo kmalu zdrava.

Mamica pa ni ozdravela, temveč umrla.

Vrnila se je teta z Milico, ko je ležala mamica zaprta v črni rakvi. Odesli so je črno oblečeni možje in jo zagrebli v zemljo.

Milica je jokala in prosila, naj ji vrnejo mamico. Pa jo je prijel dedek za roko in jo odvedel seboj.

Ko se je deklica vrnila v prazno rodno hišico, je rekla dedu:

»Zlati moj dedek, dobro vem, da ni res, da bi tisti strašni možje mamico zagrebli. Skriži ste jo; povejte mi, kje je!«

Dedek se je žalostno nasmehnil in odvrnil: »Tudi jaz bi bil vesel, če bi ne bilo vse to res, kar se je zgodilo. Tvoja mati počiva za cerkvijo svetega Tomaža, na našem pokopališču, le veruj mi!«

»Ne, ne, ne morem verjeti, kajti nihče ne sme človeka pokopati. Vi ste mi mamico skrižili!« Deklica se je jela ozirati okoli. Zagledala je dedovo pisano skrinjo:

»V skrinji jo imate. Tudi mene ste že včasih skrižili notri, da me je iskal sosedov Blažek. Dedek odprite skrinjo!«

Ded je odkimal z glavo, vendar je odprl skrinjo in deklece je videlo, da je prazna.

Milica je zajokala in hotela oditi. Dedek jo je skušal potolažiti. Obljubil ji je, da ji pove lepo pravljico. A Milica niti pravljice ni hotela slišati, tako žalostna je bila.

Odhitela je na vas k stricu.

»Stric, pri vas je naša mamica, le po pravici mi povejte, kam ste jo skrižili,« je vprašala mrkoglednega strica.

Stric Ustin je pa dejal:

»Kaj vendar misliš, otrok moj ubogi? Tvoja mamica leži v črni zemljici, a njena duša je splavala k Bogu!«

»Pokažite mi mamico,« je vztrajala deklica. Stric ji je pokazal vso hišo. Odprl je visoke nuračne omare in še globoko klet, a matere ni bilo nikjer.

Milica je spet zaplakala in odšla.

Tema je že bila. Deklica je odšla na vaško pokopališče. Ni je bilo strah. Zdaj je pričela verjeti, da tam spi njena mamica in zato se ni bala. Odprla je železna vrata, vstopila in hitela k materinemu grobu. Pokleknila je na grob in zaihtela:

»Mamica, mamica, vrni se! Premajhna sem in prešibka ter ne morem živeti brez tebe, pa tako rada te imam!«

Deklica je naslonila glavico na grob in poslušala.

Mahoma se je njeno lice razjasnilo in se zazrlo v daljavo.

V višavi nad njo se je odprlo nebo, iz njega je švignil ognjen žarek, ki se je prelil v blesteče stopnice, po katerih so se bližale zemlji sijoče prozorne postavbe.

Milica se je blaženo nasmehnila, kajti med njimi je zagledala svojo ljubljeno mamico.

»Milica, Milica, našla si me in jaz sem našla tebe,« je vzkliknila mati in pritisnila hčerko na srce.

Naslednji dan so našli na materinem grobu Milico mrtvo. Iz njenih solzic, ki so blestele kakor rosi biseri, je poganjala svoj skromni cvet nova, doslej neznan cvetlica — materina dušica.

Kotiček malih bistrumnežev

Dragi kotičkarji!

Da so Vaša mlada srca za vse lepo in blago dovzetna in Vaše glavice za čuda bistre in iznajdljive, sem vedel že prej — in vendar sem bil nad vse prijetno iznenađen, ker takšne modrosti od Vas le nisem pričakoval. Poslali ste mi spet lepo število odgovorov na vprašanje v zadnji številki mladinske priloge, in je eden boljši od drugega. Kar na peti sem se zasukal od veselja in ni bilo mojemu občudovanju ne konca ne kraja. Takšnih modrijančkov pa še ne! Škoda, zares škoda, da ne morem objaviti vseh odgovorov, ker bi mi sicer gospod glavni urednik, ki je drugače sila prijazen in ustrežljiv gospod, moral dati na razpolago kar dve strani! Tega pa — sevé — pri najboljši volji ne more storiti. Naš kotiček ostane majhen kakor je, a zato naše kramljanje in modrovanje v njem ne bo nič manj pristrčno. Sicer pa: če bi kotiček razširili, bi kotiček ne bil več kotiček ampak — kót, in jaz, ki to pišem, bi ne bil več Kotičkov striček, marveč — Kotov stric. Veste, to ime mi pa ni nič kaj všeč, ker se pretrdo izgovori. Zato sem in bom ostal

Vaš zvesti in udani

Kotičkov striček.

Pripis:

Vsi oni kotičkarji, katerih odgovori topot niso bili nagrajeni, naj se tolažijo z mislijo, da še ni vseh dni konec in da jih bo — če Bog da — prihodnjič doletela ta sreča in čast. Korajža velja!

...

Nagrada za najboljši odgovor je bila topot prisojena Ivanu Zdovcu, Videm ob Savi. Poslali smo mu lep peresnik z ducatoma peres. Tako-le se je odrezal mali mož:

Moja misel!

Tončkova mati je srečna, ker ima pridnega, dobrega in potrpežljivega sinka; Tinčkova mati pa je nesrečna, ker ima porednega, lenega in brezsrčnega sinka.

Tončkova mati bo mirno legla k večnemu počitku, ker se bo zavedala: Lahko bo živel moj Tonček, saj sem ga lepo vzgojila. Tinčkovo mater pa bo vedno skrbelo, pekla jo bo vest še ob zadnji uri in ji očitala: Kaj bo koristilo bogastvo mojemu Tinčku, ko sem ga slabo vzgojila, premalokrat kaznovala, preveč ljubila? Postal bo falot, lenuh in nazadnje starček-revček.

Tonček jutraj zgodaj vstal,
hodil bo na delo,
v mraku se domov bo vračal
pa zapel veselo.

Tinček bo pijanček, kvartopirec in nikoli vesel človek.

...

Današnje vprašanje se glasi:

»Janezek je sin kmečkih staršev in hodi v mestno šolo. Nekega dne, ko se vrača s svojim tovarišem iz šole, ga čaka na cesti njegova mati. Tovariš ga vpraša: »Ali ni to tvoja mati, Janezek?« Janezka pa je sram, da ima takšno preprosto, slabo oblečeno ženo za mater in jo zataji. »Ne,« pravi, »to ni moja mati. To je naša dekla.« — Kaj bi storili vi na Janezkovem mestu?»

Nagrada za najboljši odgovor: Paleta z barvicami in dva čopiča zraven.

Spisal Mirko Kunčič.

Ponatis prepovedan.

Ilustriral J. P.

49.

Na mestu, odkoder svit baklje še ni mogel prodreti do čuvajev pri izhodu, se je Jokec s kozo Meko ustavil in vzel princesko Medinko k sebi. Poveljnik Ostropikec je zlezal z mucovega hrbita na tla, skočil na hrbet tolstega hrošča in junaško odjedzil na čelu svoje armade.

Jokec, Medinka, Meka in Kec so se v napelem pričakovanju stisnili k skalnati steni. Nepregledne vrste mravljične vojske so se valile mimo njih...

50.

Toda armada suličark, ki se je usipala iz razbojniške jame, je bila komaj del mravljične vojske. Drugi del — topničarski oddelek — se je prikradel od zunanje strani, naravnost iz šume. Utaboril se je ne daleč od votline: postavil si je tam šotore, razvil prapor z mrtvaško glavo, nameril topove proti sovražniku in čakal na povelje, da sproži... Njihov poveljnik — le pogledajte ga, kakšen junak je! — je pokukal skozi daljnogled in napeto opazoval gibanje sovražnika. Tudi za mrtvece in ranjene je bilo poskrbljeno: imeli so pripravljen zanje bolniški voz z velikim, rdečim križem na vrhu...

51.

Razbojnika pred jamo sta, nič hudega sluteč, brezskrbno kramljala med seboj. Pa je enega nekaj močno uščipnilo v nogo.

»Ajsa!« je zaječal in si z dlanjo pobožal ranjeno mesto. Uščipnilo je drugega. »Ajsa!« je kakor v odmev ponovil za prvim. In ju je začelo grizti in ščipati po vsem životu. Poskakovala sta od tal in se zvijala smešno in grozno, kakor da plešeta divji indijanski ples...

52.

Vojska razdraženih mravelj je naskakovala od vseh strani. Zaman sta se jih roparja otrešala in jih teptala z nogami; mravelj je bilo čedalje več.

»Brrr!« ju je spreletelo vroče po vsem životu; »gotovo je ta golazen že do kosti ogolodala najine pajdaše v jami. »Beživa!« In sta jo urnih krač odkurila v šumo. Topničarskemu oddelku niti ni bilo treba poseči v boj...

53.

»Naj živi naš hrabri poveljnik Ostropikec!« so v zboru zavreščale zmage pijane mravelje. Jokec, Medinka, Meka in Kec so na vso sapo prihiteli. In je bilo objemanja in rajanja, kakor na veseli svatbi...

54.

Ganjen se je Jokec zahvalil princeski Medinki in poveljniku Ostropiku za čudežno rešitev. Ko se je še gorko poslovil od njiju, je krenil z kozo Meko in mucem Kecom dalje.

„SPECTRUM“ d.d.

tvornica ogledal in brušenega stekla

Ljubljana VII

Celovška cesta 81. — Telefon 2343.

Zagreb, Osijek. Središnja: ZAGREB

Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklavanje v med Fina, navadna ogledala.

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

ima stalno na zalogi:

vse vrste **umetnih gnojil**, Tomaževo žlindro, rudninski in kostni superfosfat, kalijevo sol, žilski soliter, apneni dušik, mešano gnojilo in nitro-foskal; nadalje vseh vrst **portland cementa**.

Bogata zaloga **špacerijskega in kolonijalnega blaga**, vse vrste **mizoski izdelki**, **semenska črna in siva ajda**, **poljedelski stroji**, **limone**.

Náš prihodnji roman

ki ga je spisal najbolj sloveči katoliški pisatelj ne samo moderne Francije, ampak vsega sveta

Francis Jammes

začne izhajati v »Slovencu« *razen ob nedeljah, dne 17. julija 1929. Naslov mu je*

Rožni venec v solncu

V njem nam Jammes opisuje zgodbo bogate deklice Dominike, in sicer tako, da s dogodki njenega življenja življenja skrivnosti svetega rožnega venca. To življenje je radost in trpljenje, poglobljeno v živi veri in izdejstvjujoče se v praktični ljubezni do bližnjega. Zato je roman moderen v najodličnejšem pomenu besede. Dominika se končno odreče zemeljski ljubezni in odide v samostan, da se še bolj posveti odrešitvi, odkupitvi in oblažitvi sveta. Jezik J. je izdelan kot drag kamen. razodeva najgloblja in najfinejša čustva in zajame dušo po svoji preprosti plastiki in čudovitem notranjem in zunanjem blaglasju. **ROŽNI VENEC V SOLNCU** je roman »animae humanae, naturaliter christianae«. Prvič bodo imeli čitatelji »Slovenca« *priliko poglobiti se v brezdano lepoto francoskega katoliškega genija, ki ga občuduje ves svet zaradi vzvišenosti misli in nepreokosljivega umetniškega oblikovanja življenja v svetu večnih idej.*

Vera in kultura

PRVA PAPEŽEVA POT IZ VATIKANA.

Iz Rima poročajo, da je precej gotovo, da papež prvič zapusti Vatikan o priliki velike evharistične procesije dne 25. t. m. Tedaj pridejo v Rim romarji iz celega sveta. Procesija se bo vršila na trgu sv. Petra ter se je bo vdeležil tudi sv. oče, ki bo dal množicam blagoslov z Najsvetejšim izpred oltarja pred cerkvenimi vrati. Za procesijo se delajo velike priprave. — Vesti, da bo sv. oče preživel poltetje v Castel Gandolfo, po vsej priliki niso vtemeljene; kajti palača v svojem sedanjem stanju ni primerna v ta namen, vila Barberini s svojim orjaškim parkom, ki je skoraj tako velik, kakor celo vatikansko mesto, pa se izroči Vatikanu po lateranski pogodbi šele proti koncu leta. Kakor znano, Pij XI. svojih odločb ne objavlja preje nego v zadnjem trenutku, zato je treba vse časniške vesti o njegovih namerah sprejemati skrajno previdno.

VATIKANSKE TELEFONSKE ZVEZE.

V vatikanski državi z vso možno spešnostjo avajajo telefonske zveze s celim kulturnim svetom. Pri tem se uporabljajo najnovejše pridobitve na tem polju ter bo imel Vatikan avtomatičen telefonski sistem najnovejšega tipa. Dela so se oddala International Standard Electric Corporation. Električni tok daje lastna vatikanska elektrarna. Papež hoče, da bo moglo državno tajništvo telefonično govoriti z vsakim katoliškim škofom širom sveta. Vseh telefonskih zvez bo imel Vatikan 33 milijonov.

ETNOGRAFSKI MUZEJ V LATERANU.

V Lateranu so dovršili urejevanje etnografskega muzeja, v katerem je trajno našlo svoje mesto dragoceno gradivo, ki so ga bili poslali misijoni za razstavo ob priliki sv. leta. Vse zbirke in listine so se strogo znanstveno proučile in uredile, katalogi so se izpopolnili. Dela je vodil p. Schmidt.

DAR ČESKOSLOVAŠKIH KATOLICANOV PAPEŽU.

Čekoslovaški katoliciani so poslali sv. očetu za zlatomašniški jubilej posebno darilo. To je vaza iz najfinejšega češkega kristala; brez nog tehta 7 kg in je visoka 60 cm. Vaza ima obliko cilindra in je okrašena s prizori iz življenja sv. kralja Vavla. Vaza je svojevrsten, dragocen dar.

ZADRUŽNISTVO MED CRNCL

Letošnjo Carnegiejevo ustanovo za južnoafriške učenjake, ki omogočajo svobodno študijsko potovanje v Ameriko, je prejel katoliški duhovnik p. Bernard Huß. P. Huß je kot prvi misijonar med črnici v Južni Afriki uvedel zadržišništvo in ga znatno dvignil. Velike uspehe priznavajo prijatelji in sovražniki.

ČE POSTANE MRLIČ PREDMET OBRATA.

V zagovor sežiganja mrličev na moderno-poganski način — v krematorijih, navajajo nasprotniki krščanskih običajev predvsem dvojje: da sežiganje, s katerim se preprečuje počasno trohnenje, mnogo bolj odgovarja pieteti nego pokopavanje; drugič pa je sežiganje dati prednost tudi iz zdravstvenih razlogov. Koliko je v tem resnice, priča naslednji zgled: V krematoriju v Hannoveru sežgo mesečno po 60 do 70 mrličev. To je mnogo premalo, da bi se obrat izplačeval. Zato po 3 do 11 dni nič ne kurijo, dokler se ne nabere več mrličev; samo proti posebnemu, zelo visokemu plačilu, ki ga zmoroje le bogataši, zakurijo peč za posameznega mrliča. Drugi mrliči morajo čakati, kakor rečeno, po tri do enajst dni, da jih izroče plamenom. To je torej čisto navaden tovarniški obrat, ki dela z mrliči kakor s surovinami. Da ta način ni ne pieteten ne higieničen, mora priznati tudi najbolj navdušen pristaš krematorijev.

Gospodarstvo

Kriza vinske produkcije in vinske trgovine

Naše vinogradništvo v vseh pokrajinah države je v hudi krizi. Kriza je tem ostrejša, čimbolj se v kakli pokrajini pridelujejo le navadna, nesortirana vina, dočim sortirana vina kot jih zlasti prideluje Stajerska, še razmeroma lahko najdejo kupca in konsumenta.

Vzroki krize.

Vzroki so številni. Deloma izvirajo iz lastne krivde vinskih producentov. Naši vinogradniki so v pretežnem številu gospodarsko zaostali. Niti obdelava vinogradov, niti izbira trt, niti branje, niti prešanje, niti kletarjenje ne odgovarjajo zahtevam modernega vinogradništva.

»Direktorije«.

Ena najhujših napak, ki zelo, zelo škodujejo ugledu in slovesu naših vin, je v tem, da je v vseh pokrajinah še toliko zdravju škodljivega vina od direktno rodečih vrst ameriške trte ali »direktorjev«, pri nas zlasti šmarnica. Kakor so brezvestni mnogi vinogradniki, da mešajo šmarnico in vina drugih direktorjev med dobra vina in tako ves pridelek pokvari, tako so mnogokrat brezvestni tudi trgovci. To dejstvo najhujše škoduje ugledu naših vin, zmanjšuje konsum doma in z drugimi činitelji vred zapira izvoz našega vina v inozemstvu. Vino od direktno rodečih trt je strup, ki ubija zdravje konsumentov in zmanjšuje njih odporno silo. Taki ljudje so nesposobni za intenzivno delo, zlasti pa za umsko delo. Zato bi za zaščito dobrega vina tu moglo nastopiti ne le poljedelsko ministrstvo ter ministrstvo za trgovino in industrijo, ampak zlasti ministrstvo za narodno zdravje. Oblastni odbor mariborski je tudi pokazal veliko dobre volje in uvidenosti, ko je kljub skromnim sredstvom začel borbo proti šmarnici.

Vinogradi in branje.

Poleg tega so vinogradi pri nas povečini slabo zasajeni. Le maloštevilni vinogradi večjih posestnikov, zlasti graščinski, so tako zasajeni, da morejo producirati res dobre vrste sortiranih vin. Na splošno pa so pomešane v istem vinogradu najrazličnejše vrste in se tudi pri branju meče vse v en koš, niti se ne pobira slabo, zlasti nagmto grozdje. Zato pa imamo v mokrih trgatih, kot je bila n. pr. lanska, kot posledico toliko bolnega vina, ki se ga opravičeno vsak trgovec boji.

Kletarstvo.

Tudi kletarjenje je po večini še pod vsako kritiko. Saj so nekateri kraji znani po tem, da vse vprek uporabljajo pokvarjeno posodo in tako mnogokrat dobra, zdrava vina izpridijo.

Pomoč v zadrugah.

V vseh navedenih napakah bi moglo naše vinogradništvo priti do izboljšanja le potom vinogradarskih zadrug, ki naj bi ne le dajale pobudo in navodila za pravilno rigoljanje in zasajanje vinogradov, ampak zlasti od vinogradnikov prevzemale izključno le grozdje, ki naj bi ga potem same predale in pravilno kletarile. Le zadruga bi mogla te posle vršiti po zahtevah modernega vinogradništva in kletarstva in ustvarjati v večjih količinah zares dobre tipe naših vin. Pri sedanjem položaju pa imamo žalibog toliko raznih vrst vin kolikor je kleti, če ne celo toliko vin, kolikor je v kleti sodov, dobrih in pokvarjenih.

Pa ne le napake vinogradov in vinogradnikov so povzročile splošno vinsko krizo. V veliki meri so vzrok vinski kriz tudi napačna trošarinska politika, nezadostno vpoštevanje vinogradniške produkcije pri trgovinskih pogodbah in napred nezadostno uveljavljanje predpisov in določb vinskega zakona, katerega glavni namen je vendar ščititi in povzdigniti vinsko produkcijo in ščititi konsumenta.

Preobdavčenje.

Nesporno dejstvo je, da je vsled državne trošarine in pretiranih samoupravnih doklad konzum vina preobremenjen. To ima za posledico, da konzum pristnih vin mora nujno padati. V Ljubljani n. pr. plača vsak liter vina 4 Din državne, oblastne in občinske trošarine. Jasno je, da tako pretirano obdavčenje pri iznajdljivih in pogumnih ljudeh vzbuja željo, na lahek način zaslužiti lep denar. Za vsak ponarejen liter vina je nagrada 4 Din poleg zaslužka iz »pančanege« *vina samega. Zato strokovnjaki, ki dobro znajo ločiti pristno kapljico od več ali manj manipuliranih vin, trdijo, da se sedaj popije v Ljubljani toliko neprist. vin kot se jih še ni. Imamo sicer vinski zakon, toda ni organov, ki bi stalno vršili nadzorstvo. Sicer pa tudi kemična analiza še daleč ne nudi zanesljivega dokaza o pristnosti ali nepristnosti vina, posebno če je manipulant v poslu dober strokovnjak ali če še celo nekaj zna o vinski kemiji. — S tako preobremenitvijo se ne škoduje le konsumentom in poštni trgovini, ampak tudi državnim in samoupravnim financam, ker vsled vedno večjih manipulacij konzum pristnega, obdavnega vina pada.*

Trgovske pogodbe.

Na vinsko produkcijo in vinsko trgovino neugodno vplivajo trgovske pogodbe, ki jih imamo z drugimi državami. Celo s Čekoslovaško republiko, ki bo gotovo v prvi vrsti prišla v poštev za izvoz naših vin, se nismo tako pogodili, kot bi bilo treba v interesu milijona vinogradnikov-producentov, ker se je žal tedaj premočno uveljavil vpliv maloštevilne pivovarniške industrije, ki za nobeno ceno ne trpi, da bi prišlo k nam čekoslovaško pivo, kot ekvivalent za event. nam dovoljeni kontingent vina. Tako pa je bila zaščita interesov par industrijalcev merodajnejša od interesov milijona vinskih producentov.

Boljši časi.

Moramo reči, da je stiska vinogradnika doseгла vrhunec. Zmaga je uvidenost, da je tako važno panogo našega gospodarstva treba vsestransko podpirati, ker more v slučaju izvoza prinašati v državo lepe vsote. Vinski zakon in pravilnik k zakonu bosta poskrbela, da naša vina dobijo zopet svoj ugled in svoj sloves. To je ne le za konzum in solidno trgovino, ampak zlasti za izvoz velike važnosti. Novela k trošarinskemu zakonu predvideva poseben fond, iz katerega se bodo dajale izvozne premije po 40 Din za izvoženi hektoliter. Kmetijsko ministrstvo s vsemi svojimi organi in oblastne samouprave so na delu, da se z »direktorje« *vendar že enkrat konča. Iste oblasti tudi vse storijo, da se ustanovljajo produktivne zadruga vinogradnikov, katere edino morejo biti uspešen nosilec napredka vinske produkcije. Vinski trgovci iz cele države so se tudi razgibali in so ustanovili svoje združenje za pobijanje nesolidne konkurence v vinski veletrgovini in zato, da se dvigne sloves domačih vin in s tem tudi konzum doma in izvoz v tujino.*

Kranjska hranilnica v l. 1928.

Kranjska hranilnica je zaključila poslovno leto 1928, prvo leto, odkar je prevzel Ljubljanski odbor ta naš najstarejši domači denarni zavod in ga pretvoril iz društvene hranilnice v komunalno. Bilanca kaže znaten napredek napram l. 1927. Račun vlog in upnikov je narastel od ca. 56.000.000 na okroglo 85.000.000 Din. Hipotečna posojila in kontokorentna posojila znašajo ca. 7.900.000 Din. Komunalna posojila so se dvignila od 3.240.000 na 22.674.000 Din. Račun vrednostnih papirjev znaša 6.837.000 in se je po prodaji raznih inozemskih papirjev znižal na ca. 4.000.000 Din. Dolžniki so narasli od ca. 30.580.000 na 43.786.000 Din; od te vsote predstavlja večji del popolnoma likvidne terjatve napram drugim denarnim zavodom. Possesta so vstavljena za 8.963.000 Din. Ta vsota je tako visoka, ker sta že vključeni poslopij Kranjske hranilnice v Knafljevi ulici in dramskega gledališča, prodani s 1. jan. 1929 Ljubljanskemu oblastnemu odboru. Gotovina znaša 470.000 Din. Dobiček za l. 1928 znaša 168.379.48 Din, ki se v celoti prenese v rezervni sklad.

Kranjska hranilnica je pri pretvoritvi v komunalno hranilnico razdelila ves svoj ocenjeni rezervni sklad v znesku 3.000.000 Din v dobrotvorne in kulturne svrhe. S tem, da je prevzela za hranilnico in vse njene obveznosti garancijo ljubljanske oblasti z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo, je dana zavodu možnost širokega razmaha in napredka. Uspeh se kaže v napredovanju denarnih vlog, kar priča, da se vrača zaupanje v ta zavod, ki je bil pred vojsko najmočnejši in je živil največji ugled v najširših slojih našega ljudstva.

Hranilnica je denarni zavod ljubljanske samouprave in izkuša v prvem redu podpirati javno gospodarstvo z dolgoročnimi občinskimi in korporacijskimi krediti. Pri tem pa varuje svojo likvidnost, tako da imajo vlagatelji pri Kranjski hranilnici za svoj denar popolno varnost in tudi zavest, da s svojimi prihranki sodelujejo pri gospodarski povzdigi naše domovine in s tem delujejo v korist celoti in posameznikov.

Načrt zakona o prometu z mlekom in mlečnimi izdelki

»Narodni Gospodar« *priobčuje v julijski številki načrt zakona za promet z mlekom in mlečnimi izdelki. Kot je znano, naše mlekarništvo še dajl časa zahteva tak zakon, ki bi naredil konec sušmarstvu v mlekarstvu. Posebno mlekarско zadržišništvo se je živahno zavzemalo za ta zakon, in ponovno je bila letos na glavni skupščini Zadržišne zveze sprejeta resolucija v tem smislu.*

Kmetijsko ministrstvo, ki mu je bila resolucija dostavljena, je pozvalo Zadržišno zvezo, da preskrbi osnutek zakona za ureditev prometa z mlekom. Po naročilu Zveze so naši mlekarški strokovnjaki izdelali načrt, ki ga je »Narodni Gospodar« *objavil.*

Popolna svoboda v mlečni trgovini in v produkciji mlečnih izdelkov je zvezana z mnogimi nedostatkami. Prav posebno iz higienskih razlogov je popolni svobodi in mlečni trgovini marsikaj oporekati. Skrb za svažnost je minimalna, ozir. je sploh ni, in ponarejanje mleka je na dnevnem redu. Vsled nesolidne mlečne trgovine trpijo interesi konsumentov ravnotako kot interesi producentov, ki se hočejo ozirati na kvaliteto, pa ne morejo vzdržati nesolidne konkurence. Preobilica mlekarških prekupev je vzrok, da morajo biti cene vsled sorazmerno višjih režijskih stroškov višje.

Zato bo zakon, ki regulira mlečno trgovino in produkcijo mlečnih izdelkov, v korist producentov. Za producente je važen tudi iz tega razloga, ker urejajo kakovost mleka in izdelkov, ki pridejo na trg. S tem ni tak zakon samo higienskega značaja, ampak ima pomen za mlečno gospodarstvo sploh. Ko se prilagodi mlečna produkcija zahtevam zakona, se tudi standardizira (poenoti). Šele v zadnjem času je gibanje, da se uvede zakon o mleku, postalo močnejše. Tako je sedaj Nemčija na tem, da dobi tak zakon, ki bo prvi zakon o standardizaciji v Nemčiji. Tudi v Italiji je bil pred kratkim izdan podoben zakon. Pri nas zahtevajo tudi gospodarske razmere zakon, ki standardizira mlečno produkcijo, ker bo le na ta način mogoče njeno kvaliteto izboljšanje.

Po načrtu zakona, iz katerega posnemamo važnejša določila, bodo vpošteevane higienske in gospodarske zahteve.

Kot »konzumno mleko« *se bi smatralo le kravje mleko z najmanj 8% tolsče in brez vsakih drugih snovi. Edino dovoljeno konzerviranje bo, sogrevanje in tukajšnje nizko hlajenje ali pa samo hlajenje. Mleko bolnih krav bo pa prepovedano spravljati v promet, le v gotovih slučajih bo to dovoljeno, toda samo za zadostno pasterizirano mleko (nad 80° C). Posoda za mleko bo morala odgovarjati higienskimi predpisi, ki bodo določeni s posebnim pravilnikom. Z mlekom ne bodo smele imeti opravka osebe bolne na tuberkulozi, legarju, paratifusu, disenteriji ter osebe z raznimi kožnimi boleznimi.*

Kmetijski obrati bodo mleko lastnega pridelka lahko razpečevali brez vsakega dovoljenja, treba bo ta način oddaje le prijaviti. Trgovine z mlekom, ki mleka ne bodo pridelovale, bodo podvržene nadzorstvu sanitarne oblasti. Njih prostori bodo morali odgovarjati vsem higienskimi predpisi. Ravnotako bodo določeni posebni predpisi za posodo, v kateri se mleko dostavlja konsumentom.

Veliki župani bodo izdali posebne pravilnike, ki bodo vsebovali določila glede lokolov, tehničnih naprav in personala v podjetjih, ki imajo opraviti z mlekom.

Kot posebno mleko se bo smatralo »prednostno mleko«. Pod to označbo bo smelo priti v promet le mleko od tistih krav, ki so pod stalno živino-zdravniško kontrolo. To mleko mora priti v promet 24 ur po molži.

Načrt zakona ima tudi posebne določbe glede smetane, presnega masla in sira. Ime presno maslo bo smel imeti le mlečni izdelek iz tolsče kravjega mleka brez drugih maščobnih primesi. Vsebinska tolsče pri presnem maslu bo morala znašati najmanj 82%; vsebovati pa sme maslo največ 16% vode. Presnemu maslu se bo smela dodajati kot ohranjevalno sredstvo le kuhinjska sol, pa največ 2%. Veliki župani bodo pooblaščenji, da dajo natančnejša navodila glede konzerviranja presnega masla in da izdajajo dovoljenja za zaščito varnostnih znamk.

Kot sir se bodo smeli nazivati le izdelki iz kravjega mleka, smetane ali posnetega mleka, ki sestojijo iz sirišcem ali kislinami iz mleka, izločene beljakovine. Sir bo moral biti vedno označen po vsebini tolsče v sušini in sicer: mastni sir s 45%, tričetrt mastni s 35%, polmastni s 25% in četrt-mastni s 15%. Siri z manj kot 15% tolsče v sušini

so postni siri. Prekomastni siri bodo morali imeti nad 55% tolsče. Krošnjarenje s sirom bo prepovedano.

Podjetja, ki se bavijo s prirejanjem mleka za konzum in z izdelovanjem mlečnih izdelkov, bo smatrali kot koncesionirane obrti. Vodje mlekarških obratov bodo mogle postati le osebe z 3 letno vajeniško dobo, ki so dovršile najmanj 1 letni mlekarško-sirarski tečaj na specialnih mlekarških šolah in ki bodo položile po prehodnem praktičnem udejstvovanju poseben izpit. Olajševalni pogoji bodo določeni za dosego kvalifikacije za osebe, ki so vodile mlekarška podjetja prej nego stopi zakon v veljavo.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 8. julija 1929 (Vse v milj. Din, v oklepajih razlika napram izkazu z dne 30. junija 1929). — Aktivna: Kovinska podlaga 805,8 (+ 16,7), posojila: menična 1282,1, lombardna 241,2, skupaj 1523,3 (+ 22,6), saldo razn. rač. 524,9 (+ 149,6). — Pasiva: Bankovci v obtoku 5213,6 (+ 17,7), drž. terjatve 173,8 (+ 70,3), obveznosti: žiro 619,2, razni računi 195,8, skupaj 815,1 (+ 100,9); ostale postavke so neizpremenjene.

Borza

13. julija 1929.

DENAR

Devizni promet ljubljanske borze je bil ta teden srednji. Znašal je 19,2 milj. Din napram 27,08, 15,4, 20,2, 17,3 v prejšnjih tednih. Največ je bilo prometa v devizi London, znaten je bil tudi v devizah Trst in Newyork. V tečajih ni bilo posebnih sprememb.

Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 123,84, Budimpešta 90,60, Bukarest 3,08, Dunaj 73,17, London 25,22, Madrid 75,50, Newyork 520, Pariz 20,35, Praga 15,885, Sofija 3,75, Milan 27,195, Varšava 58,80.

Žito

Kakor vsako leto, tako se je tudi letos tik pred novo žetvijo izboljšal položaj za staro pšenico, letos pa še posebno iz tega razloga, ker je že ugotovljeno, da nova pšenica nikakor ne bo dosegala kvalitativno lanskoletne, ki je tehtala povprečno 80—81 kg, ampak da bo iznašala kvaliteta teža nove pšenice 77-78 kg povprečno. Tečaj v Cikagi so vsak dan čvrstejši in notacije vsak dan za spoznanje višje. — Pri nas imamo pa zanimiv pojav dvojne cene za pšenico: na potiskih postajah, ki so prikladne za šlepso blago za izvoz v relaciji Braila, zlasti v Srbobranu, se trguje pšenica po 220—222,50 šlep. Na ostalih postajah v Bački se pa suče cena na podlagi trenutnega vprašanja in ponudbe med 207,50 in 212,50—215 Din nakladalna postaja. — Kakor je v pšenici znatilen dvig cene, tako je značilen za koruzo padec. Cena koruzi je tekot zadnjega časa tako znatno padla, da je na ponudbo že po 207,50, torej po isti ceni kakor najcenejša pšenica, dočim je bila že čez leto dni vedno dražja od pšenice. Povpraševanja za koruzo je zelo malo, dočim se je ponudba precej povečala. — Za jemen, rž in oves je položaj neizpremenjen, le kupčija v teh predmetih je zelo slaba. — Za pšenične mlevske izdelke se pa položaj ne ravna dosti po pšenici, ampak samostojno. Beležimo, da velja pšenična moka srednje bačke znamke 307,50—310 Din nakladalna postaja, dočim so otrobi v cenil močnejše nazadovale ter so bački drobni že po 150 do 155 na ponudbo.

Budimpešta. Tendence zelo čvrsta. Pšenica: oktober 23,89—24,21, zaključek 24,20—24,21, marec 26,12—26,48, zaklj. 26,44—26,45. Rž: oktober 19,45 do 19,75, zaklj. 19,75—19,78, marec 21,40—21,60, zaklj. 21,60—21,63. Koruza: maj 18,70—18,84, zaklj. 18,90—18,92, junij 23,50—23,60, zaklj. 23,55—23,60.

SUHE GOBE

Dodatno k tozadevnemu članku v naši zadnji številki sporočamo, da se je naše domnevanje o nadaljnjem nazadovanju zanimanja za naše suhe gobe letošnje spomladanske rasti in njih padca cen na žalost precej uresničilo. S tem dejstvom bo morda občutno prizadeta panoga našega gospodarstva in kolikor je še namreč neprodanih zalog, ker smo navezani skoraj izključno na izvoz v inozemstvo. Italija je popolnoma ustavila nakup tega blaga pri nas, in odklanja danes spomladanske gobe, ki niso trajne kar jesenske, hitro porjavijo in ostanejo manj časa ohranjene. V ostalo inozemstvo je pa odtok minimalen in še ta na podlagi skrajno nizkih cen in zateglih plačilnih pogojev mogoče. — Skratka, vsak čaka na jesenske gobe, kojih rast ni več daleč, in se radi tega boji jemati na zalogo blaga doosedanjih rasti. Edina sreča je še, da se zadnje tedne ni pojavila pri nas nobena pomembna rast, kar bi še bolj kvarno vplivalo na danes obstoječe že itak trile cene. Ker so pa cene žita in ostalih deželnih pridelkov nizke in do danes trajno s tendenco navzdol, najbrž tudi za jesenske suhe gobe ni upati na visoke cene, pač pa bo merodajno to, v kakšnih množinah se bodo pojavile na našem trgu, posebno pa še to kako bo v inozemstvu izpadel domač pridelek. Danes se plačujejo suhe gobe okoli 45 Din za kg lepega povprečnega blaga, najlepše zbrane pa do 55 Din.

TRŽNA POROČILA

Maribor, 13. julija 1929. Današnji trg je bil zelo živahen, posebno zelenjave je bilo dovolj. Svininarji so pripeljali na 12 vohoz 87 zaklanih svin, kmetje so pripeljali 13 vovoz krompirja, 7 vovoz čebule in kumare, 19 vovoz sena in 3 vovozve slame. Cene svinj so se gibale med 15—18. Krompir stane 1,75—2, čebula 4, seno 50—80 in slama 100—110. Na večerjajni semenj je bilo pripelanih 226 prašičev. Cene so bile 10—12,50 Din za en kilogram žive teže.

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljev izbrani spisi

priznana tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu.

Vsak zvezek stane broširan Din 45 — elegantno vezan Din 60.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

»Java« *pšenična kava*

je izvrstna, zelo redilna in okusna. — Zahtevajte jo pri vseh trgovcih! — Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje ali pa po povzetju za 75 Din. Povzete je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi. Vsakemu zavoju »Java« *pšenične kave je kot darilo pridejana lepa skodelica za kavo. — Kdor pošlje 2 Din v znamkah, dobi vzorec 100 gr »Java« *pšenične kave poštno prosto. — Sprejemamo za vsak večji kraj zastopnika. — Pržiona kafe »Java« *k. d., Beograd, Lomina ulica 11/a.***

Sport

S. K. Ilirija — lahkotatleška sekcija. Redni treninzi se vrše vsak torek, četrtek in soboto od 17 naprej. Udeležujejo se treningov redno in polnoštevilno, ker stojimo pred važnimi tekmami! Reditelji, določeni za današnji nogometno tekmo, naj bodo točno na igrišču.

S. K. Jadran. Juniori! Danes ob 10 trening z S. K. Rakovnikom na lastnem igrišču. Pozivam vse juniore, da se treninga gotovo udeležijo. V ponedeljek naj se zglase v Narodni kavarni od 13.30 do 15 sledeči igrači: Zajc, Jerančič, Zadel, Koman radi važnega pogovora. — Načelnik.

S. K. Ilirija (iz tajništva). Seja načelstva se vrši v torek ob 20.30 v damskem salonu kavarne Emona. Gg. odborniki se naprošajo, da polnoštevilno prisostvujejo tej seji. Odborniško službo pri tekmah proti celovski Austriji vrši g. Zupan Miroslav. Lahkotatleška sekcija se poziva, da postavi k tej tekmi 5 starejših rediteljev, ki se imajo javiti pred predigro službojučemu odborniku g. Zupanu. — Odborniško službo na nogometnem igrišču vrše v tekočem tednu sledeči gg.: v ponedeljek Šircelj M., v torek Berdajs, v sredo Pevalek II, v četrtek Betetto, v petek dr. Lapajne, v soboto Cimperman, v ponedeljek Šircelj Karel. — Opozarjajo se vse sportne organizacije, kakor tudi vsa ostala društva, ki reflektirajo na katerikoli sportni prostor Ilirije, razen kopališča, za eventualne prireditve, da je naslavljati tozadevne prošnje pismeno na upravo sportnih prostorov S. K. Ilirije poštini predal 175. Dovoljenja za uporabo sportnih prostorov Ilirije izdaja izključno samo uprava sportnih prostorov. Prošnje za prepustitev kopališča pa je naslavljati pismeno na tajništvo S. K. Ilirije poštini predal 175. Ustmene prošnje se v nobenem slučaju ne bodo upoštevale. — Tajnik.

Članstvu S. K. Ilirije! Odbor S. K. Ilirije opozarja celokupno članstvo, da bodo deležni članskih ugodnosti, t. j. popusta na vstopnini h klubovim prireditvam odnosno v kopališče po 15. juliju samo oni, ki so poravnali članarino do konca I. 1929., dijaki pa do dne nakupa vstopnice. Članarinski koleki za člane in dijake se dobe pri dnevnih blagajni kopališča, za dijake tudi na nogometnem igrišču pri oskrbniku in pri načelnikih poedinih sekcij. P. n. članstvo se naproša, da predloži pri nakupu članskih vstopnic brez predhodnega opomina člansko izkaznico, ker se bodo izdajale članske vstopnice samo proti izkaznicam. — Tajnik.

Sportni dogodki

Plavanje bi moralo biti sedaj na višku, če bi ne bilo tako mraz. Izborni so plavalci v Parizu; Oger Barany je dosegel na 100 m prosto izborni čas 59.4 in je pustil Tarisa 1:03.2 precej za seboj; 100 m hrbtno je plaval Nemec Klippers v 1:13, štirikrat 200 m prosto pa nemška vrsta v 9:47.2, nov evr. rekord. Igro z žogo v vodi so dobili Francozi. V Budimpešti sta plavala 100 m Wanne in Meszay v 1:02.4, 500 m prsno pa Halasay v rek. času 6:56. Francoskemu plavcau Tarsisu je dalo mesto Le Havre »Zlato kolajno mestec« v znak priznanja Tarsisovih zaslug za francoski plavalni sport; bilo je prvič, da je dobil plavca to visoko odlikovanje.

Visoka odlikovanja čakajo v Italiji kolesarja-dirkača Binda. Skupaj z Girardengom je v Bologni v zasledovalnem dirkanju na 6 km s prehitom 70 metrov prehitel znana dva šestdnevna dirkača Wambsta in Lacquehaya (na uro povprečno 51.9 kilometra), skupaj s Piemontijem je vozil 50 kilometrov v 1:13.

V Ameriko se bo vozil v kratkem nemški bokser Haymann; Schmelingovi uspehi so ga zbudili iz mrtvila, a vsakemu ni pot poslana z ro-

žicami, oziroma z dolarji. Paolino se bo boril s Poratom in se hoče nato še enkrat udariti s Schmelingom; Schmeling o boju s Phil Scottom noče nič slišati in išče samo Sharkeya. Mladi Steinbach je na Dunaju že v 40. sekundi poslal Italijana Rina Contro z k. o. na tla; vsak je tehtal 71.5 kg. Najvišja ameriška boksna oblast je kaznovala bokserja Hudkinsa s 13.000 dol. globe in bokserja Belangerja s 1800 dol., ker sta bila v ringu strahopetna in nista pokazala nobene borbenosti.

Na Dunaju je na Hohe Warte premagala Vienna Hungaria 1:0. Ker je igral Rapid v Genovi 0:0 ter s tem obvaroval svojo prednost in ker je Slavija v Pragi premagala Juventus 3:0, je Italija izločena iz Srednjeevropskega pokala. Nadaljne igre v tem pokalu se bodo vršile 18. in 25. avgusta: Vienna igra proti Slaviji, Rapid proti Ujpesti. V tem pokalu je igrala Avstrija proti Ogrski in Italiji 10:2! Še par tekem bomo navedli: WAC proti bucareški Juventus 8:0, a v Velikem Varadu 0:1; Hakoah v Lodzu 2:1, v Varšavi proti Poloniji 1:0; dunajski Cricketerji so igrali v Vzhodni Pruski 4:2 in 2:2, v Libavi proti tamonjšji Olympii 5:4; Avstrija v Lynkopingu na Svedskem 4:0 in je bila to njena peta švedska zmaga, nakar je sledil v Dorrköpingu poraz 2:0; Sportklub v Grazu proti Sturmju 8:1 in proti GrSpKl 4:1; Hertha v Helsinskih 1:2. To je dunajska Hertha; berlinska Hertha se je pa pred 45.000 gledavci borila proti I. FC Nürnberg 150 minut neodločeno 0:0 in se bo tekma morala ponoviti. Drugič se je ponovila igra Bologna-Torino in je zmagala Bologna 1:0. Fürth je premagal v Frankfurtu Breslau 6:1, Sparta Toplice 3:2, Boeskey je igral proti Zidenicam 3:3, v Kladnu 2:2 in 1:3, Grška proti Bolgariji v Sofiji 1:1, Ferencvaros v Braziliji (Rio de Janeiro) 1:1 in 3:3, budimpeški amateri proti amaterom iz Krakova 2:7, Ujpest je zmagal proti Varti v Poznanju 6:4 in 4:0. Na Poljskem ima Varta 16 točk, Visla 15, Lodz 14. Arsenal iz Kalra se je zelo poboljšal — z vročino — in je igral v Dresdenu pred 30.000 gledavci 4:1. Wales je prišel brez poraza iz Kanade nazaj, pa je imel tam 14 igrej; zadnjo igro, v Ontario, je dobil 3:1. — V Rumuniji glede na zaščito domačega igralnega materiala ne bodo dali nobenega igralca več tujim zvezam na razpolago. Belgijska nogometna zveza je prevzela nadzorstvo nad profesionalnimi klubi. Admiru bo praznovala v prihodnjem letu 25-letnico obstoja in bo priredila turnir za »zlati pokal«, na katerega je že sedaj povabila klube Rapid, Ferencvaros, Hungaria, Sparta in Torino. Zanimanje za nogometni sport in sploh za sport nam kaže mesto Blackpool na Angleškem, ki je dalo tamonjšemu nogometnemu klubu za izgradbo igrišča brezobrestno posojilo v znesku 5.600.000 dinarjev. — V Južni Ameriki je sicer nogometni nogometni sport narodni sport, v Severni Ameriki se pa doslej nikakor ni mogel uveljaviti, pot sta mu zapirala baseball in rugby. Sedaj se je pa začel naš nogomet tudi tam zelo razvijati, in sicer iz Kanade ven, ter je deloma izrinil že celo baseball.

Polno ameriških igralcev tenisa je v Evropi. Borili so se večinoma v Wimbledonu. Zaključek v Wimbledonu je sledeči: Cochet je premagal Borotra 6:4, 6:3 in 6:4, Helena Jacobsovo 6:1 in 6:2, mešani par Helena-Hunter dvojico Fry-Collins, moški par Allison-Ryn dr. Gregoryja in Collinsa, ženski par Mitchell-Woodson dvojico Covell-Shepherd (ta borba je zgubila svojo privlačnost, ker Helene ni bilo zraven). Helena se je z Jacobsovo zares igrala; v vsem turnirju ni zgubila niti enega nastopa in je sedaj že tretjič wimbledonska prvakinja, kar je toliko kot svetovna prvakinja. O Cohetu se more reči, da raste z močjo nasprotnikov; dolgega Ica Rogersa, ki ni prav nič prvovrsten, se je ko-

truden plavac, s hrepenečimi očmi gledajoč za ciljem, napol nezavesten od udarcev neusmiljenih valov, k zadnjemu naporu opogumljen od par prijateljev, ki ga spremljajo v čolnu: to je slika, ki jo opazuješ v Doveru vsak dan od konca junija do konca leta ali vsaj do konca seziže. V ozadju Kanal.

Letošnja Kanalska sezija bo najbrž od vseh dosežanih najbolj bojevit in najbolj živahna in morda tudi najbolj uspešna, odkar se je leta 1875. kapitanu Webbu prvemu posrečilo, da je preplaval Kanal. 21 plavčev in plavalk čaka na pripraven dan, ko bodo stopili v morje in skušali z močnimi zamahi doseči darilo zmage, obstoječe v nasprotnem bregu. 12 je v seznamu

Izkoristite priliko takoj!

BREZPLACNO

dobite umetniški izdelan portret ako nam pošljete svojo sliko. Vaših otrok, skupine ali slično in to natančno po poslani nam sliki v velikosti 30x40 cm. Svoj naslov napišite natančno, da se izognete reklamacijam. Prosimo, da nam pošljete čim bolj jasne slike. Umetniško izvešitev portreta preskrbi svetovni zavod, ki deluje v Nemčiji, Avstriji, Franciji in Angleski, kar je jamstvo za izredni izdelek. Ta zavod želi ustanoviti v naši državi svojo podružnico, in nam je poveril organizacijo. Zato je določeno, da se od 12. julija 1929 do 31. julija 1930 poveča vsaka doposlana slika brezplačno. Doposlane slike se vračajo obnavo v portretom. — Carina, poštnina in manipulacijski stroški znašajo 36.— ki se plačajo po poštnem povzetju to je čim prejmete portret.

„INTERNATIONAL“
največji zavod za povečanje slik
ZAGREB, PRILAZ 13

maj ubranil, izbornega Hennesseyja je z lahkoto ugnal, in Tildena tudi in Borotra tudi; proti nobenemu teh treh ni izgubil niti enega nastopa. Od leta 1924 dalje so si priborili v Wimbledonu prvenstvo moških — posameznikov edino le Francozi: Borotra 1924 in 1926, Lacoste 1925 in 1928, Cochet pa 1927 in 1929. — Zaključni boji Davisovega pokala obeh pasov se morajo vršiti 19. in 21. t. m., nakar sledi 26. in 28. t. m. v Parizu borba proti Franciji.

Francozi se niso udeležili angleških lahkotatleških tekem, ki so splošno pristopne, in Nemci tudi ne; par rezultatov: 220 y Harbow 21.9, 880 y Wane 1:54.6, 440 y lese Pacelli 53.4, diskos Stensrud 44.53, kopje Szepes 66.701, skok v višino Kesmarki 1.90. — Japonci so že v Amsterdamu pokazali, da zelo napredujejo; zadnje tekme nam pravijo, da delajo Japonci kar naprej in da bodo med najresnejšimi tekmečji bodočih mednarodnih iger; n. pr. Oda skok na daljavo 7.19 in 110 m lese 15.3, Ozava tek 100 m 10.8 in 200 m 21.6, Kinnura skok v višino 1.90 m. — V Ameriki: Bowen 440 y lese v 52.41, diskos Krenz 47.90 m. V Franciji: Noël diskos 46.35 m, franc. rekord, 800 m Martin 1:54.6. V Avstriji: Tuschek tek 30 km 1:51:25.5. V Angliji Maratonski tek 42.2 km Payne 2:30:57.6 (znani angleški rekorder Ferris je prispele pet minut pozneje na cilj). V Nemčiji: Wegener skok s palico 3.83 m, 100 m Eldacher 10.7, krogla Seraidaris 14.15 m, Uebler 14.51, Hirschfeld 15.41 m in izven konkurence Hirschfeld 16.11 m!, nov svetovni rekord. Beremo, da je Sved Lundquist zalulil kopje 78.24 metrov daleč? — Perkausova je sunila kroglo 11.39 metrov daleč, dve drugi Avstrijki nad 10 metrov. Perkausova se hoče poskusiti z Nemko Heublein, ki ima v sunku kroglo svetovni rekord 12.21 m.

KANAL SE OZIVLJA.

Truden plavac, s hrepenečimi očmi gledajoč za ciljem, napol nezavesten od udarcev neusmiljenih valov, k zadnjemu naporu opogumljen od par prijateljev, ki ga spremljajo v čolnu: to je slika, ki jo opazuješ v Doveru vsak dan od konca junija do konca leta ali vsaj do konca seziže. V ozadju Kanal.

Letošnja Kanalska sezija bo najbrž od vseh dosežanih najbolj bojevit in najbolj živahna in morda tudi najbolj uspešna, odkar se je leta 1875. kapitanu Webbu prvemu posrečilo, da je preplaval Kanal. 21 plavčev in plavalk čaka na pripraven dan, ko bodo stopili v morje in skušali z močnimi zamahi doseči darilo zmage, obstoječe v nasprotnem bregu. 12 je v seznamu

žensk in le 9 je moških. Med damami sta celo dva para dvojčic. Vidimo sloviti ameriški dvojčici Bereniko in Filo Zitenfeld; pred dvema letoma sta z združenimi močmi stremili proti nasprotnemu bregu, ni se jima posrečilo, letos hosta zopet poskusili. Oliva in Mirta Smith je drugi par, v Londonu doma, stari sta 13 let. Trenira ju Valter Brickett, znani trener mnogih zmagovalcev Kanala ali vsaj aspirantov na zmago.

Večina poskusov se bo v letošnji seziji izvešila od Dovera proti Franciji; kajti plavači bi si radi priborili zlati pokal, ki ga je naklonilo mesto Dover onemu, kdor bo letos prvi preplaval Kanal v smeri od Anglije do Francije. Večinoma plavajo v obratni smeri. V svrhu pospeševanja poskusov je postavilo mesto Dover ob morskem bregu šotore, rezervirane izključno le za Kanalske plavače. Od Dovera proti Franciji je plavanje zelo težavno, dočim nudi obratna smer razne tokove, ki plavanje zelo olajšajo. Kapitan Burgess, ki je tudi že Kanal preplaval, študira te tokove že par desetletij in je spisal o njih celo znanstveno delo. Plavači in plavalke so knjigo študirali, in razme-oma lahke zmage v zadnjih treh letih so nam pokazale, da ne brez uspeha.

Plavači iz petih držav, sloviti z bog njih uspehov ali vsaj drznih poskusov, maratonski plavači preteklih let so med onimi, ki čakajo na rešilno startno besedo njih trenerja ali pilota. Beremo imena Toth (že enkrat preplaval), Helmy (Egipčan neumornih poskusov), Vierkötter (že preplaval), Michel (tudi že preplaval), Temme (tudi), Derham (prav tako), gospodične Sharp, Hawke, Gleitze in Gill, ki so vse štiri tudi že prišle čez. Vsi ti so plavalci od Francije proti Angliji. Morda bo plavala tudi gospa Loganova, znana po velikem sleparskem poskusu o zmagi nad Kanalom pred dvema letoma. Resno se plavalnim krogom ne zdi častihlepe go-spodičen Gilthead in Spears ter male Ivice Brunton, enajstletne deklice iz Dovera.

Lastniki motornih čolnov in hotelirji bodo spriču vseh teh priprav najbrž še najbolj zmagali. Nerodno bi bilo le, če bi se cela četa ali vsaj polovica naenkrat zagnala v morje: Znanj-kalo bi pilotnih čolnov za prijatelje plavčev, za neogibnega časnika in filmskega operaterja! Vsak upa na uspeh. Eden bo gotovo zmagal; če ne plavac, pa Kanal.

Peči sistema „Luc“

vseh velikosti izdeluje tvrdka Srebotnjak & Golob, Ljubljana, Puharjeva ulica št. 3. Prevzema tudi v popravila in prezidavo vsakovrstne gori navedene peči in jih izvršuje strokovnjaško in po najnižjih cenah brez konkurence.

Morsko kopališče BAŠKA

(OTOK KRK)

Hotel Grandić

Do 1. IX. pension Din 75.—, od 1. IX. Din 60-65.— - Uradniki poseben popust!

Cycles Aiglon

Prvovrstni francoski izdelek — Najboljši tek
Cene brez konkurence

Viktor Bohinec

Ljubljana, Dunajska cesta 21

Ceniki brezplačno!

1000 dinarjev Vam plačam, ako Vaše bradavice, kurla očesa, trdo kožo, izrastke, ne odstranite zanesljivo v času 3 dni z Rla-balzomom brez bolečin, brez nevarnosti, brez noža. Zdravniška priporočila; Dr. Cyrakus H. Wien, piše: Sem zadovoljen z Rla, po-šlito mi že 24 lončkov, ker jih bom uporabljal pri svojih pac-ientih. — Cena z garancijskim pismom Din 3.— 3 lončki Din 18.—, 6 lončkov Din 32.—.

Dr. NIC KEMENY — Košice-Kaschau
Poštini predal 12/L. 50 — Č. S. R.

Za stavbe

po znižanih cenah vsakovrsten suh, tesan in žagan les. Vsaka množina v zalogi. Žaganje, odpadki od lesa. - Dostava tudi na stavbo.

FRAN ŠUSTAR

lesna industrija in trgovina, parna žaga, Ljubljana, Dolenjska cesta 12, Ljubljana.

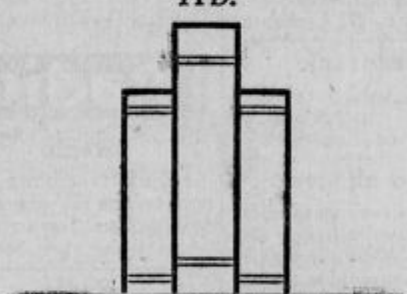
Kupim stalno

kostanjev taninski les

smrekove skorje cele in drobljene, rabljene sode od strojnega in jedilnega olja po naj-ugodnejših cenah. Takojšnje plačilo.

FRANC OSET, SV. PETER V SAV. DOL.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

Zahvala.

Ob priliki prerane izgube našega nad vse ljubljene sina in brata

Pavla Kašič

učenca III. razreda,

si štejemo v dolžnost, da se zahvalimo vsem, ki so nam v težkih urah s tola-žilnimi obiski lajšali našo neizmerno bol. Posebno hvalno smo dolžni vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev, gg. učiteljem za njih nad vse požrtvo-valen trud, vsej šolski mladini in vsem prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spre-mili na njegovi zadnji poti.

Mirna-Selska gora, 12. jul. 1929.

Globoko žalujoča rodbina

KASIČEVA.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pisni vprašanja odgovorjamo le, če je priložena naznaka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefonski št. 2328.

Službe iščejo

Deklica

ki ima veselje do friziranja, se želi izučiti. Naslov v upravi št. 7523.

Kot učenka

v trgovino želi vstopiti deklica poštenih staršev z dežele z 2. mesč. šolama. Naslov v upravi »Slov.« pod »Trgovina« št. 7582.

Dobra gospodinja

in kuharica, vajena dobre meščanske kuhe, ročnih del, želi službe k boljše gospodu vdovcu. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Gospa 35«.

Prodajalka

izvežbana, marljiva in poštena, z večletno prakso, zmožna samostojno voditi manjšo trgovino, želi premeniti mesto. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Dobra moč« 7630.

Prodajalka

izurjena v mešani stroki, želi premeniti mesto. Je zmožna tudi kavcije. Cenjene dopise na upr. »Slovenca« pod »Marljiva in poštena« 7645.

Kuharica

ki dela vse, išče mesta k majhni družini v Ljubljani. Naslov v upr. pod št. 7619.

Oskrbnik

strok. naobražen z večletno prakso v kmetijstvu, kletarstvu in gozdarstvu, išče primerne mesto. Ponudbe na upr. pod »Vesten št. 7528«.

Za bolniško strežnico
na dom gre vdova. Naslov v upr. pod št. 7683.

Kdo

bi mlademu, akademično izobraženemu možu neoporečno preteklosti, proti lepi nagradi oskrbel primerno službo v bančnem ali sličnem podjetju, ali katerem drugemu uradu? Naslov na oglasni oddelček »SL.« pod »Uradnik 2000«.

Upokojen orožnik

45 let star, oženjen, brez otrok, bi šel kot skladiščnik, pisarniška moč ali kot obč. tajnik, potnik in slično. Pisane ponudbe na ogl. odd. »Slovenca« pod »Služba«.

Absolventinja

trgovske šole išče nameščenja. Ponudbe prosi na upr. »Slovenca« pod »Začetnica«.

Službodobe

Hlapca

vestnega, za h konjem in vsa kmečka dela. Sprejem takoj. - Izidor Florjancič, Dravljice 34, pri Lj.

Kuharica in sobarica
tudi take, ki so sedaj na deželi, se sprejemajo v dobro hišo v Ljubljani. Plača in vse drugo po dogovoru. - Pisane ponudbe pod »Dobra kuharica«, »Vestna sobarica« št. 7348 na upr. Slov.

Trgovski pomočnik

mlad, meš. stroke, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovini A. L. Prea z Rogatec.

Učenec

zdrav, priden, nadarjen, ki ima par razredov srednje šole in na vsak način zna tudi nemško, se sprejme v trgovino z mešanim blagom v mestu. Stanovanje in hrana v hiši. Sinovi trgovcev in železničarjev imajo prednost. Ponudbe poslati na upr. »Slovenca« pod naslovom »Učenec 7436«.

Trgovski pomočnik

meš. stroke, dober manufakturnist in izložen aranžer, dobi stalno mesto. Istotam se sprejme močan kmečki fant kot hlapec v skladišče. Ponudbe se poslati upr. »Slovenca« pod »Zanesljiv« št. 7535.

Trgov. vajenca

s primerno šolsko izobrazbo, zdravega, poštenega, uglednih staršev - sprejme takoj trdka Martin Plut - Črnomelj.

2 pekovska vajenca
sprejem takoj. - Alojzij Drobnič, Spod. Slivnica, pošta Grosuplje.

Sprejme se trg. pomočnik izrecen železninar dober prodajalec; ozira se samo na dobro izvežbano moč v železnini. - Istotam se sprejme VAJENEC z zadostno šol. izobrazbo, dober računar. Prednost nemščine zmožen. Ponudbe se poslati na naslov: Davorin Podlesnik nasl. Franjo Černe, Radeče pri Žid. m.

Agilni agenti (-ce)
se iščejo za prodajo zelo dobro izvežbanih predmetov. Zasluge 3 do 4000 Din mesečno. - Dopise z označbo točne adrese je poslati Banki »Agrarija«, Beograd, Obilice venec št. 25.

Več miz. pomočnikov
dobro izvežbanih v pohištvenem mizarstvu, se takoj sprejme pri Egidij in Karol Erjavec, Brod, pošta št. Vid n. Ljubljani.

Čevljarški pomočnik
ki je sposoben tudi pri krojenju, dobi stalno delo pri Jos. Pogačar, Radomlje.

Pekov. vajenca

sprejem takoj. Hrana in stan. v hiši. Drugo po dogovoru. - Fran Tepina, pekarija, Kranj.

Učenca

ki ima veselje do pekarske obrti, sprejem. Hrana in stan. v hiši. Drugo po dogovoru. - Karol Bele, Rožna dolina II, 14 pri Ljubljani.

Kavarn. blagajničarka
dobro izvežbana, in pisarniška moč z znanjem nemščine - obe za takoj - se iščejo za Rogosko Slatino. Predstaviti se je v hotelu »Tivoli« v Ljubljani.

Kuharico

pridno in pošteno, ki bi opravljala vsa hišna dela, sprejme takoj Ivanka Zorko, trgovina, Sv. Benedikt v Slov. gorah. Ponudbe s priloženo sliko in referencami poslati na gornji naslov.

Pisarniško moč

dobro izvežbano, z daljšo prakso, iščem za takojšnji nastop. Vsa oskrba v hiši. Ponudbe z navedbo plače na naslov: Z. Z. Rogoska Slatina. Poštni predal 37.

Pomočnika

ki se razume na brušenje sekir in zna nekoliko delati iz ognja. Ivan Drobnič, sekirni kovač, Grahovo pri Rakeku.

Vajenca

s predpisano mešč. šolsko izobrazbo in popol. oskrbo pri starših v Ljubljani sprejme trdka M. Teršan, Ljubljana, Kogres. trg 14.

Prodajalka

prvovrstna moč, zmožna kavcije, dobro izurjena v manufakturni in galanterijskih stroki, se sprejme v podružnico. S hrano in stanovanjem pri starših imajo prednost. Ivan Kroselj, Ljubljana, Kette-Mur-nova c. 15.

Sobosl. pomočnika
za stalno delo, s takojšnjim nastopom, sprejme trdka Tone Malgaj, d. z. o. z., Ljubljana. Plača po dogovoru.

Mlinar

sposoben, z dobrimi spričevali, se sprejme za stalno v valjčni mlin v okolici Ljublj. Istotam se sprejme hlapec h konjem. Naslov v upr. lista pod št. 7681.

Za kolosalni »šlager«
predmet, po Sloveniji še nepoznan, sprejemamo reprezentativne zastopnike. Ugodna možnost zaslužka! »Delmond«, Ljubljana, Miklošičeva c. 14.

Sedlarski vajenec

pošten, močan, zdrav, se sprejme z vso oskrbo. - Mihael Šipek, Kranj.

Vajenca

za dekorativno slikarstvo sprejme Jos. Božič, Švabičeva ul. 1, Ljubljana.

Krepkega vajenca

za pilarsko obrt, ki bo imel hrano in stanovanje pri meni, iščem. L. Figar, pilarski mojster, Vošnjakova ulica 6.

Učenca

za sedlarsko obrt sprejme takoj Franc Wisjan, Kolo-dvorska ul. 25, Ljubljana.

Čevljarški vajenec

se sprejme. - F. Škraba, Turjaški trg 2, Ljubljana.

Kolar. pomočnika

dobrega, za težka dela, sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Vinko Piber, Loski potok.

Mlinarja

dobrega, sprejme R. Miklavčič, mlinar, Podnart, Gorenjsko.

Kovašk. pomočnika

treznega, delavnega, poštenega, s triletno pomočniško dobo in spričevalom podkovske šole, sprejem takoj. Stanovanje in hrana prosta. Plača po dogovoru. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru.

Posredovalnica Mrak
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8, rabi več deklet za v službo.

Učenec

za sedlarsko obrt se takoj sprejme, vse drugo po dogovoru. Ponudbe na Jan-ko Černe, sedlar, Ig pri Ljubljani.

Mizarskega vajenca

krepkega, zdravega, sprejem takoj, drugo po dogovoru. Srečko Zupan, Rožna ul. 35, Ljubljana.

Čevljarški vajenec

z dežele se sprejme. Janko Zaletel, čevljar, Fužine, p. Hrušica pri Ljubljani.

Sedlarski pomočnik

išče službe v mestu ali na deželi. Cenj. ponudbe na naslov: Vinko Krašna, Nova cesta 359, p. Vrhnika.

Fanta

16-17 let starega, pridnega in poštenega, se sprejme za trgov. slugo. Ljubljana, Zaloška c. 21.

Prodamo

Puhasto perje
kg po 38 Din razposiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Brozovič, kemiška čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Portal

2,60 m visok, obstoječ iz dveh izloženih oken in vhodnih vrat, komplet z roletami in stekli, dobro ohranjen, po ugodni ceni prodaja Martin Plut, Črnomelj.

Železna blagajna

stoječa, se prod. - Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7527.

Tri stavbne parcele

od 600 do 700 m², poleg Stadijona v Ljubljani - prodam. - F. Jerko, Črnuče, p. Ježica.

Rabljenе portale

kompletno z roleti, v dobrem stanju, prodaja trdka Davorin Podlesnik nasl. Franjo Černe v Radečah. Ogleda se jih lahko na licu mesta.

Juto

za 1000 do 2000 komadov slamnice (Strohsäcke) brez konca (cvirna) in drugih šivalnih potrebščin dam najboljše ponudniki v delo. Ponudbe na upr. lista pod št. »2000«.

Pletilni stroj

št. 50/8, znamka »Ideal«, prodam zaradi preselitve, en mesec rabljen, po nizki ceni. Poizve se v upr. »Slovenca« pod št. 7218.

Pohištvo

in razno posodo, vse dobro ohranjeno in v dobrem stanju, prodam radi selidbe. Kamnik, Glavni trg št. 37.

Pav

4 leta star, na prodaj. Ponudbe na: Schein Stefan, šol. upr. Jezero p. Preserje.

Sprejemamo ogilne in izobražene potnike in potnike za razprodajo

Mazove računalke

pri trgovcih, šolah in privatnih strankah, proti visoki proviziji. Vzorci proti predplačilu ali povzetju po Din 35. - Generalni zastopniki za vse balkanske države: A. Nograšek & Co. d. z. o. z., Ljubljana, Starina pot 1.

Čoln (Kielboot)

skoro nov za 5 oseb, uporaben za jadernico, prodam (2400 Din). Naslov v upr. pod št. 7682.

Chevrolet-avto

jako dobro ohranjen, se prod. Natančnejši podatki pod »Z. M.« št. 7671 na upr. tega lista.

Klavir

dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7658.

Prodam

Diesel-motor znamke Climax, 15 PS, elektro-dinamo, 220 volt, 15 PS, elektro-motor, 220 volt, 6½ PS, vse v najboljšem stanju. Cena po dogovoru. Jakob Mavsar, Vel. Lj. gojna 12, p. Vrhnika.

Sobno kredenco

prodam. Erjavčeva c. 4/L.

Finii cvetlični med

prodajam po 22 Din kg na drobno. Josip Brinovec, čebelar, Podvrh pošta Braslavce.

Novo barako

z dobro idočo prodajo živil, prodam ozir. dam v naem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7620.

Druga košnja

nemske detelje na Ljublianskem polju se odda. Poizve se: Tomačevo 17.

2 železna pluga

malo rabljena, prodam. - Tomačevo 17, p. Moste pri Ljubljani.

Pletilni stroj

8-60 napredaj. Sprejme se tudi pletilja za nogavice. Naslov v upr. pod 7618.

Šivalni stroj

»Singer«, starega tipa, proti takojšnjemu plačilu na prodaj. Vrazov trg 4, pritličje, levo, soba 7.

Pohištvo

se radi preselitve poceni prodaja: mize, stoli, omara za obleko, omara za perilo, kuhinjska kredenca, emara ter toaletno ogledalo. Brivnica Thoman, Maribor, Aleksandrova 30.

Zidan štedilnik

dobro ohranjen, se prod. Kovič, Društvena ul. 21, Novi Udmat.

Dva pletilna stroja

št. 8-70 in 8-36, v dobrem stanju, prodam zaradi selitve po nizki ceni. Naslov v upr. »Slov.« pod št. »Pletilni stroj« št. 7512.

Pozor,

prilika, motorji!
Harl. Davidson, 1200 cm s prikloiko, popolnoma novimi obročji za 16.000 Din; D-Rad, 500 cm s prikloiko, skoro nov za 19.000 Din. Ariel, 500 cm s prikloiko, 18.000 Din prodaja pod ugodnimi pogoji Avto-zavodi Rosa, Ljubljana, Poljanska cesta 69.

Kupimo

Drogerija

AL. FLORJANČIČ
Ljubljana, Sv. Petra c. 19, kupuje vsako množino lepo sušeno
arnika cvetje
po najvišjih dnev. cenah.

Drva

bukova in hrastova, za takojšnjo ali poznejšo dobavo, cepljena in okroglice, kupim večjo količino proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na upr. pod »Bukova drva« št. 7590.

Registrirno blagajno

dobro ohranjeno, se kupi. Ponudbe pod »Blagajna« na upr. »Slovenca«.

Kupim

hrastove hlode. - J. Pogajnik, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Vinograd

z gosposko hišo, haložanski ali ljutomerski, kupim. Slivar, realiteta pisarna, Ljutomer.

Tehtnico

decimalko, dobro ohranjeno, od 150 do 300 kg se kupi. Ponudbe na upr. lista pod št. »2000«.

Drva

bukova, klanja, suha, kupi A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta 21.

Elektro motor

2-3 PH, dobro ohranjen, za istosmerni tok, 440 vol, kupim. Grom Franc, mizar, Logatec.

Posestva

Nova vila (hiša)

s krasnim sadnim in velikim vrtom za zelenjavo, 955 m², 10 minut južno Maribora, podkletena, 4 sobe s komplet. pritliklami in elektr. razsvetljavo, vse zagrajeno, solidno izvršeno, krasna in zdrava solčna lega, brez prahu in mirno, davka prosta, 2 minuti od mestne avtobusne postaje, pripravna za zdravniško ali vpokojenca, se ugodno prod. Potrebna gotovina: 130.000 Din. Ponudbe pod »180.000 Din« na upr. Slovenca, podružnica v Mariboru.

Prodaja in najem

Malo posestvo 1 oral z lepo, veliko hišo, 1 uro od Maribora, blizu železnice, Din 70.000. - Posestvo 12 oralov s travniki, njivami, gozdom, Din 80.000. - Dobičkanosno posestvo 23 oralov ob glavni cesti, 2 uri od mesta, 150.000 dinarjev. - Krasno vinog. posestvo pri Ljutomeru, premovano vino, 22 oralov, 7 oralov vinograda, lepa hiša, Din 380.000. - Posestvo pri Sv. Lovrencu z veliko hišo s skladiščem za les, vino, trgovec z žitom, 350.000 Din. - Veliko kletarstvo, kompl. opremljeno, zelo poceni. - Gostilna v najem na dobrem mestu. - Velika hiša za vsak obrat v Mariboru, sedaj prazna. - Več vil, hiš, zelo poceni. - Realiteta pisarna »Rapid«, Maribor, Gosposka ulica 28.

Trgovina

dobro vpeljana, z dežel-nim pridelki, kislim jelcem, repo, se prodaja radi starosti. Ponudbe na upr. pod št. »80«.

Trgovsko hišico

z inventarjem in zalogo blaga na najprometnejši točki v lepem industrijskem mestu Slovenije, z 3 orale zemlje, večina sadonosnik, se prodaja za primerno ceno. Posestvo leži na prometnem kraju, 10 minut oddaljeno od trga Velenje. Dopolni na L. S. Kavčič št. 5, pošta Velenje.

Zidana hiša

s 3 sobami, vinogradom, sadonosnikom, lepim vrtom in travnikom, skupaj 1 in pol joha, poceni na prodaj. Radanovič v Pivali 32, pošta Hoče.

Izred. ugodna prilika!

Prodam krasno posestvo, četrt ure od kolodvora, obstoječe iz vile s petimi sobami in kuhinjo. 2 sobi sta kompletno meblirani, kuhinja opremljena z vso posodo. Hlevi, gospodarsko poslopje, betonirana šramba, nekaj njiv in travnikov, 35 ha gozda, kateri je nekaj sekan, za ceno od 300.000 Din. Zamenja se event. za vilo v Mariboru. Ponudbe pod »Lepo posestvo« na upr. »Slovenca«, Maribor.

POSREDOVALEC

realiteta pisarna
Dalmatinova ulica 11,
PRODA:

Vilo-Mirje, nova, podkletena (2 kleti, pralnica in drvarnica, 1 soba s kuhinjo), visokopritl. 2 sobi, kuhinja, kopalnica itd., v l. nadstr. 2 sobi, kabinet, kuhinja, balkon itd., manjardno 2 sobi. 600 m² vrta. Din 330.000.

Vilo - Področnik, krasno zasajen vrt, 5 sob itd. za Din 350.000.

Trg. hiša z gostilno, ljubljanska okolica, gospodarsko poslopje, skladišče in vrt. Izboren promet mešane trgovine, premoga in drv, kakor tudi gostilne. Potreben kapital 500.000 dinarjev.

Hišo z gostilno, Celje, poleg večje tovarne. Cela je podkletena, pritlično dve gostilni. sobi, kuhinja s šrambo itd. ter 3 velike stanove. sobe. V nadstropju 2 večje in 2 srednje stanove. sobe ter podstre

Denar

Družabnika

sprejme tovarna za povečanje obrata s kapitalom do 200.000 Din. Soudležba pogojna. Dopise poslati s polnim naslovom na upravo »Slovenca« pod »Agilen« št. 7524.

Zenitbe

Kmečko dekle

gospodinsko naobrazeno, srednje starosti, se želi poročiti s poštenim starejšim gospodom. Ponudbe pod »Značajen« na upravo »Slovenca«.

Danes v Tomačevo

na kozoletno žegnanje. Po hladni kopeli v Savi se snidemo vsi pri Kovaču na plesni vrtni brezplačni zabavi.

Razno

Uglašuje ter popravlja Glasovirje in harmonije strokovna trdka

G. Jurásek

Ljubljana, Ključavničarska ulica 3/II — vhod Mestni trg 22 in Cankarjevo nabrežje 13.

Fotografski atelje

novi otvorjen; najmodernejši aparati, najnovejše svetlobne naprave. Foto Meyer, Maribor, Gospoška 39.

Pljučal

Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilanstalt) Sečovo, železniška postaja Rogaska Slatina.

Foto Holynski

Ljubljana, Dunajska c. 6. Solidno delo! Nizke cene!

Rake, karpe

kakor tudi druge zlahtne ribe kupi Pačnik, delikatesa, Laško.

Milinarji!

lit., prosa, ajdo in ječmen kupite najceneje pri

A. VOLK, LJUBLJANA

veletrgovina žita in moke

Malinovec

z najfinjšim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemične primesi, garantirano naraven se dobi v lekarni

dr. G. Piccoli - Ljubljana

1 kg Din 20-

Pri večjem odjemu ceneje. - Razpošilja se po pošti in železnici.

Izžrpanim

fizično in živčno pošljemo brezplačno pojašnjajočo knjižico. Nov način obnavljanja moči, zdravlja in sposobnosti za delo. Obrniti se je: Beograd, Molekova, 27 Miloš Marković.

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah.

CERNE, juvelir, Ljubljana.

Wollova ulica št. 3.

Za trajno kodranje

z najmodernejšim aparatom se priporoča damski frizerski salon **Wekola**, Cankarjeva ul. 9, Ptuj.

KLAVIRJI!

Strokovnjaško popravilo klavirjev in harmonijev, kakor tudi čisto uglašenje najceneje izgotavlja tovarna klavirjev

Warblinck, Ljubljana

Gregorčičeva 5 (v bližini univerze).

Na obroke

brez poročstva ali garancije, nudimo blago za moške in ženske obleke ter perilo. - Zahtevajte brezobvezno potnika na dom, tudi na delo. - Pišite pod: »Razprodaja« na upravo »Slovenca«.

Kurja otesa

Najboljše ardešvo proti kurjim ošesom!

Varstvena znamka V zalogi v lekarnah in drogerijah ali naravnost iz tovarne in glavne za loge **M. Hrnjak, te-karnar, Sisak.**

Vsak pod svojo streho

pridete le potom splošne stanovanjske akcije. Pojavnila daje »Mojmir« kreditna stavbna zadruga v Mariboru. (5 znamk.)

Na morje!

Zajtrk, obed in večerja, prvovrstna domača hrana za 28 Din dnevno v novi vili na morski obali v romantičnem zalivu Omišalj (otok Krk). Kopelji brezplačno tik vile, prenočišča pa v ¼ ure oddaljenem mestu Omišalj, ki je obmorsko zbirališče Slovencev. N. Jedrličin, Omišalj (otok Krk), vila Marina.

Dvokolo zastoj

dobi, kateri se odvadi tobaka, samo v trgovini dvokoles, Milko Škerlec, Sv. Tomaž-Ormož. Zahtevajte prospekte.

Praščijerejci!

Ako še ne poznate železno, higijenično, pregljivo in praktično sestavljeno

»BOBIS KORITO«

ter imate še zmiraj stara lesena ali kamenita mrzla korita, vsled česar Vam živali krme ne pojedjo, ter si želite železni dobi odgovarjajočo in trpežno napravo, zahtevajte prospekte in pojasnila od specialista

»Bobis koritov«

Malenšek, Boh. Bistrica

Fotograf. potrebščine

in vsakovrstne aparate, tudi na obroke, kupi pri strokovnjaku. Fotografsko specialno podjetje: Meyer, Maribor, Gospoška 39.

Inserati v »Slovencu«

imajo največji uspeh!

»Sarolea«

svetovno znani motocikli. Generalno zastopstvo za Jugoslavijo Lampret in drug, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 1.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. Zorman

Stari trg 32, Ljubljana.

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najprecizneje **Franc Wölling**, Ljublj., Gosposvetska 12.

Mali oglasi v »Slovencu«

zajamčijo najpopolnejši uspeh

Mizarji!

Okras za mrtvaške rake, tančice, zglavnike, tapete itd., nudi najugodnejše galanterijska trgovina **Draško Rosina**, Maribor, Ve-trinjska ulica 26.

žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in dr. tapetniške izdelke dobite najceneje pri **RUDOLFU RADOVANU**, tapetnika, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

Najzanesljivejše konzervira

sadje in povrtnine v »REFORM« steklenicah. - Glavna zaloga za Jugoslavijo pri tvrdki **Lovro Petovar**, Ivanjkeveci.

Avtokaroserije

izdeluje solidno in po zmerni ceni **Ferdo Laznik**, stroj. kolarstvo, Radeče.

Nujno priporočilo staršem!

Mazova najnovejša in najboljša računalna za naše malčke

Z uporabo Mazove, v vseh kulturnih deželah vpeljane računalke, privadite sami z lahkoto in brez truda Vaše malčke do hitrega računanja. Mazova računalna je v veliko veselje otroku, ker jo isti smatra kot igračo in se zabavajo pri tem uči igraje tako težkega in mučnega računanja. — Cena komadu: proti predplačilu 35 Din, proti povzetju 40 Din. — Trgovci in šole popust.

Samoprodaja za vse balkanske države:

A. Nograšek & Co., d. z o. z., Ljubljana, Stara pot 1.

5000 — 6000 Din mesečno

plačam za **lepo stanovanje**

5-6 velikih sob, poselska in kopalna soba, po možnosti s uporabo vrta, centralna lega — s 1. novembrom ali kasneje. Ponudbe pod »Tri odrasle osebe«

Jožef Rotar

posestnik, mesar in podporni član Gasilnega društva

dne 12. julija 1929, po dolgem, mučnem trpljenju, v 51. letu starosti, bogudvano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 14. julija 1929 ob 3 popoldne iz hiše žalosti na župno pokopališče v Rudniku.

Rudnik, dne 13. julija 1929.

Globoko žalujejo: **Franciška Rotar**, soproga; **Pavel, Jožef, Franc**, sinovi; **Franciška, Malči, Jožefa, Anica, Tončka, Milka, Pavla**, hčerke; **Marija, Ana**, sestre.

Šoferska šola

oblastveno koncesijonirana **L. Gabersčik**, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova 25. Praktične vožnje z modernimi avtomobili, teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov.

Prevzem gostilne.

Cenj. občinstvu vljudo naznanjamo, da sva prevzela s 1. julijem daleč na okoli znano **Medvedovo gostilno**

„Krčevinski dvor“

poprej Černovšek v Mariboru na Aleksandrovi 79. Za dobro kuhinjo in priznano dobro domačo kapljico iz Slovenskih goric je temeljito preskrbljeno.

Priporočava se za obilen poset

Franc in Marija Reininger.

Preselitev obrti.

Svojim cenjenim odjemalcem ter občinstvu sploh vljudo naznanjam, da sem preselil svoje strojno mizarstvo iz Loške ulice 5

v lastno hišo

Mlinska ulica št. 17

ter prosim cenj. interesente tudi za bodoče zaupanja in naklonjenosti.

Z velespoštovanjem

Ivan Staudinger

Maribor, Mlinska ulica 17

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem. Varnost nudijo lastna pačala, nadpolovica deimic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi i v tekočem računu. Posojila proti poročstvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Inserirajte v »Slovencu«!

Umrli nam je naš ljubljani dobri stric, brat, gospod

Josip Riedl

upravitelj

danes ob pol 12, previden s tolažili sv. vere.

Truplo predragega pokojnika bo položeno k večnemu počitku v ponedeljek 15. julija ob 17 na pokopališče na Zaloh.

Kamnik, 13. julija 1929.

žalujejo ostali.

Ludovic Halévy:

Župnik Konstantin

Heroične trombe Aide so zadonele zadnjič Radamesu na čast. Pred ogromnimi sfigami, pod zeleno palmovo vejevje so priplesale lesketajoče se plesalke in zavzele prostor na odru.

Z veliko pozornostjo in veseljem je sledila gospa Scott gibom baleta; Bettina pa je naenkrat postala zamišljena, ko je v neki loži na nasprotni strani dvorane zapazila mladega rjavega moža. Miss Percival se je zamislila in si dejala:

»Kaj naj storim? Kako se odločim? Kaj moram res poročiti onega velikega dečka, ki mi sedi nasproti in napenja kukalo name? Zakaj me gleda? Čez nekaj trenutkov bo prišel med odmorom sem in, ko bo vstopil, bi mi bilo treba samo reči: Storjeno je! Tukaj je moja roka, Vaša žena bom.« In storjeno bi bilo! Princeza, bom princesa! Princeza Romanelli! Princeza Bettina! Bettina Romanelli! To se dobro ujema, to zveni zelo lepo v ušesu: »Svetlost, pogrnjeno je... — Zaukaže li svetlost konja za jutri zjutraj?...« »Bi me li to zabavalo biti princeza? Da in ne! Med vsemi mladimi gospodi, ki se že leto dni pehajo v Parizu za moj denar, je princ Romanelli eden najboljših... Treba je pač, da se nekega dne odločim, ali ga naj poročim, ali ne. Mislim, da me ljubi. Da, toda jaz, ali ga tudi ljubim? Ne, mislim vsaj, da ne. In tako rada bi ljubila!... Oh! resnično, tako rada bi ljubila!...«

Natančno ob tej uri, ko so slične misli rojile po lepi Bettini glavi, je sameval Jean v svoji delavni sobici, sedel je pri svoji pisalni mizi ob debeli knjigi in pri svitliki predelaval zgodovino Turennovih vojnih pohodov. Dobil je povelje, da izvežba v krožku polkovne podčastnike in pripravljaj se je na svoje predavanje, ki

bi ga moral imeti naslednji dan.

Toda glej, naenkrat je opazil sredi svojih pripomb: Nordlingen leta 1642; Dunes leta 1658; Mulhausen in Turikheim leta 1674—1675; pogled, zapazil je risbo. Jean ni risal ravno slabo. Podoba ženske se je sama od sebe pojavila izpod njegovega peresa. Pa kaj vendar ima ta mala dobra ženska tu opraviti sredi Turennovih zmagov? In potem, katera pa je?... Gospa Scott ali miss Percival?... Kako naj to ve?... Ko so si vendar tako slične!... In le težko, trudapolno se je mogel vrniti k zgodovini Turennovih vojnih pohodov.

V istem trenutku je klečal župnik Konstantin na kolenih pred svojo majhno posteljo iz orehvine ter iz vse svoje duše klical nebeški blagoslov na obe ženski, ki sta mu napravili tako sladek in srečen dan. Prosil je Boga, naj blagoslovi gospo Scott v njenih otrocih in podari miss Percival moža po njenem srcu!

V.

Svoje dni je pripadal Pariz Parižanom in ti dnevi niso ravno tako daleč za nami, komaj trideset do štirideset let. Takrat so bili Francozi še gospodari v Parizu, kakor so danes Angleži v Londonu, Španci v Madridu in Rusi v Petrogradu. Tistih časov pa ni več. Druge dežele imajo še svoje meje, Francija jih nima več. Ves Pariz je postal ogromen babilonski stolp, mednarodno in svetovno mesto. Tuji ne prihajajo v Pariz samo na obisk, temveč se tja tudi selijo.

Sedaj imamo v Parizu rusko, špansko, le-vantinsko in amerikkansko kolonijo; te kolonije imajo svoje cerkve, svoje bankirje, svoje zdravnik, svoje časopise, svoje pastirje, svoje pope in svoje dentiste. Tuji so nam vzeli že največji del Champs Elyséesa in bulevarda Malesherbes-a; napredujejo in se razširjajo; mi pa se pred njih navalom umikamo, prisil-

jeni zapustiti svoj domači kraj. Zato pa snujemo pariške kolonije v planjavi Pany, v planjavi Monceau, v okrajih, ki nikdar niso bili Pariz in ki to tudi še danes niso popolnoma.

Med temi tujimi kolonijami pa je amerikkanska kolonija najštevilnejša, najbogatejša in najsijajnejša. Pride trenutek, ko se počuti Amerikanec dovolj bogatega; Francoz pa nikdar. Amerikanec se takrat ustavi, se nekoliko oddahne in, dasi s kapitalom varčuje, vendar ne prešteva več svojih dohodkov, temveč zna zapravljati; Francoz pa le varčuje.

Pravi Francoz pozna prav za prav le eno razkošje: to so njegove revolucije. Previdno in modro se pripravljaja zanje, dobro vedo, da bo Francoska še zelo drago plačala te revolucije, da pa vendar nudijo priliko, da svoj denar zelo ugodno naloži. Proračun naše dežele ni nič drugega kakor dolgo in vedno odprto posojilo. Francoz si namreč misli:

»Nabirajmo si zakladi! Nabirajmo si zakladi! Nabirajmo jih! Zakaj nekega lepega jutra bomo stali sredi revolucije, ki bo dvignila vrednost petih frankov na petdeset ali šestdeset. Zato jih bom kupoval. Ker so že revolucije neizogibne, skušajmo imeti od tega vsaj svoj dobiček!

Vedno govorimo le o ljudeh, ki jih je revolucija uničila in vendar je morda večje število onih, ki so po revoluciji obogateli.

Na Amerikkane deluje Pariz zelo močno s svojo privlačno silo, zakaj na svetu ni drugega mesta, kjer bi se prijetneje in lažje zapravilo veliko denarja. V plemenu in izvoru gospo Scott in miss Percival je treba iskati vzrokov, da je pariška privlačna sila učinkovala nanje na prav poseben način.

Kanada je izmed vseh kolonij najbolj francoska, ta pa žal ni več naša. Spomin na prvotno domovino se je ohranil zelo močno in sladko v sredi emigrantov iz Québec-a in Mont-

real-a. Suzie Percival je njena mati vzgojila popolnoma v francoskem duhu, in ona je vzgojila svojo sestro v isti ljubezni do naše dežle. Obe sestri sta se čutili Francozinji in še več kot to, čutili sta se Parižanki.

Tako ko se jima je usula v naročje ona lavina milijonov, se ju je polastilo isto hrepenenje: iti v Pariz in tam stalno živeti. Zahrepeneli sta po francoski deželi kot po lastni domovini. G. Scott se je nekoliko upiral.

»Kadar me ne bo več tu,« je rekel, »kadar bom prihajal v Ameriko vsako leto samo za dva ali tri mesece, se bodo vajini dohodki zmanjšali.«

»Nič za to! je odgovorila Suzie, saj sva bogati, še preveč bogati. — Prosim vas, odpotujmo, tako bomo zadovoljne, tako srečne!«

G. Scott se je dal končno omehčati in Suzie je mogla v prvih dneh januarja leta 1880 pisati svoji prijateljici Kati Norton, ki je že nekaj let prebivala v Parizu, naslednje pismo.

»Zmaga je naša! Odločeno je! Richard je privolil. Pridem meseca aprila in postanem zopet Francozinja. Ponudili ste mi, da prevzamete vso skrb za našo nastanitev v Parizu. Strašno sem indiskretna, kajti ponudbo sprejemem.

Zelim, da mi ne bi bilo treba takoj, ko stopim na pariški tlak, izgubljati vsega prvega meseca s tekanjem k raznim tapetnikom, tovarnam vozov in prodajalcem konj, temveč da najdem, ko izstopim iz vlaka, na dvorišču postaje svoj voz, svojega kočijaža in svoje konje. Zelela bi, da me ta dan obiščete, da obedujete z menoj v mojem domu. Vzemite mi v najem ali mi pa kupite palačo, najemite služinčad, izberite vozove, konje, livreje. Popolnoma se zanesem na Vas. Da so le livreje modre, pa je vse v redu. To vrstico sem pridejala na prošnjo Bettine, ki gleda preko mojih ram, kaj Vam vse pišem.«

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše pri stari, priznani tvrdki H. SUTNER, LJUBLJANA, Prešernova ulica 4 (poleg frančiškanske cerkve) — Največja in najsolidnejša razpošiljalnica. Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva.

Zahtevajte brezplačni cenik H. Suttner, Ljubljana 2

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici, znamk IKO, OMIKO, AXO.

China srebrno jedilno orodje s 50 letno pismeno tovarniško garancijo.

Izkušene

šablon-formerje

za takojšen nastop išče Osječka ljevaonica željeza i tvornica strojeva d. d., Osijek.

VODNE TURBINE

autom. regulatorje, zatvorske, opreme za žage in mlinske izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER ŠKOFJA LOKA

podjetje za zgradbo vod. turbin

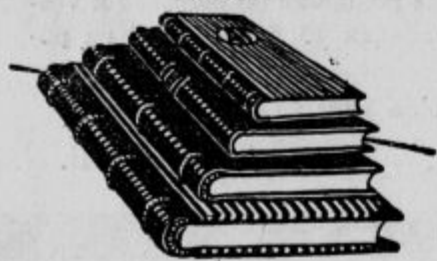
Konkurenčne cene! Zahtevajte ponudbe! — Prvovrstne reference!

ISOL

izborna učinkujoča in najzanesljivejša sredstva za izolacijo zidovja proti vlagi in vodnemu pritisku za izsušitev vlažnih sten, tal

i. t. d. Dobiva se v trgovinah z materialnim blagom, barvami, železnino itd. Glavna zaloga za Jugoslavijo: LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA ŠT. 18

Vsakoorsne trgovske knjige, širace, mape, noleze, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke i. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah! Na debelo! — Na drobno!

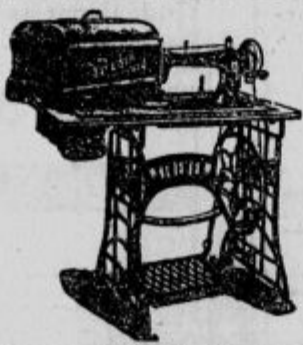
ANTON JANEŽIČ
Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigoveznica in črtnica trgovskih knjig.

ZAVESE

V VELIKI IZBIRI!

A. & E. SKABERNE

Najpopolnejši „STOEWER“ šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavit stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

L. BARAGA, LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6.

Brezplačen pouk 15 let jamstva Telefon št. 2980

Oznanilo novega voznega reda avtoproge **Kašelj—Ljubljana.**

Veljaven od 15. julija t. l.

Odhod Kašelj: ob 6, 7, 8, 10, 12, 14, 15.30, 17, 18, 19, 20.
Odhod Ljubljana: ob 6.30, 7.30, 9, 11, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 20.30.

Ob nedeljah in praznikih vozi od 12.30 naprej vsako uro ob ravnih urah od postaje Kašelj, od postaje Ljubljana Marijin trg pa ob polovičnih urah. Vozni čas zadnjega odhoda se po naročilu, oziroma pri zadostnem številu potnikov podaljša. Udobna vožnja z najmodernejšim luksuznim avtobusom svetovno znane znamke Austro-Fiat.

Avtopodjetje FRANC GRAD, KAŠELJ.

* Vozi samo ob nedeljah in praznikih.

Oznanilo novega voznega reda avtoproge **Ljubljana—Vevče.**

Veljaven od 15. julija t. l.

Odhod Marijin trg: ob 6, 7, 8, 10, 12.05, 13, 14, 15.30, 17, 18.05, 19.20.
Odhod Vevče: ob 6.30, 7.30, 9, 11, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 20.30.

Ob nedeljah in praznikih vozi od 12.05 naprej vsako uro, ob ravnih urah od postaje Ljubljana, Marijin trg, od postaje Vevče pa ob polovičnih urah. Vozni čas zadnjega odhoda se po naročilu, oziroma pri zadostnem številu potnikov podaljša. Udobna vožnja z najmodernejšim luksuznim avtobusom svetovno znane znamke Austro-Fiat.

Avtopodjetje O. ŽUŽEK, LJUBLJANA.

* Vozi samo ob nedeljah in praznikih.

KUPON ZA UGANKE

v ILUSTRIRANEM SLOVENCU

št. 26

Novi zdravnik v Zagorju

Med. Univ.

Dr. Slavo Grum

ordinira od ponedeljka, 15. t. m., dalje v novi Cobalovi hiši od 9—12 ure dopoldne, popoldne obiski na domu.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru Registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne odteguje vlagateljem rentnega davka

Advokat dr. Lavrič Janko

dosedaj kandidat pri g. dr. Česniku v Novem mestu, nazoanja, da je otvoril svojo pisarno

v Kočevju

v novi Flackovi hiši

vštric sodišča proti hotelu Trstu.

Pravkar dospela **izgotovljenih oblek** po zelo ugodnih cenah!

že za 320 Din kupite lepe suknene moške obleke — in **že za 135 Din** deške suknene obleke.

Istotam se dobe pristna angleška in češka sukna in mnogo drugih predmetov po najnižjih cenah. — Vjudno se priporoča

Ivan Maštnak, Celje. Kralja Petra c. 15

Kupujem stalno **kostanjev taninski les in smrekovo škorjjo**

v rolah po najugodnejših cenah.

ERNEST MARINC, CELJE, telefon 136.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

Registrovani zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, — v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 (poleg davkarije)

Stanje hranilnih vlog nad Din 70.000.000.—. Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Posojilnica je kot kmetška zadruga prosta rentnega davka

Dvokolesa

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinjšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke. „**Tribuna**“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Najboljši v materialu in konstrukciji in najlepši opremi so **šivalni stroji „Gritzner“ in „Adler“** za domačo obrt in industrijo

Pouk vezanja brezplačen

Le pri **JOS. PETELINC** Ljubljana

poleg Prešernovega spomenika ob vodi Večletna garancija! Zahtevajte ponudbe

L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo dežnikov, solnčnikov in sprehajalnih palic Popravila točno in solidno

Česnje, grah in drugo zelenjavo z najboljšim uspehom ukuhate v **WECK-ovih** česah za ukuhanje. Tovarniška zaloga WECK za celo kraljevino pri tv. „**Fruetus**“, Ljubljana, Krekov trg 10/L. — Maribor: Carl Lotz in Pinter & Lenard. Celje: Josip Jagodič. — Zahtevajte cenik.

„LUNA“ eksportna hiša MARIBOR - Aleksandrova 19

dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kratkega blaga ter igrač na drobno in na debelo.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brzojavni naslov: Gospobanka

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. — Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 360.000.000.—

Podružnice:

Bled, Celje, Diakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.